

A KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ INTÉZETÉNEK
ÉS A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA DEMOGRÁFIAI BIZOTTSÁGÁNAK
KÖZLEMÉNYEI

23.

T. /
23. /
C.

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL
NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ INTÉZET

Igazgató: *Dr. SZABADY EGON*

Szerkesztette:

Dr. TAMÁSY JÓZSEF

tudományos osztályvezető, az Intézet tudományos titkára

B. LUKÁCS ÁGNES

tudományos munkatárs

PONGRÁCZ TIBORNÉ

tudományos segédmunkatárs

Dr. HANKÓ ZOLTÁNNÉ

könyvtáros

**A KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL
NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ INTÉZETÉNEK
ÉVKÖNYVE**

1963-1968

Budapest
1968/6

Tartalomjegyzék

	Oldal
ELŐSZÓ	7
1. AZ INTÉZET FONTOSABB KUTATÁSI TÉMÁI	
1.1 Általános áttekintés a fontosabb kutatásokról	15
1.2 Együttműködés keretében folytatott kutatások	27
2. A KUTATÁSOK EREDMÉNYEINEK PUBLIKÁLÁSA	
2.1 A Népeségtudományi Kutató Intézet közleményei.....	33
2.2 Demográfia c. folyóirat	41
3. AZ INTÉZET NEMZETKÖZI KAPCSOLATAI	
3.1 Hazai nemzetközi tudományos konferenciák	47
3.2 Nemzetközi együttműködés keretében folytatott kutatások-	54
3.3 Közreműködés nemzetközi szervezetek technikai segély-	55
programjában	
3.4 Részvétel külföldi nemzetközi értekezleteken, konferen-	56
ciákon, kongresszusokon	
3.5 Tanulmányutak. Előadások	59
3.6 Az Intézet és a Demográfiai Bizottság külföldi látogatói --	62
4. A NÉPESSÉGTUDOMÁNY OKTATÁSA ÉS NÉPSZERŰSÍTÉSE	
4.1 Felsőfoku oktatás	85
4.2 Népszerűsítő tevékenység a Tudományos Ismeretterjesztő	93
Társulat keretében	

	Oldal
5. AZ INTÉZET MUNKATÁRSAI	
5.1 Az Intézet tudományos dolgozói	97
5.2 Az Intézet munkatársainak demográfiai irodalmi munkássága	101
6. A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA DEMOGRÁFIAI BIZOTTSÁGA	
6.1 A Bizottság szervezete és tagjai	137
6.2 A Bizottság teljes ülései	143
6.3 Munkabizottsági ülések	146
6.4 A Bizottság közreműködése a Centenárium Statisztikai Ülésszak munkájában	150
 FÜGGELÉK	
A Népeségtudományi Kutató Csoport alapításáról és elnevezéséről szóló elnöki utasítások	155
Az Intézet szervezeti és működési szabályzata	158
Az Intézet működését bemutató összefoglaló táblázatok	169

Előszó

A népeségtudomány az utóbbi néhány évtizedben végbement társadalmi-gazdasági változások hatására, a vizsgálat körébe bevont jelenségek és az alkalmazott módszerek tekintetében egyaránt, mérőföldes lépésekkel fejlődött világszerte. A magyar demográfia az 1950-es évek közepén érkezett el egy új, - szervezeteiben, tartalmában és módszereiben is modernebb - korszakhoz.

Az új periódus kialakulása több tényezőre vezethető vissza: az ország népességének demográfiai jellemzői és demográfiai magatartása oly mértékben megváltoztak, hogy nemcsak a szakmai kör, hanem a szélesebb közvélemény is várta az okok és a következmények analizisét. A második világháborút követő nagy politikai, gazdasági és társadalmi átalakulások lezajlása és megszilárdulása után, a megtett ut és a jövő tudományos elemzésének igénye általánosan kedvezett a társadalomtudományi kutatások elmélyülésének. Objektív körülmények és a tervgazdálkodás igényei sürgették tehát a magyar demográfiai tudomány új szakaszának megindulását. Az új követelmények természetesen új szervezeti és szervezési kereteket is igényeltek.

A felmerült - elsősorban a népmozgalmi statisztikákhoz kapcsolódó - elméleti és gyakorlati kérdések megoldása céljából a Központi Statisztikai Hivatalban, megfelelő szervezeti keretek hiányában is, szükségszerűen folyt demográfiai tudományos munka, így többek között halandósági tábla számítás, népesség előreszámítás, a reprodukció és a csecsemőhalandóság elemzése. Már e munkák jelentős része sem tartozott szorosan a Statisztikai Hivatal feladataihoz, s így ezeket sok esetben egyéb munkák rovására kellett elvégezni, ugyanakkor a népesedési kérdések fontosságának fokozódó felismerése folytán a különböző minisztériumok, főhatóságok, tudományos intézetek részéről egyre növekvő igény merült fel demo-

gráfiai kutatómunkák iránt. E kutatómunkák területének kiszélesítése és hatékonyságának fokozása képzett tudományos munkásokot, a kutatómunkához szükséges munkakörülményeket és megfelelő szervezeti formákat kívánt. A vázolt követelményeket kielégítő, sajátos célú demográfiai kutató intézmény létesítésének előfeltételei az 1960-as évek elején valósultak meg. Fontos állomás volt a magyar népeségtudományi folyóirat a DEMOGRÁFIA 1958. évi megindulása. A most már tizenkettedik évfolyamába lépett folyóirat, azzal, hogy a kutatási eredmények publikálásának fórumot adott, ösztönzője lett a népeségtudomány további fejlődésének és jelentős szerepet töltött be a magyar demográfusok és a tudomány külföldi művelői közötti kapcsolatok kialakításában és elmélyítésében.

A szocialista országok első népeségtudományi folyóiratának nem csekély szerepe volt abban, hogy népesedési problémáinkat szélesebb körök megismerték, fontosságukat felismerték. A népeségtudomány jelentőségének felismerése vezetett 1960-ban a Magyar Tudományos Akadémia Demográfiai Elnökségi Bizottságának a létrehozására. A Bizottság, amelyben a demográfusokon kívül a demográfiával határos tudományágak avatott képviselői is helyet foglaltak, nemcsak a népeségtudományi kutatások további irányát határozta meg, hanem a kutatások elvégzésére alkalmas, operatív szerv létesítését is sürgette.

A folyóirat köré tömörült demográfusok, az 1960. évi népszámlálás elvi és módszertani munkájában közreműködő néhány munkatárssal együtt alkották annak a munkacsoportnak a magját, amely alkalmasnak látszott, hogy szervezett formában végrehajtsa az Akadémia Elnökségi Bizottsága célkitűzéseit és kielégítse a Központi Statisztikai Hivatalnál jelentkező demográfiai kutatási igényeket. A munkacsoport első komolyabb erőpróbája az 1962-ben rendezett I. Nemzetközi Demográfiai Symposium volt. Az előkészítő és a szervezési munkák mellett a csoport tagjai több tanulmánnyal szerepeltek és tevékenyen részt vettek az ülések vitáiban is. A symposiont követően a Tudományos és Felsőoktatási Tanács határozata és a Központi Statisztikai Hivatal elnökének 3/1963. sz. utasítása alapján, 1963. január 1-én a Népeségtudományi Kutató Csoport hivatalosan is megalakult, mint a Központi Statisztikai Hivatal önálló költségvetéssel működő szerve. A fontos és időszerű témák kutatásának napirendre tűzését, a különböző igények koordinálását a Magyar Tudományos Akadémia Demográfiai Elnökségi Bizottságának (1965-től Demográfiai Bizottság) tudományos elvi irányítása biztosítja. A legfontosabb kutatási munkákat az Akadémia célhitellel is támogatja.

A Népeségtudományi Kutató Csoport rövid idő alatt az országban folyó demográfiai kutatások központja lett. Sokoldalú elméleti jelentőségű és gyakorlati vonatkozású kutatási programja mellett a Kutató Csoport több főhatóság részére végzett közvetlenül a gyakorlati igények kielégítésére szolgáló kutatási munkát vagy közreműködött ilyen feladatok elvégzésében. Jelentős része volt a Kutató Csoportnak abban is, hogy a népeségtudományi kutatások mind jobban felkeltik a közvélemény érdeklődését.

Szoros és élénk kapcsolat alakult ki a Kutató Csoport és a demográfia tudományának neves külföldi művelői és intézményei között; tevékenyen résztvett a nemzetközi demográfiai szervezetek munkájában, számos nemzetközi tudományos értekezleten és konferencián képviselte hazánkat, az ENSZ technikai segélynyújtási programja keretében közreműködött a fejlődő országok demográfiai vonatkozású módszertani, adatfelvételi, feldolgozási és oktatási problémáinak megoldásában. A Kutató Csoport 1965-ben a Demográfiai Bizottsággal közösen megszervezte a második nemzetközi symposiont. A symposionok résztvevőin kívül is a Kutató Csoportnak mintegy 100 külföldi demográfus vendége volt, akik nagy érdeklődéssel kísért előadásokat tartottak, tanulmányozták a magyar demográfiai kutatásokat, továbbá a Csoport szervezetét és működését.

A kutatások eredményeit a Csoport a Demográfia c. folyóíraton kívül, külön közlemény-sorozatban publikálta. A megjelent kötetek jól tükrözik a Csoport sokrétű tudományos tevékenységét és a magyar népesedés szinte valamennyi fontos problémájával foglalkoztak, nélkülözhetetlen segítséget nyújtva számos operatív intézkedéshez.

A Népeségtudományi Kutató Csoport körvonalazott tudományos tevékenysége és munkájának hazai és nemzetközi jelentősége az évek során tuhnött a "Csoport" elnevezéssel jelölhető kereteken. Ezért a Központi Statisztikai Hivatal Elnöke a Magyar Tudományos Akadémia IX. osztályának vezetőségével egyetértésben, 5/1967. sz. utasításával a Népeségtudományi Kutató Csoport elnevezését 1968. január 1-től Népeségtudományi Kutató Intézetre változtatta.

Öt esztendő egy kutató intézmény életében nem tulságosan hosszú idő, mégis úgy érezzük, hogy az Intézetté válással a magyar népeségtudomány fejlődésének egy újabb szakasza kezdődött, amelynek küszöbén érdemes és szükséges visszatekinteni a megtett utra. Ezt a célt kívánja szolgálni Évkönyvünk.

Eltérően a tudományos intézmények szokásos évkönyveitől, újabb tudományos eredmények, tanulmányok publikációja helyett eddigi egész munkánkról szeretnénk tömör, de mégis mindenre kiterjedő áttekintést adni. Ennek keretében ismertetjük az Intézet fontosabb kutatási témáit és a kutatások eredményeiről készült publikációkat. Az Intézet közlemény-sorozatában megjelent kiadványokról adott tájékoztatás mellett összeállítottuk a munkatársak szakirodalmi tevékenységének bibliográfiáját is. Vázoljuk a népességtudomány oktatása és népszerűsítése terén folytatott tevékenységünket és beszámolunk az Intézet nemzetközi kapcsolatairól.

Az Intézet tevékenységéhez szorosan kapcsolódik a Demográfia c. folyóirat szerkesztése. Azon túlmenően, hogy a kutatások eredményeiről szóló tanulmányok jelentős részét a folyóirat közli, az Intézet végzi az érdemi és technikai szerkesztést, a beérkezett tanulmányok többségének lektorálását, a hiranyag és a szakirodalmi figyelőrovat szerkesztését. Ezt figyelembe véve talán nem lépjük túl célkitűzésünket, ha megragadjuk az alkalmat, hogy az Intézet munkájáról szóló tájékoztatás keretében folyóiratunkról, a megjelent tanulmányok, közlemények témák szerinti megosztásáról képet adjunk, amely felöleli a Kutató Csoport megalakulása előtti időszakot is.

Nem maradhatott ki Évkönyvünkől a Magyar Tudományos Akadémia Demográfiai Bizottságának munkája sem. Nem csak azért, mert a Kutató Intézet a Demográfiai Bizottság által javasolt és jóváhagyott munkatervi feladatok végrehajtója, hanem azért is, mert tevékenyen közreműködik a Bizottság munkájában. Az Intézetet több munkatársa képviseli a Bizottságban, többen részt vesznek a munkabizottságok irányításában, munkaprogramjának kialakításában, az ülések szervezésében, az egyes témák megvitatásában. Itt sem mellőzhettük, hogy a rövid összefoglalás felölelje a Bizottság megalakulása óta folytatott teljes tevékenységét.

A Kutató Intézet megalakulásakor, úgy érezzük, elég magasra emelte a célkitűzések mércéjét. Feladatának tekintette a népességtudomány elméleti és gyakorlati továbbfejlesztését, a demográfiával szemben az egyes szaktudományok részéről támasztott igények kielégítését, módszertani és gyakorlati segítségnyújtást más szervek és intézmények demográfiai kutatásaihoz, illetve demográfiai vonatkozású munkáihoz, az államigazgatási és tervezéssel foglalkozó szervek részére demográfiai számítások végzését, a demográfia egyetemi oktatásának koordinálását, az oktatási programok kidolgozását, demográfus kutatók képzését és tovább-

képzését, a népszégtudományi ismeretterjesztést, a nemzetközi tudományos eredmények figyelemmel kísérését, a nemzetközi tudományos kapcsolatok kiépítését és fenntartását. Évkönyvünket a magunk részére is számvetésnek szánjuk, áttekintésül, hogy a kitüzött céljainkból mennyit valósítottunk meg, hol és mennyiben maradtunk el. Ez is hozzásegít ahhoz, hogy tapasztalatokban gazdagabban összpontosíthassuk figyelmünket azokra a területekre, ahol még tudományos adósságaink vannak.

dr. Szabady Egon

1. Az Intézet fontosabb kutatási témái

1.1 Általános áttekintés a fontosabb kutatásokról

A tudományos intézmények tevékenységéről, kutatási célkitűzéseiről a kutatási témák adnak képet. A kutatási témákról kell munkatervet, beszámolót készíteni, ezért legcélszerűbbnek látszik áttekintésünket is témák szerint rendszerezni. A rendszerezésre sokféle szempont kínálkozik.

Gyakori kíváncsiság a témák általános osztályozása aszerint, hogy alap vagy alkalmazott kutatásokkal foglalkozik-e, továbbá egy adott időszakra vonatkozóan annak a megállapítása, hogy a kutatott témák közül mennyi az újonnan kezdett, a befejezett vagy abbahagyott kutatás.

A népszerűtudomány területén az alap és alkalmazott kutatások témánkénti szétválasztása sok nehézségbe ütközik és reálisan alig oldható meg. Lényegében a módszertani jellegű kutatásokat lehetne alapkutatásoknak tekinteni. Kizárólag módszertani kutatásokat az Intézet általában keveset végez, rendszerint azt sem függetlenül, hanem valamilyen gyakorlati célkitűzéssel összefüggésben. Természetesen az alkalmazott kutatásoknak is csaknem mindig vannak módszertani jellegű elemei. Ennek súlya, jelentősége lehet kisebb vagy nagyobb, lehet időbeli eltérés is az elvek kimunkálása és a vizsgálat végrehajtása, továbbá az elemzés között, ezek azonban nem tekinthetők kielégítő disztinkciónak a kívánt szétválasztáshoz.

Hasonlóan problematikus az új, a befejezett, illetve az abbahagyott témák elhatárolása. A kutatások többsége évekig tartó, sok esetben állandó folyamatos feladat. Egy-egy főtémához újabb és újabb résztemák kapcsolódhatnak. Egy résztema befejezése is legtöbbször csak egy részfeladat lezárását jelenti, gyakran ezt is csak átmenetileg, mert később újabb adatok rendelkezésre állása esetén a kutatást tovább lehet folytatni. Sok esetben a kutatás új módszer kidolgozásából, majd gyakorlati alkalmazásából áll, de a szükséges adatok hiánya miatt a kutatás hosz-

szabb, rövidebb ideig szünetel. Ez azonban semmi esetre sem jelenti a kutatás abahagyását. Részleges befejezést jelenthet pl. egy felvétel eredményeinek a publikálása is, mert ez legtöbb esetben csak a további kutatások és elemzések kiindulóbázisa. Az említett szempontok miatt - inkább csak adminisztratív igények kielégítésére - azoknak a témáknak kutatását tekintjük többé-kevésbé befejezettnek, amelyek eredményeit vagy részeredményeit publikáltuk.

A kutatott témák áttekintésénél figyelembe kell venni azt is, hogy az egyes témák fontossága, sulya, időszerűsége, munka- és költségigénye nagyon különböző. Ugyanugy egy témaként szerepel pl. a társadalmi átrétegződés demográfiai vonatkozásainak több felvételen alapuló évekig tartó elemzése, mint egy csekélyebb jelentőségű, kevesebb kutatási munkát igénylő tanulmány.

Mindezt figyelembe véve eltekintettünk a vázolt csoportosítási szempontoktól és a kutatott témákat a demográfia néhány fontosabb tárgyköre szerint soroljuk fel. Az egyes tárgykörökön belül először általában a jelentősebb témákat tűntettük fel, a többi téma - néhány kivételtől eltekintve - a kutatások időrendjében következik. A fejezet végén táblázatos formában is összefoglaljuk az Intézet által, vagy a Központi Statisztikai Hivatal és az Intézet által közösen végrehajtott reprezentatív felvételek fontosabb adatait és jellemzőit.

Megjegyezzük, hogy az Évkönyv következő bevezető fejezetének nem célja a témák részletes ismertetése, csupán áttekintést kívánunk adni az Intézetben folyó sokrétű kutatómunkáról. Azokról a kutatásokról, amelyek eredményeit az Intézet közlemény-sorozatában publikáltuk, az erre vonatkozó fejezetben (2. 1.) adunk tüzetesebb tájékoztatást.

1. TERMÉKENYSÉG, CSALÁDTERVEZÉS, SZÜLETÉSSZABÁLYOZÁS

1. 1 1958 óta a Központi Statisztikai Hivatal sorozatosan hajtott végre reprezentatív adatfelvételeket a termékenység és a születésszabályozás vizsgálatára, a családtervezés jelentőségének a meghatározására. 1965-1966-ban a korábbi vizsgálatok folytatásaként és kibővítéseként a propagatív koru nők 0,5 %-ára kiterjedő interjura került sor, amely a Nemzetközi Családtervezési Szövetség (International Planned Parenthood Federation) keretében szervezett nemzetközi összehasonlító vizsgálat-sorozatnak is része. A felvételeket a magyar demográfusok által kidol-

gozott program és módszer alapulvételével hajtják végre. Már e vizsgálatok előzetes eredményeinek is jelentős szerepe volt a magyar népesedéspolitikai tudományos alapjainak kidolgozásában.

1.2 A termékenységi vizsgálatokhoz kapcsolódva 1966-ban longitudinális vizsgálatsorozat indult meg a házassulók 5 %-ának kikérdezése alapján az új házások családterveire és azok megvalósulására vonatkozóan.

1.3 A születésszabályozás modern módszerei elterjedésének, hatékonyságának és a módszereket alkalmazó nők demográfiai strukturájának vizsgálata a nőgyógyászati klinikák és a nőgyógyászati szakrendelések közreműködésével folyik. Az intrauterin eszközök használatával kapcsolatos, 1966-ban megkezdett megfigyelés mintegy 5 000 nőre terjed ki: az orális fogamzásgátlók alkalmazására vonatkozó vizsgálat a recept kiadásához előírt szakorvosi vizsgálaton megjelenő nők regisztrálása alapján történik 1967 óta folyamatosan.

1.4 Az 1967-ben életbelépett gyermekgondozási segély igénybevételének vizsgálatára indított kutatás a nagyjelentőségű népesedéspolitikai intézkedés hatását kívánja felmérni.

1.5 A kelet-európai országok termékenységi trendjeinek megyei szintű regionális elemzése a Princeton Egyetem Népeségkutató Intézetének koordinálásával folyó kutatás, amely jelentős része az egész Európára kiterjedő nemzetközi vizsgálat-sorozatnak. Az elemzés célja a trendek regionális differenciáinak a megállapítása és a különbségeket előidéző demográfiai, társadalmi-gazdasági tényezők feltárása.

2. HALANDÓSÁG

2.1 A differenciális halandóság kérdéseivel foglalkozó kutatási téma a magyar népesség halandóságának korszecifikus differenciáit, társadalmi-foglalkozási különbségeit és halálkori differenciáit vizsgálja, különös figyelmet fordítva a csecsemőhalandóság problémáira. A korszecifikus halandósággal foglalkozó kutatások eredményein alapul a népesség-előreszámítások halálozási komponenseinek előrebecslése is.

2.2 A halandósági tábla számításokkal kapcsolatban, metodikai kutatások keretében, az Intézet kidolgozta az évjáratos (generációs) elhalálozási valószínűségeket.

gek, továbbá a családi állapot szerinti elhalálozási valószínűségek kiszámításának módszerét és a halandósági táblák nyers adatainak, a magyar viszonyoknak megfelelőbb kiegyenlítési módszerét. (Az új, egységes módszerrel visszamenőleg kiegyenlítettük az 1900/01., 1910/11., 1920/21., 1930/31. és 1941. évi országos halandósági táblákat.)

2.3 Az 1948/49., 1955., 1959/60. és az 1964. évi országos halandósági táblák elkészítése mellett regionális halandósági táblák konstruálására is sor került az 1959/60. évi adatok alapján. Budapest, a városok és a községek általános halandósági tábláin kívül - Magyarországon elsősorban - megyei halandósági táblák is készültek az ország 19 megyéjéről. A halandósági táblák képezik számos gazdaság-demográfiai számítás alapját is.

2.4 E témakörhöz kapcsolódva halálokok szerinti halandósági táblák is készültek. Első megközelítés jellegű módszerrel az 1959/1960. évi adatok alapján 9 kiemelt halálóki csoportról készült - Magyarországon ugyancsak elsősorban - specifikus halandósági tábla.

2.5 A kelet-európai országok halandósági trendjeinek elemzése keretében megyei szintű regionális vizsgálat indult meg 100 évre visszamenő idősorok alapján. Elsődleges célja - a termékenységi trendek elemzéséhez (1.5 téma) hasonlóan - feltárni, hogy a régiók viszonyai alapján a magyar adatok a szomszédos országok területi trendjeivel összehasonlítva, milyen differenciákat mutatnak, és ezeket milyen demográfiai, társadalmi-gazdasági tényezők okozták.

2.6 Az első 1831-1832. évi kolerajárvány mortalitásának vizsgálata során a törvényhatóságokként részletezett, illetve kor és nem szerint becsült járványhalandóság új megvilágításba helyezi a népességfejlődés történeti feldolgozását.

2.7 Történeti halandósági táblák számítása indult meg levéltári források adatai felhasználásával halandósági becslések alapján: első lépésben közepes nagyságú városokra vonatkozóan Halley-módszerű halandósági táblák készültek (1822-1828).

3. NÉPESSÉG-ELŐRESZÁMITÁSOK

A népesség számának és összetételének előreszámítása az Intézet egyik legfontosabb gyakorlati munkája. Az eredményeket a távlati tervezés minden területén felhasználják. Az előreszámítási módszerek finomítása és ezek alapján újabb

variánsok készítése állandó és folyamatos kutatási program. Ennek keretében a következő előreszámítások, illetve előreszámítási kísérletek készültek:

3.1 Országos előreszámítás 1980-ig és 2000-ig. Az utóbbi - elektronikus gépi program kidolgozása után - évenként, ezen belül nemenként minden egyes korévre készült, különböző termékenységi feltételezésekkel öt variánsban.

3.2 Regionális (megyei) előreszámítások.

3.3 Az aktív, ill. munkaképeskorú népesség, ezen belül a mezőgazdasági népesség előreszámítása.

3.4 Műszaki végzettségű szakemberek (mérnökök, technikusok) számának előreszámítása.

3.5 Tanköteles korúak és a népesség iskolázottsági színvonalának előreszámítása.

3.6 A népesség családi állapot szerinti előreszámítása.

3.7 A családok és háztartások számának és nagyságának előreszámítása.

3.8 A népesség-előreszámítások automatizálásával kapcsolatos matematikai módszerek, modellek és programok kidolgozása.

4. TÁRSADALOMDEMOGRÁFIAI KUTATÁSOK

4.1 A társadalmi átrétegződés folyamatának elemzésére, az átrétegződés és a demográfiai jelenségek közötti összefüggés vizsgálatára az Intézet az 1962-1964 években 0,2 - 0,5 %-os reprezentatív felvétel-sorozatot hajtott végre. A főváros, a városok és a községek szerint rétegzett minta lehetővé tette a mobilitási folyamat regionális sajátosságainak a feltárását.

Az 1963. évi 2 %-os mikrocenzus adatai alapján külön vizsgálatra került sor a népesség foglalkozási mobilitásáról az 1960-1963 évek között.

4.2 A népesség iskolázottságával foglalkozó kutatások keretében az 1963. évi 2 %-os mikrocenzushoz kapcsolódva első kísérlet történt az iskolázottság és szakképzettség közötti összefüggések, a foglalkozás és a szakképzettség kongruenciájának az elemzésére.

1964-ben a 10 éves és idősebb népesség 0,2 %-át felölelő minta alapján az

Intézet a demográfiai tényezőknek a művelődésre gyakorolt hatását kísérlete meg felmérni a kulturális szolgáltatásokat igénybevevők demográfiai strukturájának tükrében.

4.3 A család-demográfiai vizsgálatok elsősorban a családnagyság csökkenésének okaival és tényezőivel foglalkoztak. Külön felvétel vizsgálta a családok felbomlásának jelenségét, a válások alakulását és okait. A már említett 1963. évi mikrocenzushoz kapcsolódó 0,5 %-os minta a családok lakáskörülményeiről és lakásigényeiről adott képet.

Kiterjedt vizsgálatokat folytatott az Intézet egyes társadalmi rétegek demográfiai sajátosságairól és magatartásáról.

4.4 Az öregkoruk fokozódó mértékben növekvő aránya lényegesen megváltoztatta a népesség korstrukturáját. E folyamat társadalmi-gazdasági következményeinek felmérésére két külön felvétel foglalkozott a nyugdíjasok helyzetével és problémáival; a harmadik felvétel a magukra maradt, a társadalmi segélyezés és ellátás speciális formájára szoruló szociális intézeti gondozottakkal foglalkozott.

4.5 Az elhajló társadalmi magatartások vizsgálata keretében az alkoholisták és az öngyilkosok demográfiai strukturájának megállapításán kívül, szociológiai aspektusú kutatások is folytak a társadalmi tényezők és okok felderítésére.

4.6 Bár Magyarországon a nemzetiségek száma és aránya igen csekély, a kutatási program kiterjedt a nemzetiségek demográfiai sajátosságainak vizsgálatára is.

5. GAZDASÁGDEMOGRÁFIAI KUTATÁSOK

Természetesen a legtöbb demográfiai témánál felmerül a gazdasági tényezők szerepe, de itt most csak az elsődlegesen gazdaságdemográfiai vonatkozású kutatásokat említjük:

5.1 A munkaerő alakulás demográfiai alapjainak vizsgálata a tényezők rendszerezése mellett a demográfiai és nem demográfiai tényezők elkülönítésének és nagyságrendje megállapításának módszertani problémáival foglalkozott.

5.2 A nők foglalkoztatottságának problémáit, gazdasági aktivitásuk meg-

növekedésének okait és következményeit több tanulmány elemezte.

A kutatási programban szerepelt még:

5.3 A mezőgazdasági keresők csökkenése okainak vizsgálata.

5.4 A belső vándorlás és a beruházások közötti kapcsolat.

5.5 A születés-szám csökkenése gazdasági okainak és várható gazdasági következményeinek elemzése.

5.6 Az ország össznépességét jelképező átlagember un. gazdasági élet-rajzának elemzése után került sor a gazdasági korfák módszerének a kidolgozására. A módszer alkalmas eszköznek bizonyult a népesség számában, nemek és kor szerinti összetételében végbemenő változások gazdasági következményeinek elemzésére.

6. BIODEMOGRÁFIAI KUTATÁSOK

Az utóbbi években a biodemográfiai kutatások megindulásával új ága bontakozott ki a magyar demográfiának. E vizsgálatok célja, hogy a születéstől a halálig az életkori változások által okozott státusváltozások folyamatát a népesség jellegzetes korcsoportjaiban quantitative és qualitative regisztrálja.

A fejlődésbiológiai és demográfiai vizsgálatok keretében a következő témákkal foglalkozott az Intézet:

6.1 A csecsemők fejlődése mérésének statisztikai módszertani kérdései.

6.2 Az egyetemi és főiskolai felvételre jelentkezők (1966-ban) demográfiai társadalmi jellemzőinek, testfejllettségi és egészségi állapotának meghatározása 20 %-os minta alapján.

6.3 Az ipari tanulók fejlődésbiológiai és demográfiai vizsgálata az 1966-ban felvételre jelentkezők 20 %-ának longitudinális megfigyelésével.

Sajátos területe a biodemográfiának az izolátumok populáció-biológiai és populáció-genetikai vizsgálata. Ehhez a következő témák tartoznak:

6.4 Az ivádi izolátum demográfiai jellemzőinek vizsgálata. A szelektív tényezők hatása; az endogám házasságok demográfiai következményei.

6.5 A bodrogi közti izolátum népességének humángenetikai vizsgálata a

Mainzi Egyetem Antropológiai Intézetével együttműködve.

Az izolátum kutatások az izolátumok demográfiai történetének feldolgozásával és a családrekonstrukciós munkákkal a történeti demográfiai kutatásokhoz is kapcsolódnak.

7. REGIONÁLIS DEMOGRÁFIAI VIZSGÁLATOK

Regionális demográfiai elemzések tulajdonképpen valamennyi főbb kutatási témához kapcsolódnak, ezért itt csak a speciális jellegű témákat említjük.

7.1 A város és falu megkülönböztetése ismérveinek meghatározása.

7.2 A települések fejlettségének vizsgálata; tipizálásuk, csoportosításuk problémái.

7.3 A népesség területi eloszlásának alakulására vonatkozó vizsgálatok (népességi koncentrálttság jellemzői, népességi potenciál stb.).

Az Intézet e témakörben néhány átfogó elemzést is végzett:

7.4 Magyarország népességének demográfiai jellemzői régióként.

7.5 A demográfiai helyzet regionális alakulása.

7.6 A demográfiai struktúra a települések lakosság számának nagyságkategóriái szerint.

7.7 A külterületi népesség demográfiai jellemzői.

8. TÖRTÉNETI DEMOGRÁFIAI KUTATÁSOK

A Központi Statisztikai Hivatal könyvtárával, az Országos Levéltárral, a megyei és az egyházi levéltárakkal együttműködve több évig tartó nagy volumenű munkák folynak a népesedési és a népmozgalmi adatok rekonstrukciójára.

8.1 A XVIII. századi demográfiai források feltárása. Az 1784-1787. évi népszámlálás anyaga alapján a háztartások nagyságának és összetételének elemzése.

8.2 A népmozgalom fontosabb adatainak rekonstrukciója községenként mintegy 150 évre visszamenően.

8.3 A két világháború közötti népesedési trendek elemzése.

8.4 A fertőző betegségek előfordulása Magyarországon a XVII. századtól, különös tekintettel a járványokra.

8.5 A magyar leíró statisztikai irány fejlődésének demográfiai vonatkozásai.

8.6 A magyar történeti demográfia forrásainak összeállítása a második világháború utáni időszakra.

8.7 A magyar halandósági tábla számítások története.

8.8 Paleodemográfiai kutatások temetőfeltárások csontvázletelei alapján, elsősorban a középkori halandóságra és az emberi élettartamra vonatkozóan.

9. MÓDSZERTANI KUTATÁSOK

Amint a bevezetőben is említettük a módszertani kutatások általában a fő témák szoros kiegészítései. A következő néhány módszertani téma a mintavételi eljárásokkal és a népszámlálási adatok minőségellenőrzésével kapcsolatos.

9.1 A mintavételi tervek optimalizálása.

9.2 Vizsgálatok a véges sokaságból vett minták matematikai elmélete és demográfiai alkalmazása terén.

9.3 A korbevallás megbízhatóságának vizsgálata az 1960. évi népszámlálásnál.

9.4 A népszámlálási adatok hibáinak jellegére, forrásaira, nagyságára és a hibák mérésének módszereire vonatkozó vizsgálatok.

A NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ INTÉZET REPREZENTATÍV FELVÉTELEI^{a/}

A kutatási téma megnevezése	A felvétel éve	A megfigyelés köre (felmérési egység)	A megfigyelték száma	A reprezentáció mértéke	Megjegyzés
			(a minta nagysága)		
1. Az 1963. évi országos mikrocenzushoz kapcsolódó vizsgálatok					A vizsgálatok mintája azonos az 1963. évi mikrocenzus teljes ill. 25 %-os mintájával.
a/ A népesség foglalkozásának változása 1960-1963 között	1963	Össznépesség	201 434	2 %	
b/ Lakásdemográfiai vizsgálat	1963	Összes lakások	59 242	0,5 %	
c/ A népesség iskolai végzettsége és szakképzettsége	1963	Össznépesség	201 434	2 %	
2. Társadalmi átrétegződés					A kiválasztás az 1960. évi népszámlálás foglalkozás szerinti rétegezett 1 %-os mintája alapján történt, szisztematikus eljárással. (A felvétel időpontjáig létesült új lakások figyelembevételével.)
a/ Budapesten	1962	Családfők, ill.	1 539	0,2 %	
b/ Városokban	1963	egyedülállók	3 405	0,4 %	
c/ Községekben	1964		kb. 11 000	0,5 %	

a/ A felsorolt mintavételi megfigyelések többsége személyes kikérdezés alapján történt, számlálóbiztosok közreműködésével. - Minden vizsgálatnál a hányados becslés módszerét alkalmaztuk. - Az eredmények pontosságának elemzéséhez a megbízhatósági határokat becsültük, általában 95 %-os szinten. - A 7. és 8. számú vizsgálat folyamatos, a többi egyszeri felmérés.

A kutatási téma megnevezése	A felvétel éve	A megfigyelés köre (felmérési egység)	A megfigyelték száma	A reprezentáció mértéke	Megjegyzés
			(a minta nagysága)		
3. A válások okai	1962	Az 1962-ben felbontott házasságok	1 741	10 %	Egylépcsős szisztematikus kiválasztás a felbontott házasságok bírósági anyagából,
4. A nyugdíjasok helyzete a/ Országos	1963	Nyugdíj Intézet által ellátásban részesítettek	5 181	1 %	A Nyugdíj Intézet nyilvántartásából a nyugdíjazás éve és a nyugdíjas társadalmi gazdasági csoportja szerint rétegezve, egylépcsős szisztematikus kiválasztással.
b/ Budapesti	1964	Saját jogu, 1959-ben és később nyugdíjba ment budapesti nyugdíjasok	144	0, 2-0, 4 %	
5. A szociális intézetek és gondozottaik helyzete	1965	Az intézetekben elhelyezettek	7 518	33%	Egylépcsős szisztematikus kiválasztás az intézetekben nyilvántartottak jegyzéke alapján.
6. Termékenység, családtervezés, születésszabályozás	1965	Propagatív koru nők	8 800	0, 5 %	A kiválasztás az 1963. évi mikrocenzus mintájából történt, az 1. pontban felsorolt felvételekkel azonos módon.

A kutatási téma megnevezése	A felvétel éve	A megfigyelés köre (felmérési egység)	A megfigyelték száma	A reprezentáció mértéke	Megjegyzés
			(a minta nagysága)		
7. A házasulók családterveire és azok megvalósulására irányuló vizsgálat	1966-tól 2-3 évenként	Házasságkötések	kb. 4 500	5 %	Kétlépcsős mintavétel (települések, házasságkötések) az 1966-ban házasságra lépők anyakönyvi listája alapján.
8. Fejlődésbiológiai vizsgálatok					
a/ egyetemi, főiskolai hallgatók	1966	Felvételre jelentkezettek	1 607	20 %	Az egyetemi, ill. ipari tanuló felvételre jelentkezettek alkalmassági vizsgálati anyagából, szisztematikus egyénenkénti kiválasztással, egy lépcsőben készült minta.
b/ ipari tanulók I. vizsgálat II. vizsgálat	1966 1967		Az I. vizsgálat alkalmával összeírtak	5 030	
9. Művelődési lehetőségek (mozi, színház, televízió, rádió, olvasás stb.) igénybevétele	1964	10 éves és idősebb népesség	16 900	0,2 %	Az 1963. évi mikrocenzus lakáscím anyagából 250 településre koncentrált kétlépcsős (település, lakás) mintavétel.

1.2 Együtműködés keretében folytatott kutatások

Azáltal, hogy az Intézet az MTA Demográfiai Bizottsága munkatervének és koordinációs tevékenységének végrehajtója, a különböző szerveknél - többek között a Központi Statisztikai Hivatalban, a levéltárakban, az egyetemek statisztikai tanszékein, a szülészeti klinikákon, az alkoholelvonó rendeléseken, az Ipari Tanulók Egészségvédelmi Intézetében, egyes muzeumokban - folyó demográfiai kutatásokban közreműködik vagy azokat szakmailag irányítja.

A sokoldalú saját kutatási programja mellett az Intézet több főhatóság és intézmény részére végez közvetlenül a gyakorlati igények kielégítésére szolgáló kutatási munkát, vagy közreműködik ilyen feladatok elvégzésében.

Az együttműködés keretében folytatott és a más szervek részére végzett kutatásokat a kutatási témákról adott általános áttekintésben már ismertettük, ezért itt csak a legfontosabbakat - elsősorban az Országos Távlati Tudományos Kutatási Tervben szereplő témákat és az országos 15 éves távlati terv kidolgozásának előkészítéséhez végzett munkákat - emeljük ki.

Az Országos Távlati Tudományos Kutatási Terv 61. sz. főfeladatához tartozó témák közül a Népeségtudományi Kutató Intézet főként a 04. 02 témacsoport: "A népesség és munkaerő-források nagyságát, összetételét meghatározó folyamatok kutatása" témáinak a kidolgozásával foglalkozott. A témacsoport részfeladatainak célkitűzése: a népesség-előreszámítások módszereinek folyamatos fejlesztése és különböző előreszámítások végzése. Ennek megfelelően az Intézet a következő témák kutatását irányozta elő:

- 04. 02. 04 Családok és háztartások számának előreszámítása 1980-ig.
- 04. 02. 06 A népesség-alakulás és összetétel előrebecslése 2000-ig.

- 04.02.07 A népesség iskolázottsági színvonalának alakulására vonatkozó számítások elvégzése 1990-ig és egyes műszaki végzettségű szakemberek számának előreszámítása 1980-ig.
- 04.02.08 Az aktív keresők számának előreszámítása népgazdasági ágaként 1971-ig.

Az előreszámításokon kívül a 04.02 témacsoport feladatai közé tartozik még a 05 téma:

A népesség átrétegződésének vizsgálata.

"A munkaerőforrások felhasználásának problémái. A foglalkoztatottság és a társadalmi-gazdasági fejlődés összefüggései" című 04.03 témacsoport feladatai közül az Intézet érdekelt még a következő témák kidolgozásában:

- 04.03.07 A mezőgazdasági népesség várható számának alakulása, és a
- 04.03.08 Az 1963.évi mikrocenzus adatainak vizsgálata a népesség összetételére, vándorlására és az iskolai végzettségre vonatkozóan.

"Az egészségügyi , szociális, kulturális, kommunális és lakásellátás színvonala, összefüggése az életkörülményekkel" című 05.03 témacsoport keretében pedig az Intézet részt vett a

05.03.03 Magyarország lakáshelyzetének monográfiája című téma kidolgozásában.

Az Országos Távlati Tudományos Kutatási Terv keretében folytatott kutatások eredményeit vagy részeredményeit az Intézet publikálta (lásd a publikációk ismertetésénél) vagy dokumentáció formájában bocsátotta közvetlenül a felhasználók, elsősorban az Országos Tervhivatal rendelkezésére.

A népesség-előreszámításokon kívül is sokoldalú segítséget nyújt az Intézet a tervezési munkákhoz. A 15 éves távlati terv kidolgozásának megalapozott előkészítésére létrehozott bizottságok közül a Munkaerő és Életszínvonal Tervezési Bizottság és a Területi Tervezési Bizottság keretében az Intézet

a magyar népesedési helyzet értékeléséről,
a hazai urbanizáció tendenciájának sajátosságairól és
a demográfiai helyzet regionális alakulásáról

készített tanulmányokat, illetve közreműködött az elemzésekben.

A Központi Statisztikai Hivatal Népszámlálási és Településstatisztikai osztályaival együttműködve, az MTA Földrajztudományi Kutató Intézete és a Város-építési Tervező Vállalat részére 200 külterületi lakotthelyen nagyszabású felvételt hajtott végre az Intézet a külterületi népesség számában és összetételében bekövetkezett változások, a külterületi népesség jövőbeni szándékai (elköltözés, építkezés stb.) és a külterületi lakotthelyek kommunális ellátottságának felmérésére.

Együttműködés keretében folytatott néhány további fontosabb kutatás:

A téma megnevezése	Együttműködő szerv, intézmény ^{x/}
A magyar nők termékenységi, családtervezési és születésszabályozási magatartását befolyásoló demográfiai, társadalmi-gazdasági tényezők	Egészségügyi Minisztérium
Az intrauterin és orális fogamzásgátlást alkalmazó nők demográfiai összetétele és az alkalmazás hatásának vizsgálata	Egészségügyi Minisztérium, nőgyógyászati klinikák és szakrendelők
A gyermekgondozási segély igénybevételének vizsgálata	SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatósága
Az alkoholizmus társadalmi okai és demográfiai tényezői	Budapesti alkoholelvonó szakrendelők
Az ipari szakmákra jelentkezők longitudinális fejlődésbiológiai vizsgálata	Ipari Tanulók Egészségvédelmi Intézete
A nemzetiségek demográfiai sajátosságainak vizsgálata	Pécsi Tudományegyetem statisztikai tanszéke
A magyar leíró statisztikai irány fejlődésének demográfiai vonatkozásai	Szegedi József Attila Tudományegyetem statisztikai tanszéke
Népességi és népmozgalmi adatok rekonstrukciója	Országos Levéltár, megyei és egyházi levéltárak
Paleodemográfiai kutatások	Természettudományi Múzeum Embertani Tára, Pécsi Janus Pannonius Múzeum

A nemzetközi együttműködés keretében folytatott kutatásokat az Intézet nemzetközi kapcsolatait ismertető fejezetben foglaljuk össze.

^{x/} A KSH Népesedési és Szociálisstatisztikai Főosztálya a fontosabb kutatásokban többnyire közreműködik, ezért itt külön nem említjük. A történeti demográfiai kutatások többsége a KSH Könyvtárának a közreműködésével folyik.

2. A kutatások eredményeinek publikálása

A kutatási eredmények publikálása az Intézet kiadványsorozatában, a Demográfia című népeségtudományi folyóiratban, továbbá más magyar és külföldi szaklapokban történik.

2.1 A Népeségtudományi Kutató Intézet közleményei

"A Népeségtudományi Kutató Csoport közleményei" címmel 1963-ban kiadványsorozat indult meg a kutatási eredmények rendszeres publikálására. A módszertani és az elemző tanulmányok közzlése mellett a kiadványsorozat lehetővé tette, hogy a nagyvolumenű, illetve adatforrás jellegű kutatási eredmények is hozzáférhetőkké váljanak a demográfusok és az érdekelt tudományok művelői számára. A 12.számától kezdődően a kétféle jelleg a kiadványok formájában is kifejezésre jut. A tanulmányok és a módszertani anyagok könnyebben kezelhető, kisebb méretű könyv formájában, a terjedelmesebb, sok táblát is tartalmazó, főként statisztikai jellegű elemzések pedig a korábbi számokkal azonos, nagyobb formátumban jelennek meg. Ugyanekkor változott a közlemények borítólapja is. A fontosabb, nemzetközi érdeklődésre is számot tartó kötetekhez angol, illetve orosz nyelvű összefoglaló is készül, külön kiegészítő füzetben.

A 3. számtól kezdve a sorozat az MTA Demográfiai Bizottságával közös kiadásban, a 18. számtól kezdődően "A Népeségtudományi Kutató Intézet közleményei" címmel jelenik meg. A sorozaton belül külön sorozat-alcim jelzi a történeti demográfiai tanulmányokat.

A közleménysorozatban az 1968. év végéig az alábbi 24 kötet jelent meg:

1. Magyarország megyénkénti népességének alakulása 1960.I.I. -1980.I.I.között. I. Válogat. Budapest, 1963. 48 p.

Az előreszámítás rövid módszertani összefoglalással ellátott táblázatos forrásanyag az ország, Budapest és a 19 megye 1960, 1965, 1970, 1975 és 1980 január elsejei népességéről, nemek és ötéves korcsoportok szerint.

2. A nyugdíjasok helyzete. Budapest, 1963. 85 + 4 p.

A kiadvány a nyugdíjasok társadalmi és gazdasági helyzetének felmérését célzó reprezentatív vizsgálat eredményeiről számol be. A szöveges elemzés és a táblázatos forrásanyag a feldolgozott 5 181 kérdőív alapján a nyugdíjasok gazdasági helyzetére, családi kapcsolataira, lakásviszonyaira, egészségi állapotára és kulturális érdeklődésére vonatkozólag nyújt sokoldalú információt.

3. A korbevallás megbízhatóságának vizsgálatai az 1960. évi népszámlálásnál. Budapest, 1964. 90 p. Angol nyelvű összefoglaló 17 p. Orosz nyelvű összefoglaló 21 p.

Az utóbbi évek statisztikai kutatásainak egyik központi témája a különböző forrásokból származó és különböző feldolgozási folyamatokon átmenő statisztikai adatok megbízhatóságának vizsgálata volt. E kutatásokat elsősorban az indokolja, hogy az adatok felhasználása és a belőlük levonható következtetések megbízhatósága nagymértékben a kiindulási adatok pontosságától is függ. A népszámlálás koradatai jelentős mértékben befolyásolják egy sor demográfiai vizsgálat (pl. a halandósági viszonyok vizsgálatának, a népességszám perspektivikus előreszámításának stb.) pontosságát. Ezirányu vizsgálatunk megnyugtató képet fest az 1960. évi magyar népszámlálás koradatainak megbízhatóságáról, ezek pontossága mintegy háromszorosa az e tekintetben számontartott külföldi népszámlálások koradatainak. E vizsgálatok közben sikerült egy olcsó és a hasonló külföldi módszereknél precízebb ellenőrzési eljárást kipróbálni.

4. Magyarország népességének demográfiai jellemzői régióként. Budapest, 1965. 102 p. Angol nyelvű összefoglaló 15 p. Orosz nyelvű összefoglaló 15 p.

Magyarország hat régióját Budapest főváros, Debrecen, Miskolc, Pécs, Szeged és Győr, valamint a vonzáskörzetükbe tartozó területek alkotják. A gazdasági körzetek és Budapest népessége összetételének jellegzetességeit a tanulmány a következő ismérvek alapján mutatja be: a népesség fejlődése, természetes szaporodás, vándorlás, a népesség korösszetétele; a népesség legmagasabb iskolai végzettsége; a népesség összetétele gazdasági aktivitás szerint; a keresők népgazdasági áganként; a keresők foglalkozási viszony szerint; a keresők korösszetétele; a keresők legmagasabb iskolai végzettsége.

5. A válások okai. Budapest, 1965. 94 p. Angol nyelvű összefoglaló 29 p.

A Népeségtudományi Kutató Csoport a KSH Népesedésszociológiai osztályával karöltve az 1957-ben és 1962-ben végrehajtott 10 %-os reprezentatív adatfelvételek alapján a házasságfelbontásokat vizsgálja. A kiadvány elsősorban az 1962. évi eredményeket elemzi, de összehasonlításként közreadja az 1957. évről vonatkozó adatokat is. Az összesen 21 kiemelt válóok, két nagy csoportra bontható. Az első csoportot azok a válóokok képezik, amelyek már a házasságkötéskor is fennállottak és később a házasság felbontásukat eredményezték. Az okok másik csoportjába azok a válóokok tartoznak, amelyek a házasság fennállása alatt alakultak ki.

6. A budapesti nyugdíjasok helyzete és problémái. Budapest, 1965. 65 p. Angol nyelvű összefoglaló 16 p.

Magyarországon a nyugellátásban részesülők részaránya az összlakosság mintegy 10 %-a. A nyugdíjasok speciális igényeinek, helyzetének felmérésére több képviselői adatfelvételt szervezett a Népeségtudományi Kutató Csoport a KSH Szociálisztatiztikai osztályával közösen. Jelen kiadvány az első országos felvételt alapmintának tekintő, abból kiválasztott mintasokaság alapján kizárólag a sajátjogu budapesti nyugdíjasokra vonatkozólag von le következtetéseket.

7. A társadalmi átrétegződés és demográfiai hatásai. I. Budapesten és a városokban, Budapest, 1965. 325 p. Angol nyelvű összefoglaló 55 p.

A Népeségtudományi Kutató Csoport egyik legfontosabb vizsgálati területének tekintette az átrétegződés és a demográfiai tényezők közötti összefüggések kutatását. E célból háromlépcsős adatfelvételt szervezett és hajtott végre először Budapesten, majd a vidéki városokban, végül a községekben. A kiválasztott mintasokaság Budapesten az összes családok 2 %-ét, a városokban 4 %-ét, a községekben 5 %-ét képviseli. A vizsgálat az intézeti háztartások lakóira nem terjedt ki. A kiadvány a főbb eredmények összefoglaló elemzése és a fogalmak ismertetése mellett túlnyomórészt táblázatos forrásanyagot tartalmaz.

8. A népesség foglalkozásának változása 1960-1963 között. Budapest, 1965. 63 p.

Az 1963. évben végrehajtott 2 %-os mikrocenzus alkalmából lehetőség nyílt a népesség azon csoportja foglalkozás-változásának megfigyelésére, amely a mikrocenzus időpontjában ugyanabban a lakásban lakott, mint az 1960. évi népszámláláskor. Az adatok ily módon nem a teljes népességre vonatkoznak, a megfigyelték ismételt vizsgálata azonban új lehetőséget nyújt a foglalkozásváltozások irányának és gyakoriságának elemzéséhez.

9. Vizsgálatok a népesség területi eloszlásának alakulásáról Magyarországon 1900-1960. Budapest, 1966. 65 p. Angol nyelvű összefoglaló 23 p.

A kiadvány a népesség területi eloszlására vonatkozó vizsgálatok eredményeit összegezi az 1960. évi népszámlálástól a századfordulóig visszamenőleg. Az elemzések, amelyek a demográfia hagyományos és újabb vizsgálati eszközeit egyaránt felhasználják, elsősorban a népesség területi eloszlásának kvantitatív vonatkozásait érintik. Már az olyan egyszerű eszközök is, mint a népességi súlypont, a standard távolság, vagy a Hoover-féle koncentráltági index, viszonylag sok információt nyújtottak az eloszlásokról. A legutóbbi években kidolgozott eljárások pedig - a nettó változások indexei, a koncentráltági görbék és indexek, a népesség-potenciál fogalom - további érdekes összefüggésekre világítottak rá. A tanulmány, ahol erre alkalom kínálkozik, részletesen kitér a kérdések kvalitatív és okozati aspektusaira is, igyekezve viszonylag teljessé tenni az ország népességének területi eloszlásáról és ennek alakulásáról alkotott képet.

10. Lakásdemográfiai adatok. Budapest, 1966. 109 p.

A népesség lakáskörülményeiről a népszámlálással párhuzamos teljeskörű lakásszámlálások, valamint a folyamatos lakásstatisztika adtak számot. Az 1963. évi mikrocenzus keretében az ország lakásainak 2 %-át választották ki, ezen belül minden negyedik lakásról a korábbiaknál részletesebb adatfelvétel készült, amely különösen a lakók társadalmi-gazdasági rétegével való egybevetés révén a lakáshelyzet eddig nem ismert, fontos részleteit tárja fel. Érdeklődésre számot tartó adatokat tartalmaz a kiadvány a családok lakásváltoztatási terveiről és a tartós fogasztási cikkekkel való ellátottságáról.

11. A szociális intézetek és gondozottaik helyzete. Budapest, 1966. 114 p.

A Népeségtudományi Kutató Csoport a KSH Szociálisstatisztikai osztályával karöltve 1964-65-ben vizsgálatot végzett a szociális intézetekre és az intézetekben elhelyezett gondozottakra vonatkozólag. A 33 %-os reprezentációval végzett felmérés a 222 szociális intézet közel 23 000 gondozottjának sokoldalú demográfiai és szociológiai elemzését nyújtja.

12. Magyarország népességének területi előreszámítása. Budapest, 1966. 65 p.
Angol nyelvű összefoglaló 12 p. Orosz nyelvű összefoglaló 13 p.

A kiadvány elsősorban a regionális tervezés szükségleteit hivatott kielégíteni. Két változatot dolgoztak ki: az első változat feltételezi, hogy a vándorlás nagysága és iránya a jelenlegi szinten marad, a második változat figyelembe veszi a munkaképes korú népesség belső vándormozgalmának a gazdasági fejlesztés hatására történő változását is. A népesség előreszámítását a kiadvány 1971., 1976. és 1981.I.1-re Budapestre, a városokra és a községekre, 1971.I.1-re pedig minden megyére külön-külön is tartalmazza.

13. A magyar leiró statisztikai irány fejlődése. Budapest, 1966. 129 p.

A tanulmány a magyar leiró statisztikai irány első átfogó szintézise. Az MTA Demográfiai Bizottsága és a Népeségtudományi Kutató Csoport azért is időszzerűnek tartotta e munka publikálását, mivel a magyar leiró statisztikai irány fejlődésében, a figyelemreméltó gazdaságstatisztikai kezdeményezések ellenére, mindig a népességi statisztika és a demográfiai gondolat játszotta a vezető szerepet. Így a jelenkori magyar népeségtudomány ebben az irányzatban egyik tudományos elődjét látja és haladó hagyományainak folytatására törekszik.

14. Termékenységi adatok. Budapest, 1966. 349 p.

Rövid elemzéssel kibővített táblázatos forrásanyag az 1960. évi népszámlálás termékenységi adatairól, amely az eddig már közzétett anyagok összefoglalásán túlmenően először publikált részletezéseket is tartalmaz.

15. A demográfiai tényezők hatása a művelődésre. Budapest, 1967. 91 p.

A KSH Művelődésstatistikai osztálya a Népeségtudományi Kutató Csoporttal közösen az 1963. évi mikrocenzus lakáscimanyagának alapulvételével 2%-os egyszeri reprezentatív adatgyűjtést hajtott végre 1964-ben, azzal a célkitűzéssel, hogy számbavegye a 10 éves és idősebb lakosság kulturális igényeit és ezek kielégítését, figyelemmel a társadalmi-gazdasági körülményekre, lakóhelyre stb. A felvétel módszerének és főbb eredményeinek ismertetésén túlmenően a tanulmány igen mélyreható elemzéseket nyújt a különböző művelődési eszközök igénybevételeire vonatkozólag.

16. Iskolai végzettség és szakképzettség. Budapest, 1967. 104 p. Angol nyelvű összefoglaló 14 p.

Az 1963. évi mikrocenzus adatain alapuló elemzés és gazdag táblázatos anyag közrebocsátását két megfontolás indokolja: egyrészt így lehetővé válik kulturális forradalmunk néhány szempontjának beható tanulmányozása, másrészt a szakképzés és oktatás pontosabb távlati tervezése. A kiadvány azok korstruktúráját, gazdasági aktivitását, iskolai végzettsége, ill. szakképzettsége megszerzésének módját és jelenlegi hasznosítását elemzi, akik érettségi vizsgát tettek, egyetemi, főiskolai diplomát szereztek ill. szellemi vagy fizikai szakképzettséggel rendelkeznek.

17. Magyarország népességének gazdasági korfái. Budapest, 1967. 111 p. Angol nyelvű összefoglaló 11 p. Orosz nyelvű összefoglaló 12 p.

A kiadvány bemutatja Magyarország népességének 1948-1949. és 1959-1960. évi főbb gazdasági korfáit és elemzi a népesség számának, korösszetételének és a különböző koréveket (korcsoportokat) jelképező átlagember gazdasági jellemzői intenzitásának (nagyóságának) e korfák kialakításában betöltött szerepét. Kitér Magyarország népességének 1948-1949. és 1959-1960. évi főbb stacionér gazdasági korfáira, a termékenység, a halandóság és a vonatkozó gazdasági jelenségek 1948-1949. és 1959-1960. évi korszpecifikus jellemzői állandósulásának a feltételezésével kiszámított stabil gazdasági korfákra, valamint a gazdasági-demográfiai reprodukció és a gazdasági korfák előreszámításának néhány kérdésére is.

18. Nemzetiségek demográfiai sajátosságai Baranya megyében. Budapest, 1968. 126 p. Angol nyelvű összefoglaló 16 p.

A kiadvány két önálló tanulmányt tartalmaz:

I. A pécsi járásban élő nemzetiségek demográfiai strukturája (1960. I. 1-i állapot), valamint

II. A cigánynépesség 1960. évi demográfiai strukturája a sellyei járásban.

Annak ellenére, hogy manapság a hazánkban élő nemzetiségek aránya nem éri el az össznépesség 2%-át, nem érdektelen területe a magyar népesítudományi kutatásoknak az etnikum szerinti vizsgálat. Baranya megye fenti két járásában végzett felmérések igazolják a demográfiai mikrovizsgálatok jogosultságát és a népszámlálási adatfelvételeken túlmenő új módszerek alkalmazását a szétszór-
tan élő nemzetiségek - különösen pedig a cigány népesség - jellegzetes demográfiai sajátosságainak alaposabb megismerésére.

19. Magyarország népességének előreszámítása (1966-2001). Budapest, 1968. 211 p. Angol nyelvű összefoglaló 22 p.

Az Intézet legújabb országos népesség-előreszámítása - amely a hazai népességelőreszámítások történetében először naptári éves és koréves részletezésű - öt változatban, a termékenység várható alakulásának négy, a halandóság változásainak kétféle feltételezésével és a távlati tervek figyelembevételével az ún. "alkotóelem" módszerrel készült. A kiadvány részletes módszertani fejezetet is tartalmaz.

20. Hungarian Historical Demography after World War II. (A magyar történeti demográfia a II. világháború után.) Történeti demográfiai tanulmányok I. Budapest, 1968. 57 p.

Korszakok szerint tagolt, annotált válogatott bibliográfia az 1945 óta megjelent történeti demográfiai művekről, összefoglaló áttekintéssel és a folyamatban lévő főbb kutatások ismertetésével kiegészítve.

21. Colloque de Démographie Historique. Budapest, 1965. (Történeti Demográfiai Kollokvium.) Történeti demográfiai tanulmányok II. Budapest, 1968. 150 p.

A kiadvány az 1965. szeptember 23-26 között Budapesten megtartott Történeti Demográfiai Kollokvium szervezetének ismertetését és jegyzőkönyvét francia, az elhangzott előadásokat pedig eredeti, ill. francia nyelven tartalmazza.

22. Demográfiai jellemzők a települések nagyságcsoportja szerint (1900-1960). Budapest, 1968. 507 p.

A regionális demográfiai elemzésekhez nélkülözhetetlen számszerű forrásanyag az 1960. évi népszámlálás fontosabb demográfiai, családi és lakásstatisztikai adatainak a települések lakosság száma nagyságcsoportjai szerinti kombinációt nyújtja, kiegészítve a korábbi népszámlálások összehasonlítható adataival.

23. Központi Statisztikai Hivatal Népeségtudományi Kutató Intézetének Évkönyve, 1963-1968. Budapest, 1968. 172 p.

24. Alkoholizmus. Budapest, 1968. 169 p.

6867 alkoholista adatait dolgozza fel, akik a budapesti alkoholista gondozó intézetekben kezelést és gondozást kaptak. Ez a vizsgálat egy nagyobb kutatás sorozatnak első része, amely az alkoholizmus demográfiai, gazdasági és társadalmi okait és hatásait kutatja. A kiadvány tartalmazza az alkoholisták különböző jellemzőire, többek között az iszákosságra való rászakás körülményeire, az alkoholfogyasztási szokásokra, az alkoholizmus különböző következményeire, az alkoholisták családjára vonatkozó adatokat, stb. az alkoholisták neme, életkora, családi állapota, társadalmi csoportja, iskolai végzettsége és lakóhelye szerint csoportosítva. A táblázatos részt részletes elemzés egészíti ki, amely a kapott eredményeket egybeveti a szakirodalom és külföldi vizsgálatok megállapításaival.

2.2 Demográfia c. folyóirat

A hazai népességtudomány új korszakát nemcsak az Intézet megalakulása jelezte, hanem az 1958-ban megindított "Demográfia" című folyóirat megjelenése is. A folyóiratot az Intézet a Központi Statisztikai Hivatallal, a Magyar Tudományos Akadémia Demográfiai Bizottságával közösen jelenteti meg. Az első hazai és közép-európai demográfiai folyóirat tanulmányai, elemzései úgy véljük, hű tükörképét nyújtják a magyar demográfia módszertani és gyakorlati jellegű kutatásainak, a hazai, a környező világ demográfiai problémáinak. A "Demográfia" az országban folyó demográfiai kutatómunka legjelentősebb fóruma és vitafóruma, egyben a nemzetközi tudományos élet kapcsolatait is szolgálja, és végül, de nem utolsósorban a körülötte kialakuló szerzőgárda képezi a Néppességtudományi Kutató Intézet tudományos utánpótlásának forrását.

Az Intézet és a folyóirat szerves kapcsolata indokoltá teszi, hogy a lapról - megindulásától kezdve - közöljük az áttekintést.

A DEMOGRAFIA SZERKESZTŐ BIZOTTSÁGA

Főszerkesztő:

SZABADY Egon	a közgazdaságtudományok kandidátusa,	a KSH elnökhelyettese, a KSH Néppességtudományi Kutató Intézet igazgatója
--------------	---	---

A Szerkesztő Bizottság tagjai:

ACSÁDI György		a KSH osztályvezetője
EMBER Győző	a Magyar Tudományos Akadémia tagja,	az Országos Levéltár főigazgatója
FARÁDI László	az orvostudományok kandidátusa,	az Egészségügyi Miniszter első helyettese

HUSZÁR István		államtitkár, a KSH elnöke
KLINGER András		a KSH főosztályvezető- helyettese
KOVÁCS István	a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja,	tanszékvezető egyetemi tanár, az MTA Állam- és Jog- tudományi Intézetének igazgatóhelyettese
KULCSÁR Kálmán	az állam- és jogtudomá- nyok doktora,	az MTA Szociológiai Kutató Csoportjának igazgatója
MILTÉNYI Károly		a KSH osztályvezetője
TÖRŐ Imre	a Magyar Tudományos Akadémia tagja,	a Budapesti Orvostudomá- nyi Egyetem tanszékveze- tő egyetemi tanára
VINCZE István	a matematikai tudomá- nyok kandidátusa,	egyetemi tanár, az MTA Matematikai Ku- tató Intézetének tudomá- nyos osztályvezetője

A DEMOGRÁFIA SZERKESZTŐ BIZOTTSÁGÁNAK
VOLT TAGJAI

BARSY Gyula (1958-1965)		az Országos Közegész- ségügyi Intézet tudomá- nyos osztályvezetője
ERDEI Ferenc (1958-1965)	a Magyar Tudományos Akadémia tagja,	az MTA alelnöke, az Agrárgazdasági Kutató Intézet igazgatója
HAHN Géza (1958-1968)		az Egészségügyi Minisz- térium Statisztikai Osz- tályának vezetője
MELLY József (1958-1962)		a Budapesti Orvostudo- mányi Egyetem tanszék- vezető egyetemi tanára
SZALAI Sándor (1965-1968)	a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja,	egyetemi tanár
THRRING Lajos (1958)		a KSH nyug. főosztályve- zető-helyettese

A DEMOGRÁFIA C. FOLYÓIRATBAN MEGJELENT TANULMÁNYOK ÉS KÖZLEMÉNYEK SZÁMA

1958 - 1968

43

Év	T a n u l m á n y			K ö z l e m é n y			Összesen	E b b ő l	
	magyar	külföldi	együtt	magyar	külföldi	együtt		magyar	külföldi
	szerzőtől			szerzőtől				szerzőtől	
1958	8	1	9	11	-	11	20	19	1
1959	15	3	18	17	-	17	35	32	3
1960	10	1	11	16	1	17	28	26	2
1961	14	1	15	8	-	8	23	22	1
1962	19	20	39	6	1	7	46	25	21
1963	14	2	16	9	1	10	26	23	3
1964	18	1	19	6	-	6	25	24	1
1965	15	3	18	5	1	6	24	20	4
1966	11	4	15	6	1	7	22	17	5
1967	12	22	34	-	-	-	34	12	22
1968	10	14	24	2	-	2	26	12	14
Összesen:	146	72	218	86	5	91	309	232	77

A DEMOGRÁFIA C. FOLYÓIRATBAN MEGJELENT TANULMÁNYOK ÉS KÖZLEMÉNYEK SZÁMA

A NÉPESSÉGTUDOMÁNY FŐBB TÁRGYKÖREI SZERINT.

1958-1968

	1958 - 1968								
	Tanulmány			Közlemény			Össze- sen	Ebből	
	magyar	külföldi	együtt	magyar	külföldi	együtt		magyar	külföldi
	szerzőtől			szerzőtől			szerzőtől		
1. A népeségtudomány általános kérdései. Népeségtan. Népesedéspolitika.	7	6	13	1	-	1	14	8	6
2. A népesség állapota.	7	3	10	7	1	8	18	14	4
3. Népeségfejlődés, népesedési helyzet.	3	5	8	7	-	7	15	10	5
4. Születés, termékenység, reprodukció: születésszabályozás, családtervezés.	29	14	43	10	2	12	55	39	16
5. Halálozás, halandóság. Megbetegedés.	11	4	15	17	-	17	32	28	4
6. Házasság, válás, özvegyülés.	5	4	9	1	-	1	10	6	4
7. Család, háztartás.	7	1	8	-	-	-	8	7	1
8. Vándorlás.	3	3	6	12	-	12	18	15	3
9. Népeség-előreszámítás, perspektivikus demográfia.	3	2	5	1	-	1	6	4	2
10. Társadalomdemográfia.	17	2	19	5	-	5	24	22	2
11. Gazdaságdemográfia.	11	5	16	2	-	2	18	13	5
12. Biodemográfia.	6	3	9	5	-	5	14	11	3
13. Regionális demográfia, település demográfia.	9	6	15	4	-	4	19	13	6
14. Történeti demográfia. Paleodemográfia.	6	2	8	5	-	5	13	11	2
15. Demográfiai módszerek.	17	9	26	3	1	4	30	20	10
16. Szervezeti és szervezési kérdések. Egyéb témák.	5	3	8	6	1	7	15	11	4
Összesen	146	72	218	86	5	91	309	232	77

3. Az Intézet nemzetközi kapcsolatai

Az Intézet nemzetközi kapcsolatait, amint azt már említettük, a "Demográfia" című folyóirat is visszatükrözi: 1968. év végéig 77 dolgozatot tartalmazott jeles külföldi szerzőktől és 120 külföldi intézményhez, szervezethez, társasághoz érkezik meg rendszeresen a folyóirat. A "Demográfia" és az Intézet kiadványainak cserekapcsolata is biztosítja a nemzetközi tapasztalatcserét.

Ezenkívül azonban az országhatárokat átlépő egyéb módjai és eszközei is kialakultak a tudományos tapasztalatcserének.

Ebben a fejezetben ezekről a nemzetközi kapcsolatokról számolunk be, nevezetesen

a hazánkban rendezett nemzetközi tudományos konferenciák programjáról;

a nemzetközi együttműködés keretében folytatott kutatásokról;

a nemzetközi szervezetek technikai segélyprogramjában való közreműködésünkről;

a külföldi nemzetközi értekezleteken, konferenciákon, kongresszusokon való részvételeinkről;

a külföldön megtartott tanulmányutainkról és előadásainkról,
végül

az Intézet és a Demográfiai Bizottság külföldi látogatóiról, illetve tapasztalatcserére érkező vendégeiről. A felsorolásban országonként, ezen belül időrendben mutatjuk be a külföldieket, azokat is, akik más szervek vagy intézmények munkájával kapcsolatban jöttek hazánkba, de amellet személyesen tájékoztak Intézetünk munkájáról, vagy azon belül egyéni érdeklődésüknek megfelelő tudományos témákkal kapcsolatban.

3.1 Hazai nemzetközi tudományos konferenciák

*Az MTA Demográfiai Elnökségi Bizottsága által
A TERMÉKENYSÉG ÉS A TÁRSADALMI ÁTRÉTEGZŐDÉS
tárgykörében Budapesten, a Magyar Tudományos Akadémián
1962. november 28-30 között tartott*

I. NEMZETKÖZI DEMOGRÁFIAI SYMPOSION

Elnöki megnyitó

I. munkaülés: CSALÁDNAGYSÁG ÉS TERMÉKENYSÉG.

Elnök: Rosset, Edward

Rapportőr: Miltényi Károly

Megvitatott tanulmányok:

Breznik, D.: Az első házasságok terméketlensége.

Mehlan, K.H. - Falkenthal, S.: A születési intervallum jelentősége a nő termékenysége és egészsége szempontjából.

Osadnik, L.: A kohorsz-elemzés módszere a termékenység tényezőinek vizsgálatánál.

Pressat, R.: A gyermekek ideális és tényleges száma.

Theiss E.: Reprodukciómérés és családnagyság.

A vitában részt vett: Acsádi Gy., Bojarszkij, A. Ja., Breznik, D., Hirschler I., Klinger A., Pavlik, Z., Pressat, R., Theiss E.

II. munkaülés: A TERMÉKENYSÉG ELŐREBECSLÉSE ÉS NEMZETKÖZI ÖSSZEHASONLITÁSA.

Elnök: Bene Lajos

Rapportőr: Theiss Ede

Megvitatott tanulmányok:

Acsádi Gy.: A termékenység előrebecslése a kohorszok gyermekszáma alapján.

Hansluwka, H.: A termékenységi statisztika az 1960/61. évi népszámlálások programjában.

Nultsch, G.: A korszecifikus termékenység a Német Demokratikus Köztársaságban és valószínű alakulása 1980-ig.

Rosset, E.: Új tendenciák Lengyelország népességének reprodukciójában.

A vitában részt vett: Acsádi Gy., Breznik, D., Ferenbac, I., Fuchs, H., Hansluwka, H., Macura, M., Péter Gy., Rosset, E., Szabady E.

III. munkaülés: A TÁRSADALMI ÁTRÉTEGZŐDÉS ÉS DEMOGRÁFIAI HATÁSAI.

Elnök: Szabady Egon

Rapportőr: Vukovich György

Megvitatott tanulmányok:

Ferenbac, I.: A technikai fejlődés és a szocialista termelési viszonyok hatása a születésekre és a halálozásokra a Román Népköztársaságban.

Kjurčiev, A.: Jugoszlávia gazdasági és társadalmi fejlődésének demográfiai hatásai.

Klinger A.: A társadalmi-foglalkozási átrétegződés néhány jellemvonása Budapesten.

Miltényi K.: A heterogén házasságok hatása a születéskorlátozásra.

Szabady E.: A társadalmi-foglalkozási átrétegződés és demográfiai hatásai.

A vitában részt vett: Bojarszkij, A. Ja., Ferenbac, I., Fuchs, H., Klinger A., Macura, M., Mehlan, K. H., Rosset, E., Szabady E.

IV. munkaülés: A FALU ÉS A VÁROS DEMOGRÁFIAI KÜLÖNBSÉGEI.

Elnök: Bojarszkij, Aron Ja.

Rapportőr: Barsy Gyula

Megvitatott tanulmányok:

Bene L. : Városok és vonzásterületük népességi-gazdasági kapcsolatai.

Burkhardt, F. : A falu és a város közötti demográfiai különbségek leírása differenciálegyenletek segítségével.

Pallós E. : Magyarország falusi és városi népességének halandósági viszonyai az 1959/1960-as években.

Pavlik, Z. : Demográfiai különbségek a cseh területek és Szlovákia népességének alakulásában.

Rutschka, L.S. : Város és vidék.

Vávra, Z. : A városi és a falusi népesség születési arányszámának változása.

Vosztrikova, A.M. : A születési mozgalom, a házasságkötések és a család vizsgálata a Szovjetunióban.

A vitában részt vett: Bene L., Burkhardt, F., Ferenbac, I., Fuchs, H., Macura, M., Mendöl T., Pallós E., Vosztrikova, A.M.

V. munkaülés: A VÁNDORLÁSOK OKOZTA STRUKTURÁLIS VÁLTOZÁSOK.

Elnök: Fuchs, Hans

Rapportőr: Acsádi György

Megvitatott tanulmányok:

Ban, M. : A falusi népesség városokba történő vándorlása és a mezőgazdasági népesség szerkezeti változásai.

Dányi D. : A beruházások hatása a belső vándorlásra.

Federici, N. : A népesség vándorlása és ennek demográfiai hatásai egy gazdaságilag gyengén fejlett olasz régióban.

Tekse K. : A népesség koncentrációjának jellemzéséről.

A vitában részt vett: Ban, M., Fuchs, H., Hansluka, H., Kulcsár K., Theiss E., Vincze I.

- VI. munkatülés: A HÁZASSÁG ÉS A VÁLÁS TÁRSADALMI-FOGLALKOZÁSI ÖSSZEFÜGGÉSEI.
- Elnök: Macura, Milos
- Rapportőr: Klinger András
- Megvitatott tanulmányok:
- Fuchs, H.: A társadalom szerkezetében végbemenő változások hatása a házasságkötésekre és válásokra.
- Lungwitz, K.: A válások az elváltak életkora szerint, figyelembe véve a csökkenő házasságkötési kor befolyását a válások alakulására a Német Demokratikus Köztársaságban.
- Tamásy J.: A családok társadalmi és foglalkozási összetétele.
- Vukovich Gy.: A házassági mobilitás néhány kérdése Budapesten.
- A vitában részt vett: Fuchs, H., Lungwitz, K., Mehlan, K. H., Nemeskéri J., Pressat, R., Tamásy J.
- Zárszó: Szabady Egon

A KSH Népszélettudományi Kutató Csoportja és a Természettudományi Múzeum Embertani Tára áltai

AZ IZOLÁTUM-KUTATÁS DEMOGRÁFIAI ÉS HUMÁN-BIOLÓGIAI KÉRDÉSEI

tárgykörében Budapesten és Egerben
1964. szeptember 25-28 között tartott

KEREKASZTAL ÉRTEKEZLET

Elnöki megnyitó

- I. ülés (Budapest): AZ IZOLÁTUM-KUTATÁS HUMÁN-BIOLÓGIAI KÉRDÉSEI.
- Rapportőr: Backhausz Richard
- Előadások:
- Bunak, V. V.: Kis falusi közösségek népességének rokonsági foka.
- Huizinga, J.: Az izolátumok matematikai elemzése.
- Thoma A.: Az izolátumok antropológiai jelentősége.
- Vogel, F.: Megjegyzések az izolátum-kutatás elméleti alapjaihoz.

II. ülés (Eger): AZ IVÁDI IZOLÁTUM VIZSGÁLATA.

Rapportőr: Nemeskéri János

Előadások:

- Klinger A.: Az ivádi izolátum demográfiai jellemzői.
Soós I.: Az ivádi endogámia gazdaságtörténeti tényezői.
Miklós E.: Az ivádi izolátum jelenlegi helyzete.
Bakó F.: Az ivádi ethnikum egyes jellegzetességei.
Hattyassy D.: Fogazati anomáliák és fogív variánsok vizsgálata Ivádon.
Wallner E.: Caries vizsgálatok Ivádon.
Backhausz R. - Merétey K. - Nemeskéri J. - Walter, H.: Vércsoportok gyakorisága az ivádi izolátumban.
Walter, H.: Seroantropológiai vizsgálatok Ivádon
Backhausz R. - Merétey K. - Nemeskéri J.: Az ivádi izolátum immunológiai vizsgálata.
Varga B.: Az endogámia (izolátum) szemészeti vonatkozásai Heves megyében.

III. ülés (Eger): AZ IZOLÁTUM-KUTATÁS DEMOGRÁFIAI KÉRDÉSEI.

Rapportőr: Acsádi György

Előadások:

- Sutter J.: Az izolátumok kutatására vonatkozó újabb módszertani tapasztalatok.
Dányi D.: Rokoni házasságok statisztikája Magyarországon.
Gessain, R. - Gomila, J.: Különböző típusú izolátumok (Grönland, Bretagne, Sénégal) kutatási programja.
Breznik, D.: A jugoszláviai izolátum-kutatások.
Nemeskéri J.: Megjegyzés az ősemberi izolátumokról.
Tamásy J.: A jelenlegi demográfiai izolátumképződés tényezői.

Összefoglaló és zárszó: Klinger András

*Az MTA Demográfiai Bizottsága és a
KSH Népeségtudományi Kutató Csoportja által*
A TERMÉKENYSÉG ÉS NÉPESSÉGFEJLŐDÉS KÉRDÉSEI

tárgykörében
Budapesten, a Magyar Tudományos Akadémián
1965. szeptember 13-14 között tartott

II. NEMZETKÖZI DEMOGRÁFIAI SYMPOSION

Elnöki megnyitó: Huszár István

Bevezető előadás:

Szabady Egon: A termékenység és a népességfejlődés néhány kérdése.

I. munkaülés: A TÁRSADALMI-GAZDASÁGI VÁLTOZÁSOK HATÁSA A TERMÉKENYSÉG TRENDJEIRE ÉS A NÉPESSÉGFEJLŐDÉSRE.

Elnök: Huszár István

Előadó: Vukovich György

A vitában részt vett: Castellano, V., Federici, N., v. Hofsten, E., Bourgeois-Pichat, J., Andorka R., Sztefanov, I., Notestein, F. W., Acsádi Gy., Somogyi, S., Pressat, R., Frejka, T., Mehlan, K. H., Vielrose, E., Westoff, Ch. F., Rasevič, M., Réthi S., Nemeskéri J.

Összefoglaló: Dányi Dezső

II. munkaülés: A TERMÉKENYSÉG ÉS A CSALÁDTERVEZÉS MÉRÉSÉNEK ÉS NEMZETKÖZI ÖSSZEHASONLÍTÁSÁNAK KÉRDÉSEI.

Elnök: Sztefanov, Ivan

Előadó: Klinger András

A vitában részt vett: Somogyi, S., Pressat, R., v. Hofsten, E., Dányi D., Gille, H., Cseh-Szombathy L., Tekse K., Mikes G., Acsádi Gy.

Összefoglaló: Miltényi Károly

- III. munkaülés: TERMÉKENYSÉGI PERSPEKTIVÁK ÉS FIGYELEMBE-
VÉTELŰK A TÁRSADALMI- GAZDASÁGI TERVEZÉS-
BEN.
- Elnök: El-Badry, Mohamed
- Előadó: Acsádi György
- A vitában részt vett: Benkő, F., Sztefanov, I., Kirk, M., Pallós E., Mehlan,
K. H., Frejka, T., Bourgeois-Pichat, J., Tamásy J.,
v. Hofsten, E., Roubiček, V., Sentič, M.
- Összefoglaló: Andorka Rudolf
- A Symposion értékelése: Notestein, F. W.
- Zárszó: Szabady Egon

3.2 Nemzetközi együttműködés keretében folytatott kutatások

Az Intézet fontosabb kutatási területeit témacsoportok szerint részletező általános áttekintésben a nemzetközi együttműködés keretében folytatott kutatásokat is ismertettük. E kutatásokat - a nemzetközi kapcsolatokról adott kép teljessége érdekében - az alábbiakban még egyszer összefoglaljuk.

1. A termékenység, családtervezés és születésszabályozás tanulmányozására végrehajtott, - a propagatív koru házasságok 0,5 %-ára kiterjedő - 1965. évi felvétel módszere és tapasztalatai szolgálnak alapul a Nemzetközi Családtervezési Szövetség (International Planned Parenthood Federation) keretében szervezett európai összehasonlító vizsgálat-sorozathoz.

2. A kelet-európai országok termékenységi trendjeinek száz évre visszamenő idősorok alapján megkezdett megyei szintű regionális elemzése a Princeton Egyetem Népeségkutató Intézetének a koordinálásával, széleskörű nemzetközi együttműködés keretében folyó kutatás.

3. A fejlődésbiológiai kutatások keretében folyó izolátum kutatások és endogámia vizsgálatok részét képezik az UNESCO által irányított Nemzetközi Biológiai programnak (International Biological Programme). A "Human Adaptability" szekció programjában az Intézet két témával szerepel:

A5/114 Izolátumkutatások Magyarországon (Ivád),

A5/115 Endogám populációk demográfiai és humángenetikai kutatása.

Az utóbbi témán belül a bodrogközi izolátum népességének humángenetikai vizsgálatát az Intézet a Mainzi Egyetem Antropológiai Intézetével együttműködve végzi.

3.3 Közreműködés nemzetközi szervezetek technikai segélyprogramjában

VUKOVICH GYÖRGY

1963-1966 az Egyesült Nemzetek Szervezete Észak Afrikai Demográfiai Intézetének demográfus szakértőjeként Kairóban működött;

1968- az Egyesült Nemzetek Szervezete Gazdasági Bizottságának Szociális Főosztályán az UNICEF megbízásából a fejlődő országok demográfiai helyzetéről - elsősorban a gyermek- és fiatalok vonatkozásában - végez kutatásokat.

TEKSE Kálmán

1966-1967 a Jamaikai Statisztikai Hivatal demográfus szakértője volt Kingstonban;

1968- Sierra Leone-ban az Egyesült Nemzetek Szervezete megbízásából az Egészségügyi Világszervezet (World Health Organization) statisztikus szakértőjeként dolgozik.

3.4 Részvétel külföldi nemzetközi értekezleteken, konferenciákon, kongresszusokon

- 1959 Nemzetközi Népeségtudományi Unió Kongresszusa,
Bécs
- 1960 Nemzetközi Antropológiai és Etnológiai Kongresszus,
Párizs
- 1961 Nemzetközi Népeségtudományi Unió Konferenciája,
New York
- 1962 Antropológiai és Humángenetikai Társaság ülése,
Freiburg
- 1963 KGST Statisztikai Állandó Bizottságának ülése,
Prága
- Matematikai Világkongresszus,
Stockholm
- Nemzetközi Biometriai Konferencia,
Cambridge
- 1964 Nemzetközi Családtervezési Szövetség Konferenciája,
London
- Nemzetközi Antropológiai és Etnológiai Kongresszus,
Moszkva
- Nemzetközi Demográfiai Symposion,
Zakopane
- 1965 Népesedési Világkonferencia,
Belgrád
- Nemzetközi Családtervezési Szövetség
Európai Régiójának Értekezlete,
London

Egyesült Nemzetek Szervezetének Regionális
Szemináriuma a népszámlálások szervezésének és
végrehajtásának a kérdéseiről,
Ankara

Európai Statisztikusok Értekezlete Oktatásstatisztikai
Munkacsoportjának ülése,
Genf

KGST Statisztikai Állandó Bizottsága,
Nép- és Lakásszámlálási Munkacsoportjának ülése,
Varsó

Nemzetközi Demográfiai Symposion,
Liblice

Egyesült Nemzetek Szervezetének
Afrikai Népszámlálási Értekezlete,
Addis Abeba

Antropológiai és Humángenetikai Társaság ülése,
Münster

1966

Európai Statisztikusok Értekezlete
Nép- és Lakásszámlálási Munkacsoportja mintavételei
eljárások alkalmazásával foglalkozó rapportóri csoportjának
ülése,
Genf

Európai Statisztikusok Értekezlete
Nép- és Lakásszámlálási Munkacsoportjának ülése,
Genf

Nemzetközi Gerontológiai Kongresszus,
Bécs

Nemzetközi Családtervezési Szövetség
Európai és Közélkeleti Régiójának Konferenciája,
Koppenhága

Nemzetközi Családtervezési Szövetség
Európai és Közélkeleti Régiója,
Családtervezési Trendek Kutató Bizottságának ülése,
Koppenhága

Nemzetközi Gazdasági Demográfiai Symposion,
Lipcse

Őszszövetségi Demográfiai Symposion,
Moszkva

- 1967 Nemzetközi Családtervezési Szövetség
Európai és Közélkeleti Régiója,
Családtervezési Trendek Kutató Bizottságának ülése,
London
- Nemzetközi Családtervezési Szövetség Konferenciája,
Santiago de Chile
- Európai Szociális Fejlesztési Program keretében
szervezett Társadalmi Demográfiai Munkacsoport ülése,
Genf
- Egyesült Nemzetek Szervezete
Észak-Afrikai Demográfiai Intézetének
Arab Népesedési Szeminárium,
Kairó
- Egyesült Nemzetek Szervezetének
Interregionális Szeminárium a demográfia oktatásáról,
Helsingör
- 1968 Európai Statisztikusok Értekezlete
Népszámlálási Munkacsoportjának ülése,
Genf
- Európai Statisztikusok Értekezlete
Lakásösszeírási Munkacsoportjának ülése,
Genf
- A Berlieni Humboldt Egyetem Statisztikai Intézete és
a Lipcsei Marx Károly Egyetem Matematikai Statisztikai
Intézetének tudományos szeminárium,
Berlin és Lipcse
- Konferencia az európai termékenység-csökkenés kérdéseiről,
Bellagio (Como)
- A Bolgár Tudományos Akadémia és a
Bolgár Statisztikai Hivatal Nemzetközi Demográfiai Symposionja,
Várna
- Az Osztrák Statisztikai Hivatal értekezlete a környező
országok 1970. évi népszámlálási tervezetéről,
Bécs
- Európai Demográfusok Konferenciája,
Strasbourg

3.5 Tanulmányutak. Előadások

1959	Párizs	A Francia Népeségtudományi Kutató Intézet (INED) munkájának és a francia népesedési statisztika szervezetének tanulmányozása.
1961	Párizs	A Francia Népeségtudományi Kutató Intézet (INED) munkájának a tanulmányozása.
1963	Stockholm	A Svéd Statisztikai Hivatal népesedési statisztikai munkájának tanulmányozása. Előadások a Svéd Statisztikai Társaságban.
1964	London, Edinburgh, Oxford, Aberdeen, Leeds	A demográfiai kutatások, a népesedési statisztikai munkák és a demográfia oktatásának tanulmányozása.
1965	Kairó	Előadások az Egyesült Nemzetek Szervezete Észak-Afrikai Demográfiai Intézetében.
	Pisa, Firenze, Göttingen, Freiburg	Előadások az egyetemek antropológiai intézetében.
	Párizs	A francia-magyar kulturcsere egyezmény keretében négy hónapos tanulmányut a Francia Népeségtudományi Kutató Intézetnél (INED) a demográfusképzés és a gazdaságdemográfiai kutatások tanulmányozására.
1966	Havanna	A kubai statisztikai szervezet, a népesedési statisztika és a kubai népszámláláshoz nyújtandó segítség lehetőségeinek tanulmányozása.
	Firenze	A kelet-európai termékenység alakulásának tanulmányozásával foglalkozó megbeszélés.

- Boston, Chicago, Los Angeles
- Előadások a Harvard, a Chicago és a Kalifornia Egyetem antropológiai intézetében.
- 1967 Párizs Megbeszélések a francia és a magyar népességtudományi kutató intézetek közötti további együttműködésről.
- Bukarest A Magyar Tudományos Akadémia tudományos cserekapcsolata keretében a Román Tudományos Akadémia Matematikai Statisztikai Központja munkájának a tanulmányozása.
- Hannover, London
- Közreműködés a Nöwenthien (Német Szövetségi Köztársaság) és a Cannington (Egyesült Királyság) lelőhelyek csontvázleleteinek nem- és életkormeghatározásában.
- Szarajevo Közreműködés az Obre (Jugoszlávia) lelőhely csontvázleleteinek feltárásában és paleodemográfiai vizsgálatában.
- Pozsony, Nagyszombat, Eperjes
- Történeti demográfiai kutatómunka szlovákiai levéltárakban.
- 1968 Moszkva Megbeszélések a Szovjetunió Központi Statisztikai Hivatalában az 1970-ben sorra kerülő népszámlálás kérdéseiről. A Hivatal Tudományos Kutató Intézetében folyó demográfiai munka tanulmányozása. Előadás a Moszkvai Lomonoszov Egyetemen.
- Stockholm, Oslo
- Előadások a Stockholmi Egyetem Statisztikai Intézetében. A Norvég Központi Statisztikai Hivatal népesedésszatisztikai munkájának tanulmányozása.
- London, Leeds
- Az angol-magyar kulturcsere egyezmény keretében az angol demográfia időszerű problémáinak és kutatási területeinek tanulmányozása. Előadás a Londoni Közgazdasági Főiskola Népeségkutató Bizottságában.
- Belgrád Közreműködés a Lepenski-Vir (Jugoszlávia) lelőhely csontvázanyagának paleodemográfiai feldolgozásában. Előadás a Szerb Tudományos Akadémia Régészeti Intézetében.

Lodz, Varsó

A demográfiai kutatások tanulmányozása a Lengyel Tudományos Akadémia lodzi Demográfiai Kutató Központjában és a varsói Tervgazdasági és Statisztikai Főiskolán.

3.6 Az Intézet és a Demográfiai Bizottság külföldi látogatói

EGYESÜLT NEMZETEK SZERVEZETE (ENSZ)

- DURAND, John D., az ENSZ Népeségi Osztályának vezetője, jelenleg a Pennsylvania Egyetem (Philadelphia) professzora
1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.
- EL-BADRY, Mohamed A., professzor, az ENSZ Népeségi Osztályának demográfiai szakértője
1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.
- GILLE, Halvor, az ENSZ Genfi Irodája Szociális Főosztályának vezetője
1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon,
1967-ben megbeszélést folytatott egyes népeségtudományi problémákról.
- JOHNSON, Gwendolyn Z., az ENSZ Népeségi Osztályának munkatársa
1965-ben tanulmányozta a népeségtudományi kutatások helyzetét,
1967-ben megbeszélést folytatott a termékenységi vizsgálatokról.

EGYESÜLT NEMZETEK NEVELÉSÜGYI, TUDOMÁNYOS ÉS KULTURÁLIS SZERVEZETE (UNESCO)

- BROLIN, K.G., az UNESCO Statisztikai Hivatalának igazgatója
1967-ben megbeszélést folytatott oktatási tervezés és az oktatás-gazdaságosság kérdéseiről.

FRIEDMAN, Sam, az UNESCO Társadalomtudományi Osztályának vezetője
1965-ben megbeszélést folytatott a magyar népeśégtudományi kutatások külföldi kapcsolatainak kiszélesítéséről.

POIGNANT, Raymond, államtanácsos, az UNESCO Nemzetközi Oktatási Tervezési intézetének igazgatóhelyettese
1967-ben megbeszélést folytatott a demográfiai kutatások eredményeinek az oktatás tervezésében való felhasználásáról.

EGÉSZSÉGÜGYI VILÁGSZERVEZET (WHO)

IZMEROV, Nikolaj, az Egészségügyi Világszervezet főigazgató-helyettese
1967-ben megbeszélést folytatott a magyar népmozgalmi statisztika szervezetéről és a nemzetközi haláloki nomenklatura alkalmazásának tapasztalatairól.

KÖLCSÖNÖS GAZDASÁGI SEGÍTSÉG TANÁCSA (KGST)

RŰZSOV, I. D., a KGST Titkárság Statisztikai Osztályának vezetője
1965-ben megbeszélést folytatott nemzetközi népmozgalmi statisztikai évkönyv tervezetének elkészítéséről.

ALGÉRIA

HENINE, Yahia, az Algériai Népszámlálási Népbiztosság népbiztosa és
SIMONGIOVANNI, Eugéne, az Algériai Népszámlálási Népbiztosság főtitkára
1964-ben megbeszélést folytattak az 1960. évi magyar népszámlálás tapasztalatairól.

AUSZTRIA

CZERMAK, Hans, főorvos, az Osztrák Gyermekgyógyászati Társaság főtitkára
1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symponon.

FUCHS, Hans, az Osztrák Központi Statisztikai Hivatal elnöke
1962-ben részt vett a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposi-
onon,
1963-ban előadást tartott "Az öngyilkossági probléma, mint társadal-
mi jelenség" címmel.

HANSLUWKA, Harald, az Osztrák Központi Statisztikai Hivatal osztályvezetője
1962-ben részt vett a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposi-
onon,
1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposi-
onon.

PAMMER, Max, az Osztrák Központi Statisztikai Hivatal elnöke
1967-ben megbeszélést folytatott a mikrocenzus előkészítésének
munkálatairól.

BELGIUM

MORSA, Jean, professzor, a Belgiumi Népeség- és Családkutatási Köz-
pont tanácsadója
1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposi-
onon,
1967-ben megbeszélést folytatott a Nemzetközi Családtervezési Szö-
vetség keretében folyó vizsgálat felvételi és feldolgozási
programjáról.

BULGÁRIA

DIMITROV, Raycho és

NIKOULIN, Alexander, a Bolgár Központi Statisztikai Hivatal főelőadói és

ALEXANDROVA, Teodora, a Bolgár Központi Statisztikai Hivatal előadója

1966-ban részt vettek a halandósági táblák elkészítésének és a népes-
ség előreszámításának módszertani kérdéseivel foglalkozó
KGST értekezlet munkájában.

- DONOVA, E. és
 JOTOV, N., a Bolgár Központi Statisztikai Hivatal Népszámlálási Osztályának munkatársai
 1964-ben tanulmányozták a magyarországi népszámlálás módszereit.
- PADELA, Genoreva D. és
 SZVETKOV, Ivan I., a bolgár Építési és jóléti Létesítmények Minisztériuma munkatársai
 1968-ban megbeszélést folytattak a demográfiai előrejelzések szerepéről a területrendezési tervekben.
- POPOV, Paraskev, a Bolgár Központi Statisztikai Hivatal Oktatási, Népesedési és Kulturális Főosztályának vezetője
 1965-ben tanulmányozta a belső vándorlási adatgyűjtést,
 1966-ban részt vett a halandósági táblák elkészítésének és a népesség előreszámításának módszertani kérdéseivel foglalkozó KGST értekezlet munkájában.
- SZTANEV, Sztefan, professzor, a Bolgár Központi Statisztikai Hivatal elnöke
 1964-ben előadást tartott a népességi statisztika egyes problémáiról.
- SZTEFANOV, Ivan, professzor, a Bolgár Tudományos Akadémia tagja
 1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.
- VALCSEV, Iván, professzor, a Szófiai Orvostovábbképző Intézet Társadalom-egészségügyi Tanszékének vezetője
 1966-ban megbeszélést folytatott a magyar családtervezési és születésszabályozási vizsgálatok tapasztalatairól.

CSEHSZLOVÁKIA

- BAMBERA, K., a Csehszlovák Tervhivatal főelőadója,
 KUČERA, Milan, a Csehszlovák Állami Ellenőrző Bizottság főelőadója és
 SRB, Vladimir, a Csehszlovák Állami Ellenőrzési és Statisztikai Hivatal főosztályvezető-helyettese, jelenleg a Csehszlovák Statisztikai Hivatal Demográfiai Intézetének igazgatója
 1966-ban részt vettek a halandósági táblák elkészítésének és a népesség előreszámításának módszertani kérdéseivel foglalkozó KGST értekezlet munkájában.

- FAJFR, Frantisek, a Csehszlovák Statisztikai Hivatal vezetője és a Csehszlovák Állami Népszerűségi Bizottság elnöke
1962-ben részt vett a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.
- FREJKA, Thomas, a Csehszlovák Tudományos Akadémia Közgazdasági Intézetének tudományos főmunkatársa
1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.
- MARCEK, Jan, a Szlovák Statisztikai Hivatal elnökhelyettese
1967-ben megbeszélést folytatott az Intézet szervezetről és kutatási témáiról.
- MIKUS, Ladislav, a Szlovák Statisztikai Hivatal Demográfiai Osztályának vezetője
1967-ben megbeszélést folytatott az Intézet kutatási témáiról.
- PAVLIK, Zdenek, a Csehszlovák Tudományos Akadémia Közgazdasági Intézetének munkatársa
1962-ben részt vett a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon,
1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.
- ROUBICEK, Vladimír, a Csehszlovák Tudományos Akadémia Közgazdasági Intézetének munkatársa
1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.
- STLOUKAL, Milan, a Csehszlovák Tudományos Akadémia Régészeti Intézetének tudományos munkatársa
1966-ban tanulmányozta a paleodemográfiai kutatások egyes elméleti és módszertani kérdéseit.
- VÁVRA, Zdenek, a Csehszlovák Tudományos Akadémia Közgazdasági Intézetének munkatársa
1962-ben részt vett a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.

DÁNIA

- DULLUM, Kare, a Dán Társadalomgazdasági Társaság elnöke és
MIKKELSEN, Palle, a Dán Kormány Közgazdasági Titkársága gazdasági tanács-
adója vezetésével
- 1967-ben a Koppenhágai Egyetem közgazdász hallgatóinak 12 fős
csoportja - széleskörű közgazdasági tájékozódás keretében -
a magyar népeśségtudomány módszertani kérdéseit is tanul-
mányozta.
- MATTHIESEN, Poul, a Koppenhágai Egyetem adjunktusa, a Nemzetközi Család-
tervezési Szövetség Európai és Közel-Keleti Régiója
Családtervezési Trendek Kutató Bizottságának titkára
- 1967-ben előadást tartott a Nemzetközi Családtervezési Szövetség
keretében folyó vizsgálat felvételi és feldolgozási prog-
ramjáról.

DÉLAFRIKAI KÖZTÁRSASÁG

- TOBIAS, Philippe, professzor, a Johannesburgi Anatómiai Intézet igazgatója
- 1966-ban megbeszélést folytatott a Nemzetközi Biológiai Program
kutatási programjába való bekapcsolódás lehetőségeiről.

EGYESÜLT ÁLLAMOK

- COALE, Ansley J., professzor, a Princeton Egyetem tanára, a Princeton
Népeśségkutató Intézet igazgatója
- 1963-ban előadást tartott az Egyesült Államok demográfiai problé-
máiról és a népeśségtudomány új irányzatairól,
- 1966-ban megbeszélést folytatott a regionális termékenységi vizsgá-
latokkal kapcsolatosan felmerült módszertani problémák-
ról.

- FRIESEN, John K. A Népesedési Tanácsnak (Population Council) Ankarában, a török Egészségügyi Minisztérium Népeségi Tervezési Főigazgatóságán működő szakértője
- 1968-ban megbeszélést folytatott a Nemzetközi Családtervezési Szövetség (IPPF) Európai és Közel-keleti Régiója Budapesten tartandó 6. konferenciájának programján szereplő kérdésekről.
- HAUSER, Philip M. , professzor, a Chicago Egyetem Szociológiai Intézetének igazgatója
- 1965-ben megbeszélést folytatott a két Intézet közötti tudományos együttműködés kiszélesítéséről.
- HOWELLS, W.W. a cambridge-i Harvard Egyetem Antropológiai Intézetének professzora
- 1965-ben előadást tartott a paleodemográfia módszertani kérdéseiről.
- KISH, Leslie, professzor, az Ann Arbor-i Michigan Egyetem Társadalomtudományi Intézetének kutatási igazgatója
- 1965-ben előadást tartott az átfedéses mintákról és megbeszéléseket folytatott a két Intézet együttműködési lehetőségéről.
- MYERS, George C. , az ithacai Cornell Egyetem docense
- 1967-ben megbeszélést folytatott a belső vándorlások kérdéseiről.
- MILLER, H.P. , az Egyesült Államok Népszámlálási Hivatala Népesedési Osztályának vezetője
- 1967-ben előadást tartott az Egyesült Államok népszámlálási előkészületeiről.
- NOTESTEIN, Frank W. , professzor, a Népesedési Tanács elnöke
- 1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.
- STOLNITZ, George I. , professzor, a bloomingtoni Indiana Egyetem Nemzetközi Kutatás Fejlesztési Központjának tudományos munkatársa
- 1968-ban megbeszélést folytatott a családtervezéssel és a társadalmi átrétegződéssel kapcsolatos kutatásokról.

WESTOFF, Charles F., a Princeton Népeségkutató Intézet igazgatóhelyettese
1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

- COMPTON, Paul, a Sheffieldi Egyetem Földrajzi Tanszékének kutatója
1965-ben 10 hónapos tanulmányutja során "Magyarország belső vándormozgalmi, összefüggések a társadalmi és gazdasági tényezők és a vándormozgalmak között" c. témakörrel foglalkozott.
- GREBENIK, Eugéne, a Leedsi Egyetem professzora, a Nemzetközi Népeségtudományi Unió főtájkára
1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.
- JONES, Howard, professzor, a Keele-i Egyetem Kriminológiai Tanszékének vezetője
1967-ben megbeszélést folytatott a magyar társadalom-demográfiai vizsgálatokról és tájékoztatást nyújtott az ő intézetükben folyó hasonló kutatásokról.
- KIRK, Maurice, a Leedsi Egyetem Társadalomtudományi Tanszékének tudományos főmunkatársa
1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.
- LENNARD, Joan I., az Angol Családtervezési Társaság elnöknője
1967-ben előadást tartott "Az Angol Családtervezési Társaság szervezete, tevékenysége és eredményei" címmel.

- RETTIE, Joan, a Nemzetközi Családtervezési Szövetség (IPPF) Európai és Közéleleti Régiójának titkára
- 1964-ben előadást tartott "A Nemzetközi Családtervezési Szövetség szervezete, céljai és eredményei" címmel,
- 1967-ben és 1968-ban megbeszélést folytatott a Nemzetközi Családtervezési Szövetség Európai és Közéleleti Régiója Budapesten tartandó 6. konferenciájának előkészítő munkálatairól.
- WEINER, J. S., professzor, a Londoni Egyetem Antropológiai Intézetének igazgatója
- 1968-ban megbeszélést folytatott az UNESCO nemzetközi biológiai programja keretében folyó humánbiológiai és humángenetikai kutatásokról.

FINNORSZÁG

- PIEPPONEN, Paavo, a Finn Népelességtudományi Intézet igazgatója
- 1965-ben tanulmányozta a magyar demográfia tudományos szervezeteit és egyetemi oktatásának helyzetét, valamint részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposionon.

FRANCIAORSZÁG

- BLAYO, Chantal, a Francia Népelességtudományi Kutató Intézet (INED) tudományos munkatársa
- 1966-ban tanulmányozta a magyar népelességtudományi kutatás helyzetét.
- BOURGEOIS-PICHAT, Jean, a Francia Népelességtudományi Kutató Intézet (INED) igazgatója
- 1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposionon,
- 1966-ban megbeszélést folytatott a két Intézet együttműködéséről, valamint előadásokat tartott a népelességtudomány különböző témaköreiből.
- CALOT, Gérard A., a Francia Statisztikai Hivatal (INSEE) osztályvezetője
- 1963-ban megbeszélést folytatott lakásdemográfiai módszertani kérdésekről.

- FROGET, Noëlle, a Clermont-Ferrand-i Egyetem földrajz szakos ösztöndíjasa
 1967-ben tanulmányozta Budapest népesedésének és vándormozgalmának kérdéseit.
- GESSAIN, Robert, a párizsi Musée de l'Homme igazgatója és
 GOMILA, Jaques, a párizsi Musée de l'Homme tudományos főmunkatársa
 1964-ben részt vettek az izolátum-kutatási kerekasztal értekezleten.
- HECHT, Jacqueline, a Francia Népeségtudományi Kutató Intézet (INED) tudományos munkatársa
 1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon,
 1966-ban előadásokat tartott elmélet-történeti és társadalom-demográfiai témákról.
- HENRY, Louis, professzor, a Francia Népeségtudományi Kutató Intézet (INED) osztályvezetője, a Párizsi Egyetem Demográfiai Intézetének tanára
 1968-ban előadásokat tartott a termékenység megfigyelésének és elemzésének fejlődéséről és legújabb módszereiről.
- LÉVY, Claude, a Francia Népeségtudományi Kutató Intézet (INED) tudományos munkatársa
 1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon,
 1967-ben előadást tartott a szellemileg fogyatékos gyermekekről végrehajtott felvétel módszeréről és eredményeiről és a születésszabályozás jelenlegi franciaországi helyzetéről.
- MAGAUD, Jacques, a Francia Népeségtudományi Kutató Intézet (INED) tudományos munkatársa
 1966-ban tanulmányozta a magyar népeségtudományi kutatás helyzetét.
- OLIVIER, George, professzor, a Párizsi Egyetem Antropológiai Intézetének igazgatója
 1964-ben részt vett az izolátum-kutatási kerekasztal értekezleten.

- PRESSAT, Roland, professzor, a Francia Népe sségtudományi Kutató Intézet (INED) osztályvezetője
- 1962-ben részvett a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon,
- 1965-ben részvett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon,
- 1966-ban megbeszélést folytatott az INED és a Népe sségtudományi Kutató Intézet közötti munkakapcsolatok kiszélesítéséről,
- 1968-ban előadásokat tartott módszertani kérdésekről.
-
- SAUVY, Alfréd, professzor, a Francia Népe sségtudományi Kutató Intézet (INED) nyugalmazott igazgatója
- 1968-ban előadásokat tartott gazdaság- és biodemográfiai módszertani kérdésekről.
-
- SUTTER, Jean, a Francia Népe sségtudományi Kutató Intézet (INED) osztályvezetője
- 1964-ben részvett az izolátum-kutatási kerekasztal értekezleten,
- 1966-ban előadásokat tartott biodemográfiai témákról.

GÖRÖGORSZÁG

- DANEZIS, J., az Athéni Nőgyógyászati Klinika főorvosa és
- VALAORAS, Vasilios G., az Athéni Egyetem professzora, a Demográfiai Intézet igazgatója
- 1965-ben részvettek a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.

HOLLANDIA

- HUIZINGA, Jan, professzor, az Utrechti Egyetem Antropológiai Intézetének igazgatója
- 1964-ben részvett az izolátum-kutatási kerekasztal értekezleten.

INDIA

- MAHALANOBIS, P.C., professzor, a calcuttai Indiai Statisztikai Intézet igazgatója,
1963-ban előadást tartott matematikai statisztikai témakörben és megbeszéléseket folytatott a magyar népesedési statisztikában alkalmazott mintavételi módszerekről.
- MITRA, S.K., professzor, az Indiai Statisztikai Intézet főiskolájának tanára
1968-ban megbeszélést folytatott a népességtudományi kutatásokról.
- SINGH, Baljit, professzor, az indiai Lucknowi Egyetem Közgazdasági Tanszékének vezetője, az egyetem mellett működő Demográfiai Kutató Intézet igazgatója
1966-ban tanulmányozta a magyarországi gazdaságdemográfiai vizsgálatokat.

JAPÁN

- SUSUKI, Hishahi, professzor, a Tokiói Egyetem Antropológiai Intézetének igazgatója
1966-ban megbeszélést folytatott az 1968-ban Tokióban tartandó Nemzetközi Etnológiai- és Antropológiai Világkongresszus előkészületeiről.
- TAKAHASHI, Kosei, professzor, a Tokiói Egyetem tanára
1965-ben előadást tartott az elektronikus számítógépek felhasználásáról az orvosi diagnózisok megállapításánál.

JUGOSZLÁVIA

- BAN, Milenko, a Jugoszláv Szövetségi Statisztikai Hivatal Demográfiai Osztályának vezetője
1962-ben részt vett a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.
- BREZNIK, Dusan, a belgrádi Társadalomtudományi Intézet Demográfiai Központjának igazgatója
1962-ben részt vett a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon,
1964-ben részt vett az izolátum-kutatási kerekasztal értekezleten.

- DJORDJEVICS, Branko, a Jugoszláv Szövetségi Tervező Hivatal osztályvezetője és
- HAAS, Herta, a Jugoszláv Szövetségi Tervező Hivatal vezérigazgatójának tanácsadója
1966-ban megbeszélést folytattak a munkaerő előreszámítások kérdéséről.
- KJURČIEV, Alexander, professzor, a Skopjei Egyetem Statisztikai Tanszékének tanára és
- MACURA, Milos, a belgrádi Társadalomtudományi Intézet Demográfiai Központjának igazgatója, jelenleg az ENSZ Néességi Osztályának vezetője
1962-ben részt vettek a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposionon.
- PLACEV, A., a Jugoszláv Szövetségi Statisztikai Hivatal csoportvezetője
1966-ban megfigyelőként részt vett a halandósági táblák elkészítésének és a népesség előreszámításának módszertani kérdésével foglalkozó KGST értekezlet munkájában.
- RASEVIČ, Miroslav, a belgrádi Társadalomtudományi Intézet Demográfiai Központjának munkatársa és
- SENTIĆ, Milica, a belgrádi Társadalomtudományi Intézet Demográfiai Központjának munkatársa
1965-ben részt vettek a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposionon.

KANADA

- BLUMSTOCK, Robert, a hamiltoni McMaster Egyetem Szociológiai és Antropológiai Tanszékének tanársegédje
1966-ban tanulmányozta a válás és a termékenység kérdéseit.
- SZABO, Denis, professzor, a Montreali Egyetem Kriminológiai Intézet vezetője
1966-ban tanulmányozta a kriminálstatisztikai vonatkozású kutatásokat.

KUBA

- DORTICOS MAURI, Eduardo, a Kubai Köztársaság Állami Tervezési Tanácsa Központi Statisztikai Igazgatóságának vezérigazgatója
- 1964-ben tanulmányozta az 1963. évi magyar mikrocenzus metódológiáját,
- 1965-ben megbeszélést folytatott a magyar demográfiai kutatásokról és a soronkövetkező kubai népszámlálás végrehajtásánál a KSH által nyújtandó segítségről.
- MONTESINO SAMPERIO, José V., a Kubai Köztársaság Állami Tervezési Tanácsa Központi Statisztikai Igazgatósága Népeségstatisztikai Osztályának vezetője
- 1965-ben tanulmányozta a magyar demográfiai kutatásokat és a magyar népszámlálás és mikrocenzus tapasztalatait.

I ENGYELORSZÁG

- NAMYSLOWSKA, Maria, a Lengyel Állami Közgazdasági Kiadó osztályvezetője, a Lengyel Tudományos Akadémia Demográfiai Bizottságának tagja
- 1965-ben megbeszélést folytatott a "Bevezetés a demográfiába" c. tankönyv lengyel kiadásáról.
- ROSSET, Edward, professzor, a Lodzi Egyetemen a Demográfiai és Statisztikai Tanszék vezetője, a Lengyel Tudományos Akadémia tagja
- 1961-ben megbeszélést folytatott népeségtudományi kérdésekről,
- 1962-ben részt vett a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon,
- 1965-ben megbeszélést folytatott a lengyel-magyar demográfiai együttműködés kiszélesítéséről,
- 1967-ben tanulmányozta a demográfiai kutatások eredményeinek az oktatás tervezésében való felhasználását.
- VIELROSE, Egon, a Lodzi Egyetem docense
- 1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.

ZAGORSKY, Krzysztof, a Lengyel Statisztikai Főhivatal Statisztikai-Szociológiai Kutatócsoportjának vezetője

1968-ban megbeszélést folytatott a szociológiai vonatkozású kutatásokról és a társadalmi-gazdasági csoportosítás kérdéseiről.

ZAREMBA, Zygmunt, a Lengyel Statisztikai Főhivatal főosztályvezetője és

STPICSINSKY, T., a Lengyel Statisztikai Főhivatal csoportvezetője

1966-ban részt vettek a halandósági táblák elkészítésének és a népesség előreszámításának módszertani kérdéseivel foglalkozó KGST értekezlet munkájában.

MONGOLIA

BATSZUH, D., a Mongol Központi Statisztikai Hivatal elnökhelyettese és

GUR, R., a Mongol Tudományos Akadémia tudományos munkatársa

1966-ban részt vettek a halandósági táblák elkészítésének és a népesség előreszámításának módszertani kérdéseivel foglalkozó KGST értekezlet munkájában.

NÉMET DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG

BURKHARDT, Felix, professzor, a Lipcsei Karl Marx Egyetem Matematikai Statisztikai Intézetének vezetője

1962-ben részt vett a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.

ERPENBECK, Franz, a lipcsei Karl Marx Egyetem Társadalomhygiéniai Tanszékének tudományos munkatársa

1966-ban tanulmányozta a termékenység és a születésszabályozás kutatásának problémáit.

EBERT, Manfred, a Német Demokratikus Köztársaság Állami Statisztikai Hivatalának osztályvezető helyettese

1963-ban tanulmányozta a mikrocenzust és a demográfiai kutatásokat,

1966-ban részt vett a halandósági táblák elkészítésének és a népesség előreszámításának módszertani kérdéseivel foglalkozó KGST értekezlet munkájában.

- FRÖMTER, Dieter, a berlini Társadalomhygiéniai Intézet munkatársa
1966-ban tanulmányozta a demográfiai módszertan néhány kérdését.
- GRIMM, Haus, professor, a berlini Humboldt Egyetem Antropológiai Intézetének vezetője
1968-ban megbeszélést folytatott a paleodemográfiai kutatásokról.
- LUNGWITZ, Kurt, a Német Demokratikus Köztársaság Állami Statisztikai Hivatalának főosztályvezetője
1962-ben részt vett a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon,
1963-ban tanulmányozta a mikrocenzus anyagait,
1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.
- MEHLAN, Karl Heinz, professor, a Rostocki Egyetem Orvosi Karának tanára
1962-ben részt vett a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon,
1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.
- NULTSCH, Gerhard, professor, a Német Demokratikus Köztársaság Állami Statisztikai Hivatalának elnökhelyettese, (jelenleg a Berlini Közgazdaságtudományi Főiskola tanára).
1962-ben részt vett a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon,
1963-ban tanulmányozta a népszámlálás és a mikrocenzus anyagait,
1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon,
1967-ben előadást tartott a gazdaságdemográfia és a demográfiai felsőoktatás kérdéseiről.
- OSADNIK, Lucie H., a lipcsei Karl Marx Egyetem Matematikai Statisztikai Intézetének adjunktusa
1962-ben részt vett a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.
- REIMANN, G., a Német Demokratikus Köztársaság Állami Statisztikai Hivatalának osztályvezetője
1966-ban részt vett a halandósági táblák elkészítésének és a népesség előreszámításának módszertani kérdéseivel foglalkozó KGST értekezlet munkájában.

NÉMET SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG

- BAJADZATEH, Muzaffer, a Mainzi Egyetem Antropológiai Intézetének tudományos munkatársa
1966-ban részt vett a Népeségtudományi Kutató Intézet Bodroghözben folyó populáció-genetikai kutatómunkájában.
- NEUMANN, Siegfried, a Mainzi Egyetem Antropológiai Intézetének tudományos munkatársa
1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon,
1966-ban részt vett a Népeségtudományi Kutató Intézet Bodroghözben folyó populáció-genetikai kutatómunkájában.
- SCHRÖDER, K. B., a KieLi Orvostudományi Egyetem Női Klinikájának adjunktusa
1968-ban megbeszélést folytatott az abortusz helyzetről és a népesedéspolitikai intézkedések hatásáról a születésszám alakulására.
- SCHUBNELL, Hermann, a Német Szövetségi Köztársaság Statisztikai Hivatalának főosztályvezetője
1967-ben tanulmányozta az Intézet szervezetét, működését és tudományos programját.
- VOGEL, Friedrich, professzor, a Heidelbergi Egyetem Antropológiai Intézetének igazgatója
1964-ben részt vett az izolátum-kutatási kerekasztal értekezleten.
- WALTER, Hubert, professzor, a Mainzi Egyetem Antropológiai Intézetének tanára
1964-ben részt vett az izolátum-kutatási kerekasztal értekezleten,
1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon,
1966-ban részt vett a Népeségtudományi Kutató Intézet Bodroghözben folyó populáció-genetikai kutatómunkájában,
1968-ban előadást tartott a Népeségtudományi Kutató Intézettel közösen végzett bodroghözi populáció-genetikai kutatások újabb eredményeiről.

- WALTER, Vera, a Mainzi Egyetem Antropológiai Intézetének tudományos munkatársa
 1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon,
 1966-ban részt vett a Népeségtudományi Kutató Intézet Bodrogközben folyó populáció-genetikai kutatómunkájában.
- WERNER, Joachim, a müncheni Óstörténeti Intézet igazgatója
 1966-ban megbeszéléseket folytatott paleodemográfiai kérdésekről.
- WITT, Cai Delf, a Német Szövetségi Köztársaság Statisztikai Hivatalának osztályvezető helyettese
 1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.

NORVÉGIA

- VOGT, Johan, professzor, az Oslói Egyetem tanára, a Demográfiai Intézet vezetője
 1965-ben előadást tartott a "Születések számát meghatározó tényezők" címmel,
 1966-ban megbeszélést folytatott a magyar népességszám alakulásáról.

OLASZORSZÁG

- CASTELLANO, Vittorio, professzor, a Római Egyetem Statisztikai Intézetének tanára
 1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.
- COLOMBO, Bernardo, professzor, a Velencei Egyetem Statisztikai Tanszékének tanára
 1965-ben részt vett az UNESCO budapesti konferenciáján és megbeszélést folytatott magyar demográfusokkal.

- FEDERICI, Nora, professzor, a Római Egyetem Demográfiai Intézetének igazgatója
 1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Sym-
 positionon.
- SOMOGYI, Stefano, professzor, a Palermoi Egyetem Demográfiai Intézetének igazgatója, az Olasz Statisztikai Társaság főtitkára
 1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Sym-
 positionon.

ROMÁNIA

- FERENBAC, Iosif, a Román Központi Statisztikai Hivatal főosztályvezetője
 1962-ben részt vett a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Sym-
 positionon,
 1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Sym-
 positionon.
- GINDAK, D., a Román Központi Statisztikai Hivatal csoportvezetője
 1966-ban részt vett a halandósági táblák elkészítésének és a népes-
 ség előreszámításának módszertani kérdéseivel foglalkozó
 KGST értekeztet munkájában.
- MESAROS, E., a Román Központi Statisztikai Hivatal osztályvezető he-
 lyettese és
- PREDA, I., a Román Központi Statisztikai Hivatal csoportvezetője
 1966-ban részt vettek a halandósági táblák elkészítésének és a népes-
 ség előreszámításának módszertani kérdéseivel foglalkozó
 KGST értekeztet munkájában.
- MUNTEANU, Michail, a román Egészségügyi Minisztérium Statisztikai és Terv
 Főosztályának főosztályvezetője és
- ZNOROWSKY, Tiberin, a román Egészségügyi Minisztérium Statisztikai Osztályá-
 nak vezetője
 1968-ban megbeszélést folytattak az Intézet szervezetéről és kutató-
 si programjáról, különös tekintettel az egészségügyi sta-
 tiszttikai és biometriai vonatkozású vizsgálatokra.

SVÉDORSZÁG

- DALENIUS, Tore, professzor, a Stockholmi Egyetem tanára, a Svéd Társadalomtudományi Tanács tagja
1963-ban tanulmányozta a magyar demográfiai kutatásokat,
1965-ben előadásokat tartott mintavételi módszertani kérdésekről.
- HOFSTEN, Erland, v., a Svéd Központi Statisztikai Hivatal elnökhelyettese
1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.

SZÍRIA

- EL. DEAN MAMISH, Muhi, statisztikus, ösztöndíjas
1967-ben tanulmányozta az Intézet tudományos kutatómunkáját.

SZOVJETUNIÓ

- BOJARSZKIJ, Aron J., professzor, a Szovjetunió Központi Statisztikai Hivatala Számítóközpont- és Gazdasági Információsrendszer Tervező Tudományos Kutató Intézetének igazgatója
1962-ben részt vett a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon,
1965-ben előadást tartott módszertani kérdésekről.
- BUNAK, Viktor V., professzor, a Szovjet Tudományos Akadémia Etnológiai és Antropológiai Intézetének tudományos főmunkatársa
1964-ben részt vett az izolátum-kutatási kerekasztal értekezleten.
- DMITRIEVA, R.M., a Szovjetunió Központi Statisztikai Hivatala Népeségstatisztikai Osztályának helyettes vezetője
1966-ban részt vett a halandósági táblák elkészítésének és a népesség előreszámításának módszertani kérdéseivel foglalkozó KGST értekezlet munkájában.

VOSZTRIKOVA, Antonina, a Szovjetunió Központi Statisztikai Hivatala Népeség-statisztikai Osztályának vezetője

1962-ben részt vett a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon,

1966-ban részt vett a halandósági táblák elkészítésének és a népesség előreszámításának módszertani kérdéseivel foglalkozó KGST értekezlet munkájában.

VENEZUELA

BENKO, Francois, professzor

1965-ben részt vett a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon.

4. A népességtudomány oktatása és népszerűsítése

4.1 Felsőfoku oktatás

Hazánkban négy egyetemen folyik demográfiai oktatás: az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán, a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán, a József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán, valamint a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. A Népeségtudományi Kutató Intézet részvétele a demográfia felsőfoku oktatásában két formában nyilvánul meg: egyrészt a munkatársak társszerzőként résztvettek az oktatás alapját képező tankönyv^{1/} megírásában, amelynek szerkesztője és egyik szerzője az Intézet igazgatója, valamint a joghallgatók és közgazdász egyetemi hallgatók részére kidolgozták az előadások tematikáját, illetve program-vázlatát a speciális igények figyelembevételével: másrészt ténylegesen oktatják a demográfiát az Eötvös Lóránd Tudományegyetem és a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karain, valamint a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen.

A közgazdász hallgatók részére tartott előadásokat gyakorlati foglalkozások egészítik ki, amelynek során a hallgatók megismerik a Népeségtudományi Kutató Intézet, a Népesedés- és Szociálisstatisztikai Főosztály és a Népszámlálás munkáját, látogatással egybekötve.

1/ Bevezetés a demográfiába. Lásd a bibliográfiában a 103. oldalon.

AZ ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAROK HALLGATÓI RÉSZÉRE KIDOLGOZOTT OKTATÁSI PROGRAM VÁZLATA

1. A demográfia tárgya és forrásai

A demográfia fogalma és történeti kialakulása nemzetközi és magyar viszonylatban; témaköre és más tudományokkal való kapcsolata. Demográfia és jogtudomány; a demográfiai ismeretek jelentősége a jogászok számára.

A demográfia forrásai (népszámlálás, népmozgalom), feldolgozó és tudományos szervezetei.

2. A népszámlálás

A népszámlálások története és szervezeti kérdései, az idevonatkozó modern jogszabályok. A népesség megfigyelésének alapfogalmai (de iure de facto népesség).

A világ és Magyarország népességfejlődése a népszámlálások tükrében. Terület és népesség; népsűrűség, néptömörülés, népesedési középpontok.

3. A népesség összetétele

Nem és kor szerinti összetétel; a kormegoszlás típusai és ábrázolásuk; a kormegoszlás változásai, ennek gazdasági összefüggései. Társadalmi foglalkozási összetétel; alapfogalmak, gazdasági aktivitás, kereső-eltartott, egyéni foglalkozás, foglalkozási ág, foglalkozási viszony. A népesség kulturális összetétele; analfabétizmus, iskolai végzettség. Háztartás és család.

4. Házasságkötések

A házasság jogi és statisztikai fogalma; a házasságkötés, anyakönyvezés és a statisztikai adatszolgáltatás jogi szabályozása; ennek jogi és statisztikai jelentősége.

Mutatószámok; ezek történeti alakulása. A népesedéspolitikai befolyásolás és a jogi szabályozás hatása a házasságkötésekre. A házassági tábla fogalma és mutatószámai.

5. A házasságok megszűnése

A válás statisztikai fogalma és mérése; összefüggése a jogi szabályozással; bontóper, anyakönyvezés. A válás mérőszámai, történeti alakulásuk. A válások jogi vonatkozásai (jogszabályok, bírói gyakorlat). A válások okainak elemzése, ennek társadalmi, gazdasági és jogi háttere. A válási statisztikai adatszolgáltatás jogi vonatkozásai. Válási táblák. Özvegyülés.

6. Születés - termékenység (I.)

Statisztikai és jogi alapfogalmak; a születési anyakönyvezés és statisztikai jogi szabályozása. Házasságból és házasságon kívüli születések. Nyers és tisztított mutatószámok. A termékenység népmozgalmi és népszámlálási mutatói.

7. Születés - termékenység (II.)

A születésszám alakulását befolyásoló tényezők. Házasság, család, a nő társadalmi helyzete. Születésszabályozás motívumai és eszközei. Fogamzásgátlás és vetélés. E kérdések jogi vonatkozásai. A termékenységre ható népesedés-politikai befolyásolás lehetősége; ennek történeti elemzése.

8. Halandóság (I.)

Alapfogalmak; a halálozási anyakönyvezés és statisztikai jogi szabályozása, polgári jogi és demográfiai jelentősége. Mutatószámok (nyers, tisztított). A standardizálás. A halandóság történeti alakulása. Kor és nem szerinti halálozás; csecsemőhalandóság.

9. Halandóság (II.)

Halálokok; megállapításuk jogi és orvosi vonatkozásai; osztályozása. Halandósági tábla; szerkesztési elvei, logikai jellege. Stabil és stacionér népesség. A halandóság törvényszerűségei; ennek változásai; az ezzel összefüggő szociálpolitikai és népesedés-politikai kérdések.

10. Vándorlás

Alapfogalmak; külső és belső vándorlás. A vándorlási statisztika államigazgatási és jogi vonatkozásai. A vándormozgalom történeti áttekintése. A vándorlás gazdasági okai és következményei. A jogi szabályozás és a népesedéspolitikai befolyásolás jelentősége a vándorlásban. Mutatószámok.

11. Reprodukció

Természetes és tényleges szaporodás. A reprodukció fogalma; bruttó és nettó reprodukciós együttható. Történeti és nemzetközi áttekintés. Gazdasági és népesedéspolitikai vonatkozások.

12. Népeség-előreszámítás

A téma jelentősége a gazdasági tervezés, államigazgatás, településpolitika szempontjából. Az előreszámítási eljárások alapelvei és logikai háttere. Az előreszámítás hipotézisei; az előrejelzés korlátai és hibalehetőségei. Az előreszámítások jelentősége a népesedéspolitikai és szociálpolitikai tekintetben.

13. Népesedéstudomány

A témakör jelentősége és alapkérdései. Népesedéstudomány az ókorban és középkorban. Népesedési elméletek a demográfia kialakulását követően. A népességi optimum fogalma és kritikája. Népesedéstudomány, népesedéstudományok Magyarországon. A világ népesedése és az ezzel kapcsolatos elméletek.

14. Népesedéstudomány

A népesedéstudomány motivumai és célkitűzései. A népesedéstudomány eszközei a házasságkötések, a válások, a születések, a családvédelem, a halálozások és a vándorlás területén. A népesedéstudomány jogi eszközei; a jogalkotás, a bírói gyakorlat és az államigazgatás szerepe a népesedéstudományban.

I. Általános demográfia

1. A demográfia tárgya, története, forrásai

A demográfia (népességtudomány) definíciója. Elhatárolása a rokon tudományoktól, kapcsolata más tudományokkal (statisztika, közgazdaságtudomány, szociológia, biológia, földrajz, történelem, orvostudomány, matematika). A demográfia ágai. A demográfia tudománytörténete a Világon és Magyarországon. A nemzetközi és magyar tudományos intézmények. Demográfiai adatforrások, adatgyűjtés.

2. Népszámlálás

A Világ és Magyarország népességének fejlődése. A népszámlálások története. Modern külföldi népszámlálások. A magyar népszámlálások története. II. József népszámlálása. A XIX. század első felének részleges népösszeírásai. A hivatalos magyar népszámlálások 1869 óta. A népszámlálások szervezése. Mikrocenzusok. A népszámlálások adatfelvételeinek köre - a népszámlálási kérdőívek alapján. A felvétel alapfogalmai.

3. A népesség családi állapota és annak változásai

A népesség családi állapot szerinti megoszlása. A házasságkötés fogalma. Az együttélés fogalma. Inkongruens családi állapotok (a jogi és a tényleges családi helyzet eltérése). A házassági mozgalom mérésének mutatószámai. Házassági tábla. A házasság megszűnése: válás, özvegyülés. A válások mérésének mutatószámai. Válási tábla. A házasságkötési és válási statisztikai adatgyűjtés.

4. Születés, termékenység

A születések fogalma. A születések mérésének különböző mutatószámai. Élveszületési arányszám, korszpecifikus és más szempontból specifikus

arányszámok, nyers reprodukciós együttható. Népszámlálási termékenység mérése. Befejezett termékenység mérés. A születési statisztikai adatgyűjtés.

5. Születés, termékenység, családtervezés

A születések intenzitása az újszülöttek különböző ismérvei szerint. Életképesség. Halvaszületés. Koraszülés. Születéskori súly. Differenciális termékenység. A születésszabályozás és családtervezés fogalma. Módszerei. Spon-tán és művi vetelés.

6. Halandóság

A halál fogalma. A halálozások mérésének különböző mutatószámai. Standardizálás. Halandósági tábla. Differenciális halandóság. Halálokok. Cse-csemőhalandóság.

7. Táblák és modellek

A tábla módszerek a demográfiában. A különböző táblák szerkesztésé-nek alapelvei. A népesség reprodukciója. Természetes, tényleges szaporodás és reprodukció. Népeségi modellek. A konstans halandóság és termékenység hatá-sa a népesség korösszetételére. A stabil modell főbb egyenletei. A stacionér mo-dell, mint a stabil modell határesetete. Keresztmetszeti vizsgálat és kohorsz vizs-gálat. A népesség előreszámítás.

8. Vándorlás

A népesség térbeli elhelyezkedése. Népsűrűség. Népesség súlypont. A külső és belső vándorlás fogalma. Mérésének mutatószámai. Állandó és ideig-lenes vándorlás. A vándorlási statisztikai adatgyűjtés.

9. A népesség összetétele. Korstruktúra. A nemek aránya

A kor megoszlás típusai és azok ábrázolása. A korstruktúra változása: öregedés. Az öregedés összefüggése a termékenység és halandóság alakulásával.

10. A népesség összetétele. Foglalkozási és társadalmi struktúra

Alapfogalmak: gazdasági aktivitás (kereső-eltartott), egyéni foglalkozás, foglalkozási ág, foglalkozási viszony iskolai végzettség. A társadalmi struktúrában elfoglalt hely változása: társadalmi mobilitás. Mérésének módszerei. Nemzedékek közötti és nemzedéken belüli mobilitás. Házassági mobilitás. A társadalmi struktúra változása: az egyes rétegek arányának változása.

11. Népesedési elméletek, népesedéspolitika

Népesedési elméletek az ókorban és középkorban. Malthus elmélete. A logisztikus görbe szerinti népességfejlődés elmélete. A demográfiai átmenet elmélete. Egyéb újabb elméletek. A népesedéspolitika fajtái, eszközei.

II. Gazdaságdemográfia

12. A gazdaságdemográfia tárgya

A demográfiai és gazdasági jelenségek kölcsönös feltételezettsége. A gazdasági jelenségek hatása az egyes demográfiai tényezőkre.

13. A gazdasági aktivitás és foglalkozási megoszlás

A gazdaságilag aktív és inaktív népesség fogalma, és a népesség megoszlása ezen ismérvek szerint a gazdasági fejlődés egyes fokozatain. A foglalkozási megoszlás demográfiai okai és következményei.

14. Az egyensúlyelméletek

A demókonómiai egyensúly, a népességi maximum, minimum és optimum fogalma és kritikája.

15. A termelés és fogyasztás demográfiai okai és következményei

A termelési és fogyasztási táblák. A népesség gazdasági korösszetétele. A termelési és fogyasztási korpíramisok. A különböző eltartási terhek alakulásának becslése a termelési és fogyasztási korpíramisok adatai alapján.

16. A munkatermelékenység és a fogyasztás hatékonysága demográfiai okai és következményei

A munkatermelékenység és a fogyasztás hatékonysága táblái. A munkatermelékenység és a fogyasztás hatékonysága korfái.

17. A halandóság gazdasági jelentősége

A halandóság miatti veszteségek mérése a gazdaságdemográfiai táblák felhasználásával. A halandóság miatti gazdasági veszteségek halálloki megoszlása.

18. Az öregedés gazdasági jelentősége

A népesség öregedése, okai. A nyugdíjképes korúak számának alakulása és ennek gazdasági következményei.

19. A vándorlás gazdasági okai és következményei

A népesség területi megoszlásának függése a gazdasági fejlődéstől, ill. a gazdasági fejlettség fokától. A népesség optimális területi megoszlásának elméletei és kritikájuk.

20. Demográfia és tervezés

A korösszetétel figyelembevétele a távlati tervezésnél. A demográfiai fejlődés és a beruházás, valamint a fogyasztás. A munkaerő és az iskolázottság, valamint a szakképzettség jövőbeni alakulása.

21. A népesedési elméletek története, népesedéspolitika

A népesedéstan az ókorban és a középkorban. A modern demográfia kialakulása. Népesedési elméletek az újkorban. A demográfia újabb fejlődése. A demográfia története Magyarországon.

22. Népesedéspolitika

A népesedéspolitika eszközei a házasságkötés, a válás, a születés, a családvédelem, a halálózás és a vándorlás területén.

4.2 Népszerűsítő tevékenység a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat keretében

A népeśségtudomány széleskörű népszerűsítése bár nem tudományos feladat, mégis az ország demográfiai közvéleményének alakítása, a népeśség-tudománnyal kapcsolatos ismeretek színvonalas terjesztése, az érdeklődés felkeltése nem közömbös a tudomány művelői számára. Az Intézet munkatársai jelentős részt vállaltak a TIT Népeśségtudományi Csoportjának létrehozásában és megalakulása (1967. jun.) óta eredményesen működnek közre tevékenységében.

A Csoport vezetősége:

Szabady Egon (elnök)
Andorka Rudolf (titkár)
Bene Lajos
Horn Béla
Pallós Emil
Tamásy József
Vukovich György

A Csoport vezetőségét a szakmai irányításban a MTA Demográfiai Bizottságának Koordinációs Albizottsága is támogatja. A Csoport rendszeresen szervez klubnapokat, előadásokat, vitadélutánokat a Kossuth Klubban és vidéki városokban. Az Intézet munkatársai 1968 végéig összesen 35 népszerűsítő és ismeretterjesztő előadást tartottak. Elsőként Szegeden alakult meg a TIT keretében a helyi Népeśségtudományi Csoport, amely szabadegyetemi előadássorozatot rendez a demográfia legfontosabb témaköreiből. 1968. május 21-22-én a Csoport helyi szervekkel, valamint a Népeśségtudományi Kutató Intézettel karöltve az "Alba Regia Napok" keretében Népeśségtudományi Konferenciát rendezett Székesfehérváron.

Az előadásokon kívül az Intézet munkatársai számos népszerűsítő tanulmányt publikáltak a TIT különböző nagy példányszámu folyóirataiban is.

5. Az Intézet munkatársai

5.1 Az Intézet tudományos dolgozói

Igazgató:

Dr. SZABADY Egon, közgazdász, a közgazdaságtudományok kandidátusa, c. egyetemi docens, a Központi Statisztikai Hivatal elnökhelyettese, a "Demográfia" című folyóirat főszerkesztője; 1966-ban demográfiai munkásságáért az Akadémiai díj I. fokozatával tüntették ki.

Kutatási témái:

Magyarország halandósági viszonyai
Kelet-európai országok termékenységi és halandósági trendjeinek
összehasonlító vizsgálata
Termékenység-családtervezés-születésszabályozási témakör
Társadalmi-foglalkozási átrétegződés, mobilitás
Gazdaságdemográfiai módszerek
Történeti demográfia.

Igazgatóhelyettes, tudományos osztályvezető:

Dr. VUKOVICH György, jogász

Kutatási témái:

A társadalmi átrétegződés hatása a termékenységre
Reprodukció-elemzés
Demográfiai paraméterek becslése hiányos adatokból
Népesség-előreszámítások
Házassági mozgalom elemzése, módszertani problémái

Tudományos titkár, tudományos osztályvezető:

Dr. TAMÁSY József, közgazdász

Kutatási témái:

A családok és háztartások demográfiai vizsgálata

A népszámlálások és mikrocenzusok elvi és módszertani kérdései

Népesség-előreszámítások

A munkaerő-alakulás demográfiai tényezőinek elemzése

Történeti demográfiai kutatások

Tudományos főmunkatársak:

NEMES Szende, közgazdász

Kutatási témái:

A születések alakulását befolyásoló társadalmi-gazdasági tényezők

A gazdasági tervezés és a demográfiai előrebecslés összehangolásának módszertani kérdései

Népesedési modell kidolgozása

Dr. NEMESKÉRI János, biológus, a biológiai tudományok kandidátusa

Kutatási témái:

Demográfiai és fejlődésbiológiai kutatások

Populáció-biológiai, demográfiai-genetikai kutatások

Paleodemográfiai kutatások

PALLÓS Emil, matematika -fizika szakos tanár, volt főiskolai docens

Kutatási témái:

Halandósági táblák szerkesztése

A halandóság változásának előrebecslése

A népesség perspektivikus előrebecslése

TEKSE Kálmán, matematikus

Kutatási témái:

- A népesség területi eloszlására vonatkozó vizsgálatok módszere
- Regionális termékenységi vizsgálatok
- Statisztikai adatok minőségének értékelése (módszerek)
- Mintavételi módszerek és alkalmazásaik
- A fejlődő országok népességének problémái

VALKOVICS Emil, tanár, volt egyetemi adjunktus

Kutatási témái:

- A mezőgazdasági aktív kereső népesség számának és arányának alakulása
- Az átlagember életrajza kidolgozásának módszertani problémái
- Az átlagember életrajzának gazdasági vonatkozásai
- A népesség gazdasági korfáinak összeállítása és elemzése
- A demókonómiai reprodukció különböző mutatói és mérése

Tudományos munkatársak:

Dr. ANDORKA Rudolf, jogász

Kutatási témái:

- A gazdasági növekedés és a népesség növekedése közötti kölcsönhatások, különös tekintettel a jelenlegi magyar demográfiai helyzetre
- A nyugdíjasok helyzete és problémái
- Az alkoholizmus demográfiai és társadalmi vonatkozásai
- A társadalmi átrétegződés
- A népesség iskolai végzettsége és szakképzettsége

BENKŐ Dénesné sz. LUKÁCS Ágnes, közgazdász

Kutatási témái:

- Csecsemők fejlődésének mérése
- Haláloki halandósági táblák módszertani kérdései
- Az 1831-32. évi magyarországi kolerajárvány története
- Az 1820-as évek halandósági viszonyai

Tudományos segédmunkatársak:

PONGRÁCZ Tiborné, sz. HÜTTL Marietta, közgazdász

Kutatási témája:

Kelet-európai országok halandósága

UJVÁRY Gyuláné, sz. BIES Klára, közgazdász

Kutatási témája:

A belső vándorlások gazdasági okai és következményei

5.2 Az Intézet munkatársainak demográfiai irodalmi munkássága

A bibliográfiát a népeśségtudomány főbb tárgykörei szerint kisérletük meg összeállítani. Sem a részletezés, sem a sorrend tekintetében nem törekedtünk az irodalomban használatos, különböző szempontok szerint készült, különböző célú felosztások követésére. A csoportosítással csupán az Intézet munkatársainak szakirodalmi publikációiról kívántunk tematikus áttekintést adni, figyelembe véve az Intézet kutatási területeit is, amelyek a publikációk tárgyköreit többé-kevésbé behatárolják. Ezenkívül a részletezés kiterjesztésével a besorolási problémák is fokozottabban jelentkeznek. E megfontolások alapján vontuk össze egy csoportba pl. a halálozással és a megbetegedéssel, vagy a házassággal, válással és a család-demográfiával foglalkozó cikkeket, vagy pl. a regionális demográfiai munkákat a településdemográfiai és a vándorlási témájúakkal.

Mindezt figyelembe véve a bibliográfiát az alábbi tárgykörök szerint állítottuk össze:

- I. Általános művek. Gyűjteményes kiadványok
- II. A népeśség állapota, népeśségfejlődés, népeśedési helyzet
- III. Születés, termékenység, reprodukció. Születésszabályozás, családtervezés
- IV. Halálozás, halandóság. Megbetegedés
- V. Házasság, válás. Család, háztartás
- VI. Népeśség-előreszámítás
- VII. Társadalomdemográfia
- VIII. Gazdaságdemográfia
- IX. Biodemográfia

- X. Regionális demográfia. Vándorlás
- XI. Történeti demográfia. Paleodemográfia
- XII. Demográfiai módszerek
- XIII. Szervezeti és szervezési kérdések. Egyéb témák

A jobb áttekintés érdekében a két témakört is érintő publikációkat mind a két helyen feltüntettük. (Néhány mű kivételesen három tárgykörnél is szerepel.) A jelentősebb módszertani részt is tartalmazó publikációkat a "Demográfiai módszerek" csoportba is besoroltuk. A társadalmi-gazdasági csoportosításon alapuló elemzések általában a "Társadalomdemográfia" csoportban szerepelnek. Az egy országgal vagy egy településsel foglalkozó munkákat nem a "Regionális demográfia", hanem a tárgykörüknek megfelelő csoportban tüntettük fel. A több csoportba is besorolt publikációknál az utalás a bibliográfiai adatok után zárójelben található, a megfelelő csoport számának és a mű sorszámának a megjelölésével, pl.: (VIII/3.)

A bibliográfia összeállítása során teljességre törekedve felvettük mindazokat a demográfiai vonatkozású könyveket, közleményeket, folyóiratcikkeket és dolgozatokat, amelyeknek szerzője, társszerzője, szerkesztője vagy társszerkesztője a Népeştudományi Kutató Intézet tagja.

Az egyes tárgyköri csoportokon belül először a könyveket és az Intézet közleményeit, utána π -gal elválasztva a folyóiratcikkeket és az egyéb publikációkat soroljuk fel kronológikus sorrendben, az egyes éveken belül a szerzők nevének, ezen belül pedig a cikkek címének betűrendjében.

I. GYŰJTEMÉNYES KIADVÁNYOK. ÁLTALÁNOS MŰVEK

1. ACSÁDI György-KLINGER András-SZABADY Egon: A világ népessége, Bp., 1959. Közg. és Jogi Kiadó. 571 p.
2. Studies on Fertility and Social Mobility. Ed.: E. Szabady Bp., 1964. Akadémiai Kiadó. 331 p. (III/2., VII/1.)
3. Bevezetés a demográfiába. Szerk. Szabady E. Bp., 1964. Közg. és Jogi Kiadó. 610 p.
4. ACSÁDI György-SZABADY Egon: Földünk lakossága. Bp., 1967. Kossuth Kiadó. 147 p.
5. Wstep do demografii. Red.: E. Szabady. Warszawa, 1967. Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne. 501 p.
6. World Views of Population Problems. (Tenth Anniversary Publication of the Hungarian Quarterly Journal "Demográfia".) Ed.: E. Szabady, Bp., 1968. Akadémiai Kiadó. 445 p.

π

7. SZABADY Egon: A magyar demográfia tíz éve.
= Demográfia. 1959. 1. sz. 5-11. p.
8. VUKOVICH György: Megjegyzések a népességi optimum kérdéséhez.
= Demográfia. 1959. 2-3. sz. 274-299. p.
9. SZABADY Egon: A népességtudomány helyzete Magyarországon.
= Magyar Tudomány. 1965. 3. sz. 171-177. p.
10. SZABADY Egon: Sytuacja nauk demograficznych na Węgrzech.
= Studia Demograficzne. 1965. No. 8. 121-126. p.
11. SZABADY Egon: Népesedés és tudomány.
= Természettudományi Közlemény. 1967. 5. sz. 193-196. p.

12. SZABADY Egon: A népességtudomány fejlődése Magyarországon. (A Centenárium Statiztikai Ülésszak V. Statiztikatörténeti Vándorülésén megvitatott tanulmány. Gödöllő. 1967. máj. 23-25.)
= Statiztikai Szemle. 1967. 8-9. sz. 861-883. p.
= A magyar hivatalos statiztika történetéből. Bp., 1968. Statiztikai Kiadó. 49-68. p.
13. SZABADY Egon: Preface. World Views of Population Problems. (Tenth Anniversary Publication of the Hungarian Quarterly Journal " Demográfia".) Ed.: E. Szabady Bp., 1968. Akadémiai Kiadó. 7-9. p.

II. A NÉPESSÉG ÁLLAPOTA, NÉPESSÉGFEJLŐDÉS, NÉPESEDÉSI HELYZET

1. Magyarország népesedése a két világháború között. Szerk.: Szabady E.
A bevezető tanulmányt írta: Acsádi Gy. -Klinger A. Bp., 1965. Közg. és Jogi Kiadó. 329 p. (XI/1.)

✕

2. ACSÁDI György -SZABADY Egon: Magyarország népmozgalmának alakulása 1955-ben.
= Statiztikai Szemle. 1956. 10. sz. 821-852. p.
3. ACSÁDI György-KLINGER András -SZABADY Egon: A föld és az egyes világrészek népességének fejlődése és összetétele.
= Demográfia. 1958. 2-3. sz. 182-196. p.
4. SZABADY Egon: Magyarország népességszámának alakulása a népszámlálások adatai alapján.
= Demográfia. 1960. 1. sz. 5-26. p. (XI/11.)
5. SZABADY Egon: Az 1960. évi népszámlálás képviseleti feldolgozásának eredményei.
= Statiztikai Szemle. 1961. 7. sz. 659-681. p.
6. SZABADY Egon: The Hungarian Census of 1960.
= The New Hungarian Quarterly. 1961. 3. sz. 207-211. p.
7. SZABADY Egon: Magyarország népesedési helyzete. (A Magyar Tudományos Akadémia Demográfiai Elnökségi Bizottsága 1960. december 21-én rendezett vitanülésén tartott előadás rövidített közlése.)
= Demográfia. 1961. 1. sz. 108-114. p.

8. SZABADY Egon: Magyarország népesedési helyzete: a családtervezés gazdasági, társadalmi és egészségügyi aspektusai. (A Nemzetközi Családtervezési Szövetség Európai és Közel-keleti Régiója 1962. évi III. Konferenciáján megvitatott tanulmány. Varsó. 1962. június 5-8.)
= Demográfia. 1962. 3. sz. 325-332. p. (II/3.)
9. KLINGER András-SZABADY Egon: A népesség összetételének alakulása az 1963. január 1-i mikrocenzus adatai alapján.
= Demográfia. 1964. 1. sz. 7-59. p.
10. SZABADY Egon: Magyarország jövőbeli népességi perspektívái.
= Demográfia. 1964. 3-4. sz. 468-477. p. (VI/7.)
11. SZABADY Egon: Magyarország népesedése a felszabadulás óta eltelt husz évben.
= Demográfia. 1965. 1. sz. 7-19. p. (XI/19.)
12. SZABADY Egon: Population Changes in Hungary in the Last Years.
= The New Hungarian Quarterly. 1966. No. 21. 147-158. p.
13. SZABADY Egon: Bevolkerungsprobleme Ungarns.
= Budapester Rundschau. 1967. ápr. 14. 4. p.
14. SZABADY Egon: Population Problems in the Statistics.
= Hungarian Survey. 1967. 36-44. p.
15. TEKSE Kálmán: Jamaican Statistics on Population - Some Comments and Suggestions. Kingston, 1967. Department of Statistics. 20 p.
16. TEKSE Kálmán: Population Statistics of Jamaica 1844-1964. Kingston, 1967. Department of Statistics. 9 p.
17. TEKSE Kálmán- ROSE, D. : The Population of Jamaica. Kingston, 1967. The Jamaican Information Service. 24 p.
18. SZABADY Egon: Problèmes démographiques de la Hongrie.
= Nouvelles Études Hongroises. Bp., 1968. Corvina Kiadó.
(Nyomás alatt.)
19. SZABADY Egon: Sytuacja demograficzna Węgier. (Edward Rosset jubileumi kötete részére írt tanulmány.) Varsó, 1968. (Nyomás alatt.)
20. SZABADY Egon: Születés és halál. (A világ véleménye a népesedési problémákról.)
= Magyarország. 1968. 30. sz. 22-23. p.

21. SZABADY Egon- ACSÁDI György -ANDORKA Rudolf- CSEH-SZOMBATHY László -VUKOVICH György: Népesedési helyzetünk néhány tanulsága.
= Demográfia. 1968. 3-4.sz. 476-487.p.

III. SZÜLETÉS, TERMÉKENYSÉG, REPRODUKCIÓ, SZÜLETÉSSZABÁLYOZÁS, CSALÁDTERVEZÉS

1. Születésszabályozás. Szerk. Szabady E. Bp., 1958.Közp. és Jogi Kiadó. 205 p.
2. Studies on Fertility and Social Mobility. Ed.: E.Szabady Bp., 1964. Akadémiai Kiadó. 331 p. (I/2., VII/1.)

*

3. SZABADY Egon: Magyarország népesedési helyzete: a családtervezés gazdasági, társadalmi és egészségügyi aspektusai. (A Nemzetközi Családtervezési Szövetség Európai és Közel-keleti Régiója 1962. évi III. Konferenciáján megvitatott tanulmány. Varsó, 1962.junius 5-8.)
= Demográfia. 1962.3.sz. 325-332.p. (II/8.)
4. ANDORKA Rudolf: A születésszám alakulásának gazdasági hatásai.
= Demográfia. 1964. 3-4.sz. 442-450.p. (VIII/6.)
5. MILTÉNYI Károly - SZABADY Egon: Az abortuszhelyzet Magyarországon: demográfiai és egészségügyi összefüggések.
= Demográfia. 1964. 2.sz. 303-309.p.
6. SZABADY Egon: Születésszámunk nemzetközi és történeti megvilágításban.
= Demográfia. 1964. 3-4.sz. 373-383.p.
7. TEKSE Kálmán - THEISS Ede : Magyarország népességének reprodukciója.
= Demográfia. 1964.3-4.sz. 459-467.p. (XII/16.)
8. VALKOVICS Emil: A születésgyakoriságot befolyásoló társadalmi-gazdasági tényezőkről.
= Demográfia. 1964.3-4.sz. 451-458.p. (VIII/9.)
9. NEMES Szende: Néhány gondolat a születések számát befolyásoló társadalmi-gazdasági tényezők hatásmechanizmusáról.
= Demográfia. 1965.2.sz. 220-228.p. (VIII/11.)

10. SZABADY Egon: Tervezet a nemzetközi összehasonlító születésszabályozási és családtervezési vizsgálatra.
= Statisztikai Szemle. 1965. 8-9.sz. 898-901.p.
11. SZABADY Egon: A termékenység és a népességfejlődés néhány kérdése.
(A budapesti II.Nemzetközi Demográfiai Symposionon, Bp., 1965. szept.13-14. Bevezető előadás.)
= Demográfia. 1965. 3-4.sz. 308-317.p.
12. TEKSE Kálmán: Korspecifikus születési arányszámok demográfiai modelljeiről.
= Demográfia. 1965.2.sz. 201-219.p. (XII/19.)
13. VUKOVICH György: A termékenységre ható tényezők. (A budapesti II.Nemzetközi Demográfiai Symposionon, Bp., 1965.szept.13-14. elhangzott előadás.)
= Demográfia. 1965. 3-4.sz. 318-320.p.
14. VUKOVICH György: The United Arab Republic Project for Measuring Vital Rates in Rural Areas. (Egyesült Nemzetek 1965.évi Belgrád-i Népesedési Világkonferenciáján megvitattott tanulmány.) Belgrade, 1965. Paper B.6/I/E 68.
= Proceedings of the World Population Conference, Belgrade, 1965. Vol.III.New York, 1967. United Nations . 195-198.p. (XII/21.)
15. SZABADY Egon: Einige Charakterzüge der Entwicklung der Fruchtbarkeit in den osteuropäischen sozialistischen Ländern. (A lipcsei Karl Marx Egyetem Matematikai-Statistikai Intézetének I. Nemzetközi Demográfiai Symposionján megvitattott tanulmány. Leipzig, 1966. szept. 20-24.) 13 p.
16. SZABADY Egon: The Hungarian Fertility, Family Planning and Birth Control Study of 1965-66. (Az Amerikai Népesedési Társaság 1966.évi kongresszusára beküldött tanulmány.)
17. SZABADY Egon- KLINGER András : Az 1965-1966.évi termékenységi, családtervezési és születésszabályozási vizsgálat.
= Demográfia. 1966.2.sz. 135-161.p.
18. SZABADY Egon-TEKSE Kálmán- PRESSAT, Roland : La population des pays socialistes Européens.
= Population. 1966. No.5. 941-970.p. (X/13.)
19. ANDORKA Rudolf: A magyar népesség termékenységének alakulását befolyásoló gazdasági és társadalmi tényezők.
= Demográfia, 1967.1.sz. 87-102.p. (VIII/21., XII/26.)

20. SZABADY Egon: A családtervezési vizsgálatok egyes kérdései. (A Centenárium Statisztikai Ülészak II. Statisztikai Tudományos Konferenciáján megvitatott tanulmány, Budapest, 1967. máj. 18-20.)
= Demográfia. 1967. 2. sz. 219-237. p. (XII/29.)
21. SZABADY Egon: Tablice fertiliteta za neke istocnoevrepske socijalisticke zemlje.
= Stanovnistvo. 1967. No. 3. 199-213. p.
22. SZABADY Egon- KLINGER András : The Hungarian Fertility and Family Planning Study of 1965-66. (A Nemzetközi Családtervezési Szövetség Európai és Közél-keleti Régiója 1966. évi V. Konferenciáján megvitatott tanulmány, Koppenhága, 1966. jul. 5-8.)
= Preventive Medicine and Family Planning Proceedings. Hertford, 1967. 265-274. p.
23. TEKSE Kálmán: A Note on the Increasing Fertility of Jamaica's Population. Kingston, 1967. Department of Statistics. 19 p.
24. TEKSE Kálmán: On Demographic Models of Age-Specific Fertility Rates.
= Statistisk Tidskrift. 1967. No. 3. 189-207. p. (XII/31.)
25. VUKOVICH György: A reprodukció elemzésének néhány kérdése. (A Centenárium Statisztikai Ülészak II. Statisztikai Tudományos Konferenciáján megvitatott tanulmány. Budapest, 1967. máj. 18-20.)
= Demográfia. 1967. 2. sz. 258-269. p. (XII/32.)
26. ANDORKA Rudolf: Economic and Social Factors Influencing the Regional Fertility Differences in Hungary. (A Várnai Nemzetközi Demográfiai Symposionon megvitatott tanulmány. 1968. szept. 25-30.) 13 p.
(VIII/25., X/17.)
27. SZABADY Egon: Basic Fertility Tables for some East-European Socialist Countries.
= World Views of Population Problems. (Tenth Anniversary Publication of the Hungarian Quarterly Journal " Demográfia." Ed.: E. Szabady Bp., 1968. Akadémiai Kiadó. 387-408. p. (X/20.)
28. SZABADY Egon: Családtervezési trendek; magyar vizsgálat.
= Demográfia. 1968. 3-4. sz. 333-346. p.
29. SZABADY Egon- ACSÁDI György : A fogamzások demográfiai sorsa az ujszülöttkor végéig. (A Magyar Gyermekorvosok Társasága ankétján megvitatott tanulmány. Budapest, 1966. nov. 17-18.)
= A prae- és perinatális kérdések tárgyköréből ... rendezett ankét jegyzőkönyve. Szerk.: Véghelyi P. - Rosta J. Bp., 1968. Ifjúsági Lapkiadó V. 74-85. p.

30. TEKSE Kálmán: Fertility Characteristics in Middle- and Eastern-Europe Preceding the World War I. (A Várnai Nemzetközi Demográfiai Szimposionon megvitattott tanulmány 1968.szept.25-30.) 12 p.
31. VUKOVICH György: The Impact of the Shape of the Fertility Curve on the Number of Birth. (Some practical problems) (A Várnai Nemzetközi Demográfiai Szimposionon megvitattott tanulmány. 1968.szept.25-30.) 10 p.
32. VUKOVICH György: Some Problems of Analysis of Reproduction. = World Views of Population Problems. (Tenth Anniversary Publication of the Hungarian Quarterly Journal "Demográfia") Ed.: E.Szabady Bp., 1968. Akadémiai Kiadó,435-445.p. (XII/34.)

IV. MEGBETEGEDÉS, HALÁLOZÁS, HALANDÓSÁG

1. Tuberkulózis. Szerk. Acsádi Gy. -Szabady E. Bp., 1959. Közg. és Jogi Kiadó. 152 p.

x

2. PALLÓS Emil: A halandósági tábla elmélete és összeállításának módszerei. = Statisztikai Szemle. 1956.9.sz. 743-766.p. (XII/4.)
3. BARSY Gyula -PALLÓS Emil: A magyar halandóság a századforduló óta; az 1955.évi halandósági tábla. = Demográfia. 1959. 2-3.sz. 239-273.p. (XI/7.)
4. B.LUKÁCS Ágnes: Az általános megbetegedési adatgyűjtésekről. = Demográfia. 1959.4.sz. 556-565.p. (IX/2.)
5. SZABADY Egon: A gümőkórhalandóság és megbetegedések alakulása. = Demográfia.1959. 4.sz. 531-538.p.
6. ACSÁDI György -PALLÓS Emil: A halandóság előrebecslése népszerű prognózisok készítéséhez. = Statisztikai Szemle. 1961.10.sz. 984-1008.p. (VI/4.)
7. SZABADY Egon: A csecsemőhalandóságot befolyásoló társadalmi és biológiai tényezők Magyarországon. (A Nemzetközi Népeségtudományi Unió 1961.évi New York-i konferenciáján megvitattott tanulmány.) = Demográfia. 1961.4. sz. 440-449.p.
Social and Biological Factors Affecting Infant Mortality in Hungary. =International Population Conference, New York, 1961.Tom.1. London, 1963. Stonebridge Press. 768-776.p. (VII/ 8.)

8. PALLOS Emil: Magyarország falusi és városi népességének halandósági viszonyai az 1959-60-as években. (A budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon megvitatott tanulmány. Budapest, 1962. nov. 28-30.)
 = Demográfia. 1962. 4. sz. 509-515. p.
 Mortality of the Rural and Urban Populations in Hungary in the Years 1959-1960.
 = Studies on Fertility and Social Mobility. Ed.: E. Szabady Bp., 1964. Akadémiai Kiadó. 189-195. p. (X/6.)
9. SZABADY Egon: A magyar halandóság társadalmi-gazdasági tényezőinek legújabb alakulása. (A Nemzetközi Népeségtudományi Unió 1963. évi Ottawa-i konferenciáján megvitatott tanulmány..)
 = Demográfia. 1963. 4. sz. 411-418. p.
 Recent Changes in the Socio-Economic Factors of Hungary's Mortality.
 -International Union for the Scientific Study of Population. International Population Conference, Ottawa, 1963. August 21-26. Liege, 1964. 399-410. p. (VII/15.)
10. SZABADY Egon: Some Characteristics Features of the Trend of Infant Mortality in Hungary. (Az ENSZ Észak-Afrikai Demográfiai Intézetében megtartott előadás 1965. április, Cairo.) 12 p. (sokszorosított anyag.)
11. SZABADY Egon: A magyar csecsemőhalandóság alakulásának egyes jellegzeteségei.
 = Statisztikai Szemle. 1965. 10. sz. 947-959. p.
12. ANDORKA Rudolf: A halandóság problémái az 1965. évi Belgrád-i Népesedési Világkonferencián.
 = Demográfia. 1966. 4. sz. 527-532. p.
13. B. LUKÁCS Ágnes: Az 1831-32. évi magyarországi kolerajárvány néhány jellegzetessége.
 = Országos Orvostörténeti Könyvtár Közleményei. 1966. 40. sz. 71-137. p. (XI/20.)
14. B. LUKÁCS Ágnes - PALLOS Emil: A haláloki halandósági táblák számításának néhány kérdése. (Az 1959-60. évi magyar adatok alapján.)
 = Demográfia. 1966. 4. sz. 441-474. p.
15. SZABADY Egon: Einige Charakterzüge der Analyse der Säuglingssterblichkeit in Ungarn. (Az 1965. ápr. 3-án Bécsben az Osztrák Gyermekgyógyászati Társaság ülésén megtartott előadás.)
 = Pädiatrie und Pädologie. 1966. Band 2. Heft 1. 56-66. p.

16. VALKOVICS Emil: Magyarország népességének származtatott gazdasági halandósági táblái.
= Demográfia, 1966. 4. sz. 507-526. p. (VIII/16., XII/23.)
17. VUKOVICH György- THAVARAJAH, A. : Notes on the Methodological Considerations in Estimating Mortality Trends for Arab Countries.
= The Egyptian Statistical Journal, 1966. Vol. 10. 10-15. p. (XII/25.)
18. PALLOS Emil: Magyarország halandósága az 1964. évi halandósági tábla tükrében.
= Statisztikai Szemle, 1967. 5. sz. 409-421. p.
19. SZABADY Egon: Basic Economic Life Tables of Hungary's Population. (Az Amerikai Népesedési Társaság 1967. évi konferenciáján megvitattott tanulmány.) Rezüméje megjelent:
= Population Index 1967. No. 3. 334-335. p. (VIII/23.)
20. B. LUKÁCS Ágnes: Adalék az 1820-as évek halandósági viszonyaihoz Magyarországon.
= Történeti Statisztikai Évkönyv 1965-66. Bp., 1968. Statisztikai Kiadó, 241-261. p. (XI/24.)
21. B. LUKÁCS Ágnes: Some Aspects of Mortality Conditions of Hungary during the First Half of the 19th Century. (A Várnai Nemzetközi Demográfiai Symposiumon megvitattott tanulmány, 1968. szept. 25-30.) 14 p.
(XI/25.)
22. B. LUKÁCS Ágnes-PALLOS Emil: Quelques aspects du calcul de tables de mortalité par causes de décès.
= Journal de la Société de Statistique de Paris, 1968. No. 4/5/6. 136-157. p.
23. PALLOS Emil: A magyar halandósági táblák története. (A Centenárium Statisztikai Ülésszak V. Statisztikatörténeti Vándorülésén megvitattott tanulmány, Gödöllő, 1967. máj. 23-25.)
= A magyar hivatalos statisztika történetéből. Bp., 1968. Statisztikai Kiadó, 386-396. p. (XI/26.)
24. SZABADY Egon: Mortality Trends in the Socialist Countries of Eastern Europe after World War II. (A Várnai Nemzetközi Demográfiai Symposiumon megvitattott tanulmány, 1968. szept. 25-30.) 15 p.
A Kelet-európai szocialista országok halandósági trendjei a második világháború után.
= Statisztikai Szemle, 1968. 10. sz. 955-966. p. (X/21.)

25. TAMÁSY József: Adalékok a halandósági táblák történetéhez. Körösy József bírálata az élettartam számításokról. (A Centenárium Statiztikai Ülészak V. Statiztikatörténeti Vándorülésén megvitatott tanulmány. Gödöllő, 1967. máj. 23-25.)
= A magyar hivatalos statiztika történetéből. Bp., 1968.
Statiztikai Kiadó. 409-414.p. (XI/27.)

V. CSALÁD, HÁZTARTÁS, HÁZASSÁG, VÁLÁS

1. KLINGER András - SZABADY Egon: A házasságkötések alakulása Magyarországon.
= Statiztikai Szemle. 1956. 3. sz. 218-238.p.
2. PALLÓS Emil - VUKOVICH György: A magyar házassági mozgalom néhány jellegzetessége: házassági táblák.
= Demográfia. 1960. 2. sz. 159-191.p.
3. TAMÁSY József: A család és a háztartás fogalma, összefüggései és az 1960. évi népszámlálás család- és háztartás-felvételének alapelvei.
= Demográfia. 1960. 2. sz. 192-216.p. (XII/8.)
4. TAMÁSY József: Az 1960. évi magyar népszámlálás család és háztartásstatiztikai felvételének néhány előzetes eredménye. (A Nemzetközi Népelességtudományi Unió 1961. évi New-York-i konferenciáján megvitatott tanulmány.)
= Demográfia. 1961. 4. sz. 450-458.p.
Some Preliminary Results of Family and Household Statistical Surveying of the 1960. Hungarian Population Census.
= International Population Conference, New-York, 1961. Tom. I. London, 1963. Stonebridge Press. 252-259.p.
5. TAMÁSY József: Magyarország népességének családösszetétele.
= Demográfia. 1961. 2. sz. 135-170.p.
6. VUKOVICH György: A magyarországi házassági mozgalom néhány jellegzetessége. (A Nemzetközi Népelességtudományi Unió 1961. évi New York-i konferenciáján megvitatott tanulmány.)
= Demográfia. 1961. 4. sz. 459-467.p.
Some Characteristics of the Hungarian Nuptiality.
= International Population Conference. New York, 1961. Tom. II. London, 1963. Stonebridge Press. 319-326.p.

7. TAMÁSY József: A családok társadalmi-foglalkozási összetétele. (A budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposionon megvitattott tanulmány. Budapest, 1962. nov. 28-30.)
= Demográfia, 1962. 4. sz. 588-593. p.
Socio-occupational Structure of Families.
= Studies on Fertility and Social Mobility. Ed.: E. Szabady. Bp., 1964. Akadémiai Kiadó. 298-301. p. (VII/11.)
8. VUKOVICH György: A három alapvető társadalmi réteg házassági mobilitása.
= Demográfia, 1962. 3. sz. 288-314. p. (VII/12.)
9. VUKOVICH György: A házassági mobilitás néhány kérdése Budapesten. (A budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposionon megvitattott tanulmány. Budapest, 1962. nov. 28-30.)
= Demográfia, 1962. 4. sz. 594-599. p.
Some Questions of Marriage Mobility in Budapest.
= Studies on Fertility and Social Mobility. Ed.: E. Szabady, Bp., 1964. Akadémiai Kiadó. 302-306. p. (VII/13.)
10. TAMÁSY József: Az 1784-1787. évi első magyarországi népszámlálás család- és háztartásstatisztikai vonatkozásai. (A Magyar Közgazdasági Társaság Statisztikai Szakosztálya történeti szakcsoportjának ülésén megvitattott előadás.)
= Demográfia, 1963. 4. sz. 526-538. p. (XI/16.)
11. TAMÁSY József: A magyar családok nagysága és összetétele.
= Demográfia, 1964. 3-4. sz. 409-418. p.
12. TAMÁSY József: A népesség családi állapot szerinti megoszlásának, a családok számának és nagyságának előreszámításával kapcsolatos módszertani kérdések. (Korreferátum az MTA Demográfiai Bizottságának vitaülésén.)
= Demográfia, 1964. 1. sz. 130-139. p. (VI/8., XII/17.)
13. TAMÁSY József: Prognoz brakov i razvodov v demografii szem'i. (A Zakopane-i Nemzetközi Demográfiai Symposionon megvitattott tanulmány.) Zakopane, 1964. 11 p.
14. TAMÁSY József: Projections of Families in Hungary: Method and Some Preliminary Results. (Az Egyesült Nemzetek 1965. évi Belgrád-i Népesedési Világkonferenciáján megvitattott tanulmány.) Belgrade, 1965. Paper B.4/V/E 288.
= Proceedings of the World Population Conference. Belgrade, 1965. Vol. III. New York, 1967. United Nations. 119-120. p. (rövidített tanulmány) (VI/9.)

15. SZABADY Egon: A magyar családok demográfiai sajátosságai.
= Statisztikai Szemle. 1966.11.sz. 1059-1074.p. (VII/23.)
16. SZABADY Egon: Caracteristiques démographiques des familles Hongroises.
= Population et Famille. 1966. No.8. 1-37.p. (VII/24.)
17. SZABADY Egon: Demographic Characteristics of the Hungarian Families.
= Proceedings of the First Italo-Hungarian Meeting of Sociology,
Milan-Rome, 1967. Ed.: C.Stroppa. Roma, 1968. 249-264.p.
18. TAMÁSY József: A magyar családok korösszetétele.
= Demográfia. 1968.1.sz. 139-152.p.
Age Structure of Hungarian Families.
= World Views of Population Problems. (Tenth Anniversary Publication of the Hungarian Quarterly Journal "Demográfia")
Ed.: E. Szabady Bp., 1968. Akadémiai Kiadó. 409-420.p.
19. TAMÁSY József: Local Endogamy In Hungary. (A Várnai Nemzetközi Demográfiai Symposiumon megvitatott tanulmány. 1968.szept.25-30.) 10 p.
(IX/15.)

VI. NÉPESSÉG-ELŐRESZÁMITÁS

1. PALLÓS Emil: Magyarország népességének területi előreszámítása. Bp., 1966. Statisztikai Kiadó. 67.p. KSH Népeségtudományi Kutató Csoport közleményei 12.sz. (X/4.)
2. PALLÓS Emil-TAMÁSY József-VUKOVICH György: Magyarország népességének előreszámítása (1966-2001). Bp., 1968. Statisztikai Kiadó. 211 p. KSH Népeségtudományi Kutató Intézet közleményei 19.sz.
- x
3. ACSÁDI György -PALLÓS Emil: Módszerek a népesség távlati alakulásának előrejelzésére.
= Demográfia. 1958.1.sz. 68-94.p.
4. ACSÁDI György -PALLÓS Emil: A halandóság előrebecslése népességi prognózisok készítéséhez.
= Statisztikai Szemle. 1961.10.sz. 984-1008.p. (IV/6.)
5. PALLÓS Emil: Magyarország megyénkénti népességének várható alakulása.
= Demográfia, 1963.2.sz. 256-263.p. (X/9.)

6. VALKOVICS Emil: Az aktív kereső népesség távlati előreszámításának egyes kérdései.
= Demográfia. 1963. 2. sz. 156-185. p.
7. SZABADY Egon: Magyarország jövőbeli népességi perspektívái.
= Demográfia. 1964. 3-4. sz. 468-477. p. (II/10.)
8. TAMÁSY József: A népesség családi állapot szerinti megoszlásának a családok számának és nagyságának előreszámításával kapcsolatos módszertani kérdések. (Korreferátum az MTA Demográfiai Bizottságának vitaülésén.)
= Demográfia. 1964. 1. sz. 130-139. p. (V/12., XII/17.)
9. TAMÁSY József: Projections of Families in Hungary; Method and Some Preliminary Results. (Az Egyesült Nemzetek 1965. évi Belgrád-i Népesedési Világkonferenciáján megvitatott tanulmány.) Belgrade, 1965. Paper B.4/V/E 288.
= Proceedings of the World Population Conference. Belgrade, 1965. Vol. III, New York, 1967. United Nations. 119-120. p. (rövidített tanulmány) (V/14.)
10. TEKSE Kálmán-PALLÓS Emil: Hogyan alakul Magyarország népessége a jövőben.
= Valóság. 1965. 6. sz. 23-29. p.
11. PALLÓS Emil: Területek népességének távlati alakulása. Budapest, városok és községek népességének előreszámítása 1966. I. 1. - 1981. I. 1. között.
= Demográfia. 1966. 3. sz. 381-399. p.
12. PALLÓS Emil: Perspectives de population par l'état matrimonial. La méthode du mouvement de la population. (A Várnai Nemzetközi Demográfiai Szimpóziumon megvitatott tanulmány. 1968. szept. 25-30.) IO p.

VII. TÁRSADALOMDEMOGRÁFIA

1. Studies on Fertility and Social Mobility. Ed.: E. Szabady Bp., 1964.
Akadémiai Kiadó. 331 p. (I/2., III/2.)
2. CSEH-SZOMBATHY László - ANDORKA Rudolf: A budapesti nyugdíjasok helyzete és problémái. Bp., 1965. Statisztikai Kiadó. 65 p. KSH Népeségtudományi Kutató Csoport közleményei 6. sz.

3. KLINGER András -SZABADY Egon: A társadalmi átrétegződés és demográfiai hatásai. I. Budapesten és a városokban. Bp., 1965. Statisztikai Kiadó. 325 p. KSH Népeségtudományi Kutató Csoport közleményei 7.sz. (X/2.)
4. ANDORKA Rudolf: Iskolai végzettség és szakképzettség. Bp., 1967. Statisztikai Kiadó. 105 p. KSH Népeségtudományi Kutató Csoport közleményei 16.sz.
5. ANDORKA Rudolf - CSEH-SZOMBATHY László -VUKOVICH György: Alkoholizmus. Bp., 1968. Statisztikai Kiadó. 169 p. KSH Népeségtudományi Kutató Intézet közleményei 24.sz.
- x
6. ERDÉSZ Tiborné -SZABADY Egon: Az oktatási rendszer fejlesztésének demográfiai vonatkozásai.
= Demográfia. 1958.2-3.sz. 264-273.p.
7. VUKOVICH György: Az alkoholizmusra vonatkozó statisztikai felvétel módszereiről.
= Statisztikai Szemle. 1960. 8-9.sz. 850-854.p. (XII/10.)
8. SZABADY Egon: A csecsemőhalandóságot befolyásoló társadalmi és biológiai tényezők Magyarországon. (A Nemzetközi Népeségtudományi Unió 1961. évi New York-i konferenciáján megvitatott tanulmány.)
= Demográfia. 1961.4.sz. 440-449.p.
Social and Biological Factors Affecting Infant Mortality in Hungary.
= International Population Conference New York, 1961. Tom.1.
London, 1963. Stonebridge Press. 768-776.p. (IV/7.)
9. VUKOVICH György: Az alkoholizmus egyes demográfiai és szociális jellemzői.
= Demográfia. 1961.2.sz. 211-244.p.
10. SZABADY Egon: A társadalmi-foglalkozási átrétegződés és demográfiai hatásai. (A budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposionon megvitatott tanulmány. Budapest, 1962. nov. 28-30.)
= Demográfia. 1962.4.sz. 494-500.p.
Socio-occupational Restratisation and its Demographic Impacts.
= Studies on Fertility and Social Mobility. Ed.: E. Szabady. Bp., 1964. Akadémiai Kiadó. 159-164.p.

11. TAMÁSY József: A családok társadalmi-foglalkozási összetétele. (A budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposionon megvitatott tanulmány. Budapest, 1962. nov. 28-30.)
= Demográfia. 1962. 4. sz. 588-593. p.
Socio-occupational Structure of Families.
= Studies on Fertility and Social Mobility. Ed.: E. Szabady, Bp., 1964. Akadémiai Kiadó. 298-301. p. (V/7.)
12. VUKOVICH György: A három alapvető társadalmi réteg házassági mobilitása.
= Demográfia. 1962. 3. sz. 288-314. p. (V/8.)
13. VUKOVICH György: A házassági mobilitás néhány kérdése Budapesten. (A budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposionon megvitatott tanulmány. Budapest, 1962. nov. 28-30.)
= Demográfia. 1962. 4. sz. 594-599. p.
Some Question of Marriage Mobility in Budapest.
= Studies on Fertility and Social Mobility. Ed.: E. Szabady. Bp., 1964. Akadémiai Kiadó. 302-306. p. (V/9.)
14. ANDORKA Rudolf: A szocialista növekedésemélet fejlődése.
= Közgazdasági Szemle. 1963. 6. sz. 720-731. p.
15. SZABADY Egon: A magyar halandóság társadalmi-gazdasági tényezőinek legújabb alakulása. (A Nemzetközi Népegyetemközi Unió 1963. évi Ottawa-i konferenciáján megvitatott tanulmány.)
= Demográfia. 1963. 4. sz. 411-418. p.
Recent Changes in the Socio-Economic Factors of Hungary's Mortality. International Union for the Scientific Study of Population.
= International Population Conference, Ottawa, 1963. August 21-26. Liege, 1964. 399-410. p. (IV/9.)
16. SZABADY Egon: Az öregedés gazdasági és társadalmi következményei Magyarországon. (Az 1963. aug. 11-16. között megtartott koppenhágai Gerontológiai Kongresszuson megvitatott tanulmány. Rezüméje megjelent az "Excerpta Medica"-ban. 1963. Vol. VI. No. 10. 2520. p.)
= Statisztikai Szemle. 1963. 12. sz. 1055-1062. p. (IX/6.)
17. VUKOVICH György: A társadalmi átrétegződés és demográfiai hatásai. (Rapportóri beszámoló a budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposionon.)
= Demográfia. 1963. 3. sz. 323-326. p.
18. VUKOVICH György: Sociální mobilita snoubencu v madarsku.
= Demografie. 1964. No. 1. 55-60. p.

19. ANDORKA Rudolf: A nyugdíjasok helyzete és problémái.
= Valóság. 1965.11. sz. 93-102.p.
20. ANDORKA Rudolf- CSEH-SZOMBATHY László : Budapesti nyugdíjasok.
= Statisztikai Szemle. 1965.7. sz. 675-700.p.
21. SZABADY Egon: Adalékok a társadalmunkban végbement átrétegződéshez.
= Társadalmi Szemle. 1965.4. sz. 134-144.p.
22. SZABADY Egon: Társadalmunk átrétegződése az elteelt husz év alatt.
= Magyar Hírek. 1965.8. sz. 10.p.
23. SZABADY Egon: A magyar családok demográfiai sajátosságai.
= Statisztikai Szemle. 1966.11. sz. 1059-1074.p. (V/15.)
24. SZABADY Egon: Caracteristiques démographiques des familles Hongroises.
= Population et Famille. 1966.No.8. 1-37.p. (V/16.)
25. SZABADY Egon: A népesség oktatási szintje és a közoktatás fejlődése Magyarországon. (A Nemzetközi Statisztikai Intézet 1965. szept.14-22. között Belgrádban tartott 35. ülészakán megvitatott tanulmány.)
= Demográfia. 1966.1. sz. 48-55.p.
26. SZABADY Egon: A társadalmi-foglalkozási átrétegződés Budapesten és a vidéki városokban.
= Valóság. 1966.12. sz. 19-28.p. (X/12.)
27. SZABADY Egon- CSEH-SZOMBATHY László : Les caractéristiques démographiques et sociales des personnes soignées des maisons sociales de la Hongrie. (A bécsi 7. Nemzetközi Gerontológiai Kongresszuson megvitatott tanulmány, Wien, 1966. jun.26- jul.2.)
= Proceedings of the 7th International Congress of Gerontology. Psychology and Social Sciences. Applied Social Research Vol. 6. Wien, 1966. 355-358.p.
28. ANDORKA Rudolf: Az intergenerációs mobilitás vizsgálatának néhány kérdése. (Centenárium Statisztikai Ülészak II. Statisztikai Tudományos Konferenciáján megvitatott tanulmány. Budapest, 1967. máj.18-20.) 19 p.
29. SZABADY Egon: A nők helyzetének néhány problémája.
= Társadalmi Szemle. 1967.4. sz. 66-78.p.
30. TEKSE Kálmán: On Some Interrelationships between Occupational Mobility and Migration to Budapest. (Az Egyesült Nemzetek 1965. évi Belgrádi Népesedési Világkonferenciáján megvitatott tanulmány.) Belgrade, 1965. Paper A/3/V/E 282.
= Proceedings of the World Population Conference, Belgrade, 1965. Vol. IV. New York, 1967. United Nations. 556-577.p. (rövidített tanulmány.) (X/11.)

31. ANDORKA Rudolf- CSEH-SZOMBATHY László : A budapesti alkoholisták.
= Statisztikai Szemle. 1968. No.12. 1221-1239.p.
32. ANDORKA Rudolf- CSEH-SZOMBATHY László-VAVRÓ István : Társadalmi elitelés alá eső magatartások előfordulásainak területi különbségei I.
= Statisztikai Szemle. 1968.1.sz. 43-54.p. (X/18.)
33. ANDORKA Rudolf- CSEH-SZOMBATHY László-VAVRÓ István : Társadalmi elitelés alá eső magatartások előfordulásainak területi különbségei II.
= Statisztikai Szemle. 1968.2.sz. 145-158.p. (X/19.)
34. VUKOVICH György: Magyarország nemzetiségi megoszlása az 1870 körüli években. (A Centenárium Statisztikai Ülésszak V. Statisztikatörténeti Vándorülésén megvitatott tanulmány. Gödöllő, 1967. máj. 23-25.)
= A magyar hivatalos statisztika történetéből. Bp., 1968. Statisztikai Kiadó. 230-235.p. (XI/28.)

VIII. GAZDASÁGDEMOGRÁFIA

1. VALKOVICS Emil: Magyarország népességének gazdasági korfái. Bp., 1967. Statisztikai Kiadó. 111 p. KSH Népeségtudományi Kutató Csoport közleményei 17.sz. (XII/3.)
2. TAMÁSY József: A munkaerő vizsgálatának demográfiai alapjai.
= Demográfia. 1959.2-3.sz. 217-238.p. (XII/5.)
3. SZABADY Egon: Magyarország népességének foglalkozási megoszlása az 1960. évi népszámlálás 1 %-os képviselői feldolgozása alapján.
= Demográfia. 1961.1.sz. 7-34.p.
4. VALKOVICS Emil: Hogyan mérjük a népesedési viszonyok hatását a lakosság fogyasztására.
= Statisztikai Szemle. 1963.10-11.sz. 1008-1015.p.
5. ANDORKA Rudolf: Demográfiai tényezők a gazdasági növekedés matematikai modelljeiben.
= Demográfia. 1964. 1.sz. 104-120.p. (XII/14.)
6. ANDORKA Rudolf: A születésszám alakulásának gazdasági hatásai.
= Demográfia. 1964. 3-4.sz. 442-450.p. (III/4.)

7. ANDORKA Rudolf: A tudományos munkaerőszükséglet és a demográfia.
= Tájékoztató a tudományos kutatás tervezésének, igazgatásának és szervezésének nemzetközi irodalmáról. 1964. 3-4.sz. 380-400.p.
8. VALKOVICS Emil: Miért csökken népgazdaságunkban a mezőgazdasági aktív kereső népesség száma és aránya?
= Demográfia. 1964.2.sz. 200-229.p.
9. VALKOVICS Emil: A születésgyakoriságot befolyásoló társadalmi-gazdasági tényezőkről.
= Demográfia. 1964. 3-4.sz. 451-458.p. (III/ 8.)
10. LENGYEL László -VALKOVICS Emil: Mennyit termel és fogyaszt az ember élete folyamán?
= Statisztikai Szemle. 1965,11.sz. 1085-1103.p.
11. NEMES Szende: Néhány gondolat a születések számát befolyásoló társadalmi-gazdasági tényezők hatásmechanizmusáról.
= Demográfia. 1965.2.sz. 220-228.p. (III/9.)
12. PALLÓS Emil-VALKOVICS Emil: A gazdaságilag aktív és inaktív élettartam.
= Demográfia. 1965.1.sz. 30-59.p.
13. SZABADY Egon: Demographic Aspects of the Changes in the Structure of the Population by Economic Activity in Hungary. (Az Egyesült Nemzetek 1965. évi Belgrád-i Népesedési Világkonferenciáján megvitatott tanulmány). Belgrade, 1965. Paper A/5/V/E 238.
=Proceedings of the World Population Conference. Belgrade, 1965. Vol.IV. New York, 1967. United Nations. 337.p. (rövidített tanulmány).
14. ANDORKA Rudolf: A gazdasági és demográfiai fejlődés kérdései az 1965.évi Belgrád-i Népesedési Világkonferencián.
= Demográfia. 1966.2.sz. 262-272.p.
15. VALKOVICS Emil: Aspects économiques de la biographie de l'homme moyen.
= Cahiers de sociologie et de démographie médicales. 1966.No.2. 133-138.p.
16. VALKOVICS Emil: Magyarország népességének származtatott gazdasági halandósági táblái.
= Demográfia. 1966. 4.sz. 507-526.p. (IV/16., XII/23.)
17. VALKOVICS Emil: Magyarország népességének termelési és fogyasztási korpiramisa.
= Demográfia. 1966.3.sz. 299-317.p.

18. VALKOVICS Emil: Niektóre problemy badania ekonomicznych aspektów zyciorysu przeciętnego człowieka.
= Studia Demograficzne, 1966. No.9. 53-66.p.
19. VALKOVICS Emil-PALLÓSI Emil: Délka ekonomicky aktivního a inaktivního života v Maďarsku.
= Demografie, 1966.No.2. 123-137.p.
20. ANDORKA Rudolf: A gazdasági növekedés összefüggése az emberi beruházásokkal, különösen a tudományos kiadásokkal.
= Tudományos Szervezési Tájékoztató, 1967. 2.sz. 188-199.p.
21. ANDORKA Rudolf: A magyar népesség termékenységének alakulását befolyásoló gazdasági és társadalmi tényezők.
= Demográfia, 1967.1.sz. 87-102.p. (III/19., XII/26.)
22. NEMES Szende: A gazdasági tervezés és a demográfiai előrebecslés összhangolásának módszertani kérdései. (A Centenárium Statisztikai Ülésszak II, Statisztikai Tudományos Konferenciáján megvitatott tanulmány. Budapest, 1967. máj.18-20.)
= Demográfia, 1967. 3-4.sz. 462-468.p. (XII/28.)
23. SZABADY Egon: Basic Economic Life Tables of Hungary's Population.
(Az Amerikai Népesedési Társaság 1967. évi konferenciáján megvitatott tanulmány.) Rezüméje megjelent:
= Population Index 1967. No.3. 334-335.p. (IV/19.)
24. VALKOVICS Emil: Magyarország népességének gazdasági korfái. (A Centenárium Statisztikai Ülésszak II. Statisztikai Tudományos Konferenciáján megvitatott tanulmány. Budapest, 1967. május.18-20.)
= Demográfia, 1967. 3-4.sz. 469-493.p.
25. ANDORKA Rudolf: Economic and Social Factors Influencing the Regional Fertility Differences in Hungary. (A Várnai Nemzetközi Demográfiai Szimpóziumon megvitatott tanulmány. 1968. szept.25-30.) 13 p.
(III/26., X/17.)
26. VALKOVICS Emil: The Impact of the Population Reproduction on the Reproduction of Economic Phenomena. (A Theoretical Approach.) (A Várnai Nemzetközi Demográfiai Szimpóziumon megvitatott tanulmány. 1968. szept.25-30.) 12 p.
27. VALKOVICS Emil: Some Lessons Drawn from the Constructing of Economic Age Pyramids of the Population.
= World Views of Population Problems. (Tenth Anniversary Publication of the Hungarian Quarterly Journal "Demográfia" .)
Ed.: E.Szabady. 1968. Bp., Akadémiai Kiadó.423-424.p.

IX. BIODEMOGRÁFIA

1. Táblázatok a gyarapodási index (Gy) és a tápláltsági index (T) számításához.
Szerk. Lukács J. -B.Lukács Á. Bp., 1961. Egészségügyi Minisztérium. 83 p.
2. B.LUKÁCS Ágnes: Az általános megbetegedési adatgyűjtésekről.
= Demográfia. 1959.4.sz. 556-565.p. (IV/4.)
3. NEMESKÉRI János: Problèmes de la reconstruction biologique en anthropologie historique.
= VIème Congrès International des Sciences Anthropologiques et Ethnologiques. Paris, 1960. Tom.I. 669-675.p. (XI/10.)
4. NEMESKÉRI János- HARSÁNYI László-ACSÁDI György : Methoden zur Diagnose des Lebensalters von Skelettfunden.
= Anthropologischer Anzeiger. 1960.No.24. 70-95.p.
5. NEMESKÉRI János: Probleme der paläobiologischen Rekonstruktion der früheisenzeitlichen Population von Neszmély.
= Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae (XI/12.) 1961.13. k. 83-87.p.
6. SZABADY Egon: Az öregedés gazdasági és társadalmi következményei Magyarországon. (Az 1963. aug.11-16 között megtartott koppenhágai Gerontológiai Kongresszuson megvitatt tanulmány. Rezüméje megjelent az "Excerpta Medica"-ban. 1963.No.10. 252o.p.)
= Statisztikai Szemle. 1963.12.sz. 1055-1062.p. (VII/16.)
7. B.LUKÁCS Ágnes: Megjegyzések a csecsemők gyarapodásának mértékéről. (Az 1963.évi Cambridge-i 5. Nemzetközi Biometriai Konferencián előadott tanulmány.)
= Demográfia. 1964.1.sz. 121-125.p.
Measuring Infants' Growth.
= Biometrics.1964.Vol.20. No.2. 389.p. (rövidített tanulmány.) (XII/15.)
- 8.TAMÁSY József: A jelenlegi izolatumképződés tényezői. (A lokális endogámia alakulása, a házasulók lakhely szerinti összetételének tükrében.) (Az izolatumkutatás demográfiai és humánbiológiai kérdéseiről tartott egri kerekasztal konferencián megvitatt tanulmány. Konferencia anyag.) Eger, 1964. 6 p.

9. NEMESKÉRI János: Az ivádi népesség rokonházasságairól.
= Demográfia. 1965.2.sz. 163-171.p. (XI/18.)
10. NEMESKÉRI János- WALTER, Hubert : Demográfiai és populációgenetikai kutatások Bodroghözben.
= Demográfia. 1966.3.sz. 336-365.p. (XI/21.)
11. B.LUKÁCS Ágnes: Egészségügyi jelzőszámok és indexek. (A Centenáriumai Statisztikai Ülésszak II. Statisztikai Tudományos Konferenciáján megvitattott tanulmány. Budapest, 1967. május 18-28.) (B-VII-5.) 12 p.
(XII/27.)
12. WALTER, Hubert -NEMESKÉRI János: Demographical and Sero-Genetical Studies on the Population of Bodroghöz.
= Human Biology. 1967.No.3. 224-240.p.
13. WALTER, Hubert -NEMESKÉRI János: The Role of Geographical Isolation for Micro-Evolutionary Process in Man. Observations in Hungary.
= Anthropologischer Anzeiger. 1967.No.2-3. 142-148.p.
14. WALTER, Hubert -BACKHAUSZ, Richard -NEMESKÉRI János- MERÉTEY Katalin : Populationsgenetische Untersuchungen in Ungarn.
= Homo. 1967.No.4. 149-159.p.
15. TAMÁSY József: Local Endogamy in Hungary. (A Várnai Nemzetközi Demográfiai Symposiumon megvitattott tanulmány. 1968.szept.25-30.) 10 p.
(V/19.)
16. WALTER, Hubert-NEUMANN, Siegfried -NEMESKÉRI János: Investigation on the Occurrence of Glucose - 6 - Phosphate-Dehydrogenase Deficiency in Hungary.
= Acta Genetica et Statistica Medica. 1968.No.1. 1-11.p.

X. REGIONALIS DEMOGRAFIA. VÁNDORLÁS.

1. Magyar városok. Szerk. Dallos F. -Szabady E. Bp., 1966. Közg. és Jogi Kiadó. 750 p.
2. KLINGER András -SZABADY Egon: A társadalmi átrétegződés és demográfiai hatásai. I. Budapesten és a városokban. Bp., 1965. Statisztikai Kiadó. 325 p. KSH Népegyetudományi Kutató Csoport közleményei 7.sz.
(VII/3.)

3. BENE Lajos -TEKSE Kálmán: Vizsgálatok a népesség területi eloszlásának alakulásáról Magyarországon 1900-1960. Bp., 1966. Statisztikai Kiadó. 65 p. KSH Népeśégtudományi Kutató Csoport közleményei 9.sz. (XII/2.)

4. PALLOS Emil: Magyarország népességének területi előreszámítása. Bp., 1966. Statisztikai Kiadó. 67 p. KSH Népeśégtudományi Kutató Csoport közleményei 12.sz. (VI/1.)

5. PALLOS Emil: Városaink vándormozgalma, különös tekintettel a nagyobb városokra.
= Statisztikai Szemle. 1960.7.sz. 705-714.p.

6. PALLOS Emil: Magyarország falusi és városi népességének halandósági viszonyai az 1959/60-as években. (A budapesti I.Nemzetközi Demográfiai Symposionon megvitatott tanulmány. Budapest, 1962.nov. 28-30.)
= Demográfia. 1962.4.sz. 509-515.p.

Mortality of the Rural and Urban Populations in Hungary in the Years 1959-1960.
= Studies on Fertility and Social Mobility. Ed.: E.Szabady. Bp., 1964. Akadémiai Kiadó. 189-195.p. (IV/8.)

7. SZABADY Egon: A budapesti városrészek népsűrűsége, foglalkozási és kulturális összetétele.
= Statisztikai Szemle. 1962.11.sz. 1112-1130.p.

8. TEKSE Kálmán: A népesség koncentrációjának jellemzéséről. (A budapesti I.Nemzetközi Demográfiai Symposionon megvitatott tanulmány. Budapest, 1962.nov.28-30.)
= Demográfia. 1962.4.sz. 564-576.p.

On the Characterization of the Population-Concentration.
= Studies on Fertility and Social Mobility. Ed.: E.Szabady. Bp., 1964. Akadémiai Kiadó. 263-273.p. (XII/12.)

9. PALLOS Emil: Magyarország megyénkénti népességének várható alakulása.
= Demográfia. 1963.2.sz. 256-263.p. (VI/5.)

10. TEKSE Kálmán: Describing the Geographical Distribution of the Population.
= Review of the International Statistical Institute. 1965.No.2. 259-269.p.

11. TEKSE Kálmán: On Some Interrelationships between Occupational Mobility and Migration to Budapest. (Az Egyesült Nemzetek 1965. évi Belgrádi Népesedési Világkonferenciáján megvitatott tanulmány.) Belgrade, 1965. Paper A/3/V/E 282.
=Proceedings of the World Population Conference. Belgrade, 1965. Vol.IV. New York, 1967. United Nations.556-557.p. (rövidített tanulmány). (VII/3o.)
12. SZABADY Egon: A társadalmi-foglalkozási átrétegződés Budapesten és a vidéki városokban.
= Valóság. 1966.12.sz. 19-28.p. (VII/26.)
13. SZABADY Egon-TEKSE Kálmán- PRESSAT, Roland : La population des pays socialistes Européens.
= Population. 1966. No.5. 941-970.p. (III/18.)
14. TEKSE Kálmán: Procedimientos Para Mostrar la Distribucion Geografica de la Poblacion.
= Estadistica. 1966.Vol.24. No.92. 593-607.p.
15. TEKSE Kálmán: Internal Migration in Jamaica. Kingston, 1967. Department of Statistics. 47 p.
16. TEKSE Kálmán: On the Internal Migration of Jamaica's Population. (IUSSP Sydney-i konferenciáján megvitatott tanulmány. 1967. aug.21-25.)
=International Union for the Scientific Study of Population. Contributed Papers, Sydney Conference. Sydney, 1967. IUSSP. 647-658.p.
17. ANDORKA Rudolf: Economic and Social Factors Influencing the Regional Fertility Differences in Hungary. (A Várnai Nemzetközi Demográfiai Symposionon megvitatott tanulmány. 1968.szept.25-3o.) 13 p .
(III/26., VIII/25.)
18. ANDORKA Rudolf- CSEH-SZOMBATHY László -VAVRÓ István : Társadalmi elítélés alá eső magatartások előfordulásainak területi különbségei I.
= Statisztikai Szemle. 1968.1.sz. 43-54.p. (VII/32.)
19. ANDORKA Rudolf- CSEH-SZOMBATHY László-VAVRO István : Társadalmi elítélés alá eső magatartások előfordulásainak területi különbségei II.
= Statisztikai Szemle. 1968.2.sz. 145-158.p. (VII/33.)
20. SZABADY Egon: Basic Fertility Tables for some East-European Socialist Countries.
= World Views of Population Problems. (Tenth Anniversary Publication of the Hungarian Quarterly Journal "Demográfia" Ed. : E. Szabady, Bp., 1968. Akadémiai Kiadó. 387-400.p. (III/27.)

21. SZABADY Egon: Mortality Trends in the Socialist Countries of Eastern Europe after World War II. (A Várnai Nemzetközi Demográfiai Symposiumon megvitatott tanulmány. 1968. szept. 25-30.)

A Kelet-európai szocialista országok halandósági trendjei a második világháború után.

= Statisztikai Szemle, 1968. 10. sz. 955-966. p. (IV/24.)

XI. PALEODEMOGRÁFIA TÖRTÉNETI DEMOGRÁFIA

1. Magyarország népesedése a két világháború között. Szerk. Szabady E.
A bevezető tanulmányt írta: Acsádi Gy. -Klinger A. Bp., 1965.
Közp. és Jogi Kiadó. 329 p. (II/1.)
2. Hungarian Historical Demography after World War II. A magyar történeti demográfia a II. világháború után. Szerk.: Ember Gy. -Dányi D. - Szabady E. Bp., 1968. Statisztikai Kiadó 57 p. KSH Népeségtudományi Kutató Intézet közleményei 20. sz.

*

3. NEMESKÉRI János- ACSÁDI György ; Paläodemographische Probleme am Beispiel des frühmittelalterlichen Gräberfelds von Halimba-Cseres.
= Homo, 1957. No. 8. 133-148. p.
4. ACSÁDI György -NEMESKÉRI János; La population de la Transdanubie Nord-Est. X^e et XIe siècles.
= Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici
1958. 50. k. 359-415. p.
5. ACSÁDI György - NEMESKÉRI János - HARSÁNYI László: Analyse des Trouvailles anthropologiques du cimetière de Képuszta (XIe siècle) sous l'aspect de l'âge. (Étude paléodemographique)
Acta Archeologica Academiae Scientiarum Hungaricae.
1959. II. k. 419-456.

6. ACSÁDI György - NEMESKÉRI János: La Population de Székesfehérvár, X^e - et XIe siècles.
= Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici 1959. 51. k. 493-564. p.
7. BARSY Gyula - PALLÓS Emil: A magyar halandóság a századforduló óta; az 1955. évi halandósági tábla.
= Demográfia. 1959. 2-3. sz. 239-273. p. (IV/3.)
8. NEMESKÉRI János - ACSÁDI György: La paleodemographie base nouvelle de l'analyse anthropologique.
= Selected Papers of the Fifth International Congress of Anthropological and Ethnological Sciences. Philadelphia, 1956. Philadelphia, 1959. University Press. 692-697. p.
9. ACSÁDI György - NEMESKÉRI János: La population de Székesfehérvár, X^e et XIe siècles.
= Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici 1960. 52. k. 481-495. p.
10. NEMESKÉRI János: Problèmes de la reconstruction biologique en anthropologie historique.
= VIème Congrès International des Sciences Anthropologiques et Ethnologiques. Paris, 1960. Tom. I. 669-675. p. (IX/3.)
11. SZABADY Egon: Magyarország népességszámának alakulása a népszámlálások adatai alapján.
= Demográfia. 1960. 1. sz. 5-26. p. (II/4.)
12. NEMESKÉRI János: Probleme der palaobiologischen Rekonstruktion der früheisenzeitlichen Population von Neszmély.
= Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae 1961. 13. k. 83-87. p. (IX/5.)
13. NEMESKÉRI János - ÉRY Kinga - KRALOVÁNSZKY Alán - HARSÁNYI László: Data for the Reconstruction of the Population of an 11th Century Cemetery: Gáva-Market. (A Methodological Study.)
= Crania Hungarica. 1961. No. 1-2. 64. p., 16 t.
14. NEMESKÉRI János - ACSÁDI György - HARSÁNYI László: The Population of Zalavár in the Middle Ages.
= Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae, 1962. 14. k. 113-141. p.
15. ÉRY Kinga - KRALOVÁNSZKY Alán - NEMESKÉRI János: Történeti népességek rekonstrukciójának reprezentációja.
= Anthropológiai Közlemények. 1963. No. 1-2. 41-90. p.

16. TAMÁSY József: Az 1784-1787. évi első magyarországi népszámlálás család- és háztartásstatisztikai vonatkozásai. (A Magyar Közgazdasági Társaság Statisztikai Szakosztálya történeti szakcsoportjának ülésén megvitattott előadás.)
= Demográfia. 1963. 4. sz. 526-538. p. (V/10.)
17. KISS Attila. -NEMESKÉRI János; Das longobardische Gräberfeld von Mohács.
= Janus Pannonius Muzeum Évkönyve, Pécs, 1964. 95-126. p.
18. NEMESKÉRI János; Az ivádi népesség rokonházasságairól.
= Demográfia. 1965. 2. sz. 163-171. p. (IX/9.)
19. SZABADY Egon; Magyarország népesedése a felszabadulás óta eltelt husz évben.
= Demográfia. 1965. 1. sz. 7-19. p. (II/11.)
20. B. LUKÁCS Ágnes; Az 1831-32. évi magyarországi kolerajárvány néhány jellegzetessége.
= Országos Orvostörténeti Könyvtár Közleményei. 1966. 40. 71-137. p. (IV/13.)
21. NEMESKÉRI János- WALTER Hubert : Demográfiai és populaciogenetikai kutatások Bodroghözben.
= Demográfia. 1966. 3. sz. 336-365. p. (IX/10.)
22. NEMESKÉRI János- KRALOVÁNSZKY Alán : Az államalapítás kora.
= Székesfehérvár évszázadai. I. k. Székesfehérvár, 1967. Fejér megyei Múzeumok Igazgatósága. 125-140. p.
23. SZABADY Egon; Száz éves a hivatalos magyar statisztikai szolgálat. (A Központi Statisztikai Hivatal centenáriumi ünnepségén 1967. május 15-én tartott előadás.) Rövidítve megjelent;
= Demográfia. 1967. 2. sz. 145-151. p. (XII/27.)
24. B. LUKÁCS Ágnes; Adalék az 1820-as évek halandósági viszonyaihoz Magyarországon.
= Történeti Statisztikai Évkönyv, 1965-66. Bp., 1968. Statisztikai Kiadó. 241-261. p. (IV/20.)
25. B. LUKÁCS Ágnes; Some Aspects of Mortality Conditions of Hungary during the First Half of the 19th Century. (A Várnai Nemzetközi Demográfiai Szimpóziumon megvitattott tanulmány. 1968. szept. 25-30.) (IV/21.) 14 p.
26. PALLÓS Emil; A magyar halandósági táblák története. (A Centenáriumi Statisztikai Ülésszak V. Statisztikatörténeti Vándorülésén megvitattott tanulmány. Gödöllő, 1967. máj. 23-25.)
= A magyar hivatalos statisztika történetéből. Bp., 1968. Statisztikai Kiadó. 386-396. p. (IV/23.)

27. TAMÁSY József: Adalékok a halandósági táblák történetéhez. Körösy József bírálata az élettartam számításokról. (A Centenáriumi Statisztikai Ülésszak V. Statisztikatörténeti Vándorülésén megvitatott tanulmány. Gödöllő, 1967. máj. 23-25. p.)
= A magyar hivatalos statisztika történetéből. Bp., 1968. Statisztikai Kiadó. 409-414. p. (IV/25.)
28. VUKOVICH György: Magyarország nemzetiségi megoszlása az 1870 körüli években. (A Centenáriumi Statisztikai Ülésszak V. Statisztikatörténeti Vándorülésén megvitatott tanulmány. Gödöllő, 1967. máj. 23-25.)
= A magyar hivatalos statisztika történetéből. Bp., 1968. Statisztikai Kiadó. 230-235. p. (VII/34.)

XII. DEMOGRÁFIAI MODSZEREK

1. TEKSE Kálmán: A korbevallás megbízhatóságának vizsgálatai az 1960. évi népszámlálásnál. Bp., 1964. Statisztikai Kiadó. 90 p. KSH Népeségtudományi Kutató Csoport közleményei 3. sz.
2. BENE Lajos - TEKSE Kálmán: Vizsgálatok a népesség területi eloszlásának alakulásáról Magyarországon 1900-1960. Bp., 1966. Statisztikai Kiadó. 65 p. KSH Népeségtudományi Kutató Csoport közleményei 9. sz. (X/3.)
3. VALKOVICS Emil: Magyarország népességének gazdasági korfái. Bp., 1967. Statisztikai Kiadó. 111 p. KSH Népeségtudományi Kutató Csoport közleményei 17. sz. (VIII/1.)

*

4. PALLOS Emil: A halandósági tábla elmélete és összeállításának módszerei.
= Statisztikai Szemle. 1956. 9. sz. 743-766. p. (IV/2.)
5. TAMÁSY József: A munkaerő vizsgálatának demográfiai alapjai.
= Demográfia. 1959. 2-3. sz. 217-238. p. (VIII/2.)
6. VUKOVICH György: Az 1959. évi népszámlálási próbafelvétel néhány módszertani kérdése.
= Demográfia. 1959. 1. sz. 101-111. p.
7. BENE Lajos - TEKSE Kálmán: Mintavételi adatok viszonyszámainak megbízhatósági határai.
= Demográfia. 1960. 3-4. sz. 436-446. p.

8. TAMÁSY József: A család és a háztartás fogalma, összefüggései és az 1960. évi népszámlálás család- és háztartás-felvételének alapelvei.
= Demográfia. 1960. 2.sz. 192-216.p. (V/3.)
9. TEKSE Kálmán: Képviselési minta korrekciója.
= Demográfia. 1960.2.sz. 217-227.p.
10. VUKOVICH György: Az alkoholizmusra vonatkozó statisztikai felvétel módszereiről.
= Statisztikai Szemle. 1960. 8-9.sz. 850-854.p. (VII/7.)
11. BENE Lajos -TEKSE Kálmán: Mintavételi módszerek az 1960.évi népszámlálás adatainak előzetes feldolgozásánál.
= Statisztikai Szemle. 1961.3.sz. 235-251.p.
12. TEKSE Kálmán: A népesség koncentrációjának jellemzéséről. (A budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposiumon megvitatott tanulmány. Budapest, 1962.nov.28-30.)
= Demográfia. 1962.4.sz. 564-576.p.

On the Characterization of the Population-Concentration.
= Studies on Fertility and Social Mobility. Ed.: E.Szabady, Bp., 1964. Akadémiai Kiadó. 263-273.p. (X/8.)
13. TEKSE Kálmán-VUKOVICH György: Periodikus demográfiai jelenségek leírása.
= Demográfia. 1962. 2.sz. 233-241.p.
14. ANDORKA Rudolf: Demográfiai tényezők a gazdasági növekedés matematikai modelljeiben.
= Demográfia. 1964.1.sz. 104-120.p. (VIII/5.)
15. B. LUKÁCS Ágnes: Megjegyzések a csecsemők gyarapodásának méréséről. (Az 1963.évi Cambridge-i 5.Nemzetközi Biometriai Konferencián előadott tanulmány.)
= Demográfia. 1964. 1.sz. 121-125.p.

Measuring Infants' Growth.
= Biometrics. 1964. Vol.20. No.2. 389.p. (rövidített tanulmány.) (IX/7.)
16. TEKSE Kálmán- THEISS Ede : Magyarország népességének reprodukciója.
= Demográfia. 1964. 3-4.sz. 459-467.p. (III/7.)
17. TAMÁSY József: A népesség családi állapot szerinti megoszlásának, a családok számának és nagyságának előreszámításával kapcsolatos módszertani kérdések. (Korreferátum az MTA Demográfiai Bizottságának vitaülésén.)
= Demográfia. 1964.1.sz. 130-139.p. (V/12., VI/8.)

18. SZABADY Egon: A mintavételi módszer alkalmazása az 1960. évi magyar népszámlálásnál: az első magyarországi mikrocenzus.
= Statisztikai Szemle. 1965. 4. sz. 385-398. p.
19. TEKSE Kálmán: Korszecifikus születési arányszámok demográfiai modelljeiről.
= Demográfia. 1965. 2. sz. 201-219. p. (III/12.)
20. VUKOVICH György: Practical Problems of Estimating Demographic Parameters for Arab Countries.
= The Egyptian Statistical Journal. 1965. Vol. 9. 1-16. p.
21. VUKOVICH György: The United Arab Republic Project for Measuring Vital Rates in Rural Areas. (Az Egyesült Nemzetek 1965. évi Belgrád-i konferenciáján megvitatott tanulmány.) Belgrade, 1965. Paper B. 6/1/E 68.
Proceedings of the World Population Conference, Belgrade, 1965. Vol. III. New York, 1967. United Nations. 195-198. p. (III/14.)
22. NEMES Szende: A népesség demográfiai magatartását kifejező demográfiai állapotfüggvényről.
= Demográfia. 1966. 4. sz. 499-506. p.
23. VALKOVICS Emil: Magyarország népességének származtatott gazdasági halandósági táblái.
= Demográfia. 1966. 4. sz. 507-526. p. (IV/16., VIII/16.)
24. VUKOVICH György: Egyes arab országok termékenységi és halandósági színvonalának becslése.
= Demográfia. 1966. 2. sz. 162-177. p.
25. VUKOVICH György- THAVARAJAH, A. : Notes on the Methodological Considerations in Estimating Mortality Trends for Arab Countries.
= The Egyptian Statistical Journal. 1966. Vol. 10. 10-15. p. (IV/17.)
26. ANDORKA Rudolf: A magyar népesség termékenységének alakulását befolyásoló gazdasági és társadalmi tényezők.
= Demográfia. 1967. 1. sz. 87-102. p. (III/19., VIII/21.)
27. B. LUKÁCS Ágnes: Egészségügyi jelzőszámok és indexek. (A Centenárium Statisztikai Ülésszak II. Statisztikai Tudományos Konferenciáján megvitatott tanulmány. Budapest, 1967. máj. 18-20.) 12 p. (B-VII-5.)
(IX/11.)

28. NEMES Szende: A gazdasági tervezés és a demográfiai előrebecslés összehangolásának módszertani kérdései. (A Centenáriumú Statisztikai Ülésszak II. Statisztikai Tudományos Konferenciáján megvitatott tanulmány. Budapest, 1967. május 18-20.)
= Demográfia. 1967. 3-4.sz. 462-468.p. (VIII/22.)
29. SZABADY Egon: A családtervezési vizsgálatok egyes kérdései. (A Centenáriumú Statisztikai Ülésszak II. Statisztikai Tudományos Konferenciáján megvitatott tanulmány. Budapest, 1967. máj.18-20.)
= Demográfia. 1967.2.sz. 219-237.p. (III/20.)
30. TEKSE Kálmán: Note on a Problem of Optimal Stratification.
= Statistisk Tidskrift. 1967.No.5. 363-367.p.
31. TEKSE Kálmán: On Demographic Models of Age-Specific Fertility Rates.
= Statistisk Tidskrift. 1967. No.3. 189-207.p. (III/24.)
32. VUKOVICH György: A reprodukció elemzésének néhány kérdése. (A Centenáriumú Statisztikai Ülésszak II. Statisztikai Tudományos Konferenciáján megvitatott tanulmány. Budapest, 1967. május.18-20.)
= Demográfia. 1967.2.sz. 258-269.p. (III/25.)
33. PALLÓS Emil- KRÁMLI Andrásné : Az elektronikus számológépek alkalmazása demográfiai számításoknál.
= Információ Elektronika. 1968.1.sz. 42-44.p.
34. VUKOVICH György: Some Problems of Analysis of Reproduction.
= World Views of Population Problems. (Tenth Anniversary Publication of the Hungarian Quarterly Journal "Demográfia".
Ed.: E.Szabady. Bp., 1968. Akadémiai Kiadó. 435-445.p.
(III/32.)

XIII. SZERVEZETI ÉS SZERVEZÉSI KÉRDÉSEK EGYÉB TÉMÁK

1. KLINGER András -SZABADY Egon: Az 1960.évi magyar népszámlálás tervezete.
= Statisztikai Szemle. 1958. 5.sz. 393-414.p.
2. VUKOVICH György: A demográfia egyetemi oktatása a nyugati államokban.
= Demográfia. 1958. 2-3.sz. 321-323.p.
3. KLINGER András -SZABADY Egon: Az 1960.évi népszámlálás előkészítése, adatgyűjtési és feldolgozási programja.
= Statisztikai Szemle. 1959.8-9.sz. 795-839.p.

4. KLINGER András -SZABADY Egon: Az 1960. évi népszámlálás adatgyűjtési és feldolgozási programja.
= Demográfia. 1959. 4. sz. 590-602. p.
5. SZABADY Egon: Az 1959. évi bécsi Népeségtudományi Világkongresszus.
= Demográfia. 1959. 4. sz. 587-589. p.
6. SZABADY Egon: Az 1960. évi népszámlálás.
= Belpolitikai Szemle. 1959. 12. sz. 32-37. p.
7. SZABADY Egon: A Magyar Tudományos Akadémia Demográfiai Elnökségi Bizottságának alakuló ülése.
= Demográfia. 1960. 3-4. sz. 495-498. p.
8. VUKOVICH György: Az 1959. évi bécsi Népeségtudományi Világkongresszus.
= Statisztikai Szemle. 1960. 1. sz. 84-88. p.
9. SZABADY Egon: A Magyar Tudományos Akadémia Demográfiai Bizottságának feladatai.
= Magyar Tudomány, 1961. 2. sz. 175-180. p.
10. SZABADY Egon: A Népeségtudományi Unió ülése.
= Statisztikai Szemle. 1962. 1. sz. 79-80. p.
11. SZABADY Egon: A budapesti I. Nemzetközi Demográfiai Symposion zárszava.
= Demográfia. 1963. 3. sz. 379-380. p.
12. SZABADY Egon: Demográfiai Symposion.
= Magyar Tudomány. 1963. 2. sz. 121-123. p.
13. SZABADY Egon: International Demographical Symposion in Budapest.
= The New Hungarian Quarterly. 1963. Vol. IV. No. 11. 162-170. p.
14. SZABADY Egon: A Népeségtudományi Kutató Csoport delegációja Stockholmban.
= Magyar Tudomány. 1963. 10. sz. 716-718. p.
15. VUKOVICH György: Demográfiai Symposion Budapesten.
= Statisztikai Szemle. 1963. 2. sz. 186-189. p.
16. TEKSE Kálmán: A VII. Nemzetközi Antropológiai és Etnológiai Kongresszus (Moszkva 1964. VIII. 3-10.) néhány demográfiai vonatkozású problémájáról.
= Demográfia. 1964. 3-4. sz. 489-491. p.

17. SZABADY Egon: Zárószó. (A budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposium, Budapest, 1965. szept. 13-14.)
= Demográfia, 1965. 3-4. sz. 388-391. p.
18. SZABADY Egon: The System of Population Movement Statistics in Hungary. (Az ENSZ Észak-afrikai Demográfiai Intézetében megtartott előadás 1965. ápr. Cairó), 13 p. + 4 tábla (sokszorosított anyag).
19. TEKSE Kálmán: Az 1965. évi Népesedési Világkonferencia, Belgrád.
= Demográfia, 1965. 3-4. sz. 425-430. p.
20. SZABADY Egon: A Demográfia c. kollégium programja a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen.
= Demográfia, 1966. 4. sz. 559-561. p.
21. SZABADY Egon: A demográfia oktatása a Közgazdaságtudományi Egyetemen.
= Közgazdász, 1966. 8. sz. 1 p.
22. SZABADY Egon: Demográfiai Symposium Budapesten.
= Magyar Tudomány, 1966. 1. sz. 62-65. p.
23. TAMÁSY József: Az Európai Statisztikusok Értekezlete Nép- és Lakásszámlálási Munkacsoportjának hatodik ülészsaka.
= Demográfia, 1966. 2. sz. 224-236. p.
24. SZABADY Egon: Demográfia és közoktatás.
= Köznevelés, 1967. 15-16. sz. 571-575. p.
25. SZABADY Egon: The Second International Demographic Symposium in Budapest.
= Le Démographe, 1967. No. 14. 59-62. p.
26. SZABADY Egon: Száz éves a hivatalos magyar statisztikai szolgálat. (A Központi Statisztikai Hivatal centenáriumi ünnepségén 1967. május 15-én tartott előadás.) Rövidített anyaga megjelent;
= Demográfia, 1967. 2. sz. 145-151. p. (XI/23.)
27. TAMÁSY József: Az Európai Statisztikusok Értekezlete Népszámlálási és Lakásszámlálási munkacsoportjának hetedik ülészsaka.
= Demográfia, 1968. 3-4. sz. 511-516. p.

6. A Magyar Tudományos Akadémia
Demográfiai Bizottsága

6.1 A Bizottság szervezete és tagjai

1960-ban a Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége határozatot hozott Demográfiai Elnökségi Bizottság létrehozásáról, amelyet mindenekelőtt az elméleti kutatásoknak a gyakorlati népesedéspolitikával, a gazdasági és egészségügyi tervezéssel történő összehangolása, valamint az e téren folyó szerteágazó kutatómunka irányítása és koordinálása tett szükségessé. A Bizottság 1965-től a IX. Gazdaság- és Jogtudományok osztálya keretén belül folytatja működését, amely egyrészt a plenáris munka- és előadó ülések, másrészt az egyes munkabizottságok vitaülései keretében valósul meg.

A vidékeken, elsősorban a vidéki egyetemeken, főiskolákon és levéltárakban folyó kutatások fellendítése és jobb összefogása, továbbá egyes régiók sajátos demográfiai problémáinak feltárása érdekében a Bizottság célszerűnek tartotta területi szervek létesítését. Eddig a Demográfiai Bizottság Dél-dunántuli (Pécs) és Észak-magyarországi (Eger) Albizottsága kezdte meg működését.

A Demográfiai Bizottság célkitűzéseit a Népeségtudományi Kutató Intézet hajtja végre. Az Intézetet több munkatársa képviseli a Bizottságban, többen résztvesznek a munkabizottságok irányításában, munkaprogramjának kialakításában, az ülések tervezésében és az egyes témák megvitatásában.

A Magyar Tudományos Akadémia alapszabályának értelmében az 1967-1970. évekre újjáalakított Demográfiai Bizottság az Elnökség javaslatára az alábbi hat munkabizottságot alakította meg:

1. **Történeti demográfiai munkabizottság.**
(Vezető: Ember Győző)
2. **Regionális munkabizottság.**
(Vezető: Bene Lajos)

3. Módszertani munkabizottság.
(Vezető: Vincze István)
4. Társadalmi és gazdaságdemográfiai munkabizottság.
(Vezető: Szabady Egon)
5. Reprodukciós munkabizottság.
(Vezető: Acsádi György)
6. Koordinációs munkabizottság.
(Vezető: Tamásy József)

A következőkben áttekintést nyújtunk a Bizottság tagjairól és a Bizottság, illetve a munkabizottságok eddigi üléseiről, valamint a Bizottság részvételével megrendezett centenáriumi vitaülésekről és előadásokról.

AZ MTA DEMOGRÁFIAI BIZOTTSÁGÁNAK TAGJAI

A Bizottság elnöke:

SZABADY Egon
(1960-1967 között
a Bizottság titkára,
1967-1968 között
a Bizottság alelnöke)

a közgazdaságtudományok
kandidátusa,

a KSH elnökhelyettese,
a Népeségtudományi
Kutató Intézet igazgatója

A Bizottság titkára:

CSEH-SZOMBATHY László

a KSH osztályvezetője

A Bizottság tagjai:

ACSÁDI György

a KSH osztályvezetője

BENE Lajos

a Fővárosi Statisztikai
Hivatal nyug. vezetője

BIHARI Ottó

az állam- és jog-
tudományok doktora,

a Pécsi Tudományegyetem
tanszékvezető egyetemi
tanára

CSIZMADIA Andor

az állam- és jog-
tudományok doktora,

a Pécsi Tudományegyetem
tanszékvezető egyetemi
tanára

EMBER Győző

a Magyar Tudományos
Akadémia tagja,

az Országos Levéltár
főigazgatója

HORN Béla	az orvostudományok kandidátusa,	tanszékvezető egyetemi tanár, a Budapesti Orvostudományi Egyetem I. sz. Női Klinikájá- nak igazgatója
HOÓZ István	a közgazdaságtudományok kandidátusa,	a Pécsi Tudományegyetem tanszékvezető docense
HORVÁTH Róbert	a közgazdaságtudományok kandidátusa,	a szegedi József Attila Tu- dományegyetem tanszékve- zető egyetemi tanára
HUSZÁR István		államtitkár, a KSH elnöke
KISS Albert	a mezőgazdasági tudo- mányok kandidátusa,	az Agrártudományi Egyetem rektora
KLINGER András		a KSH főosztályvezető- helyettese
KOVÁCS András	az orvostudományok kandidátusa,	az Egészségügyi Minisz- térium főosztályvezetője
MILTÉNYI Károly		a KSH osztályvezetője
NEMESKÉRI János	a biológiai tudományok kandidátusa,	a Népeségtudományi Kutató Intézet tudományos főmunkatársa
OLLÉ Lajos	a közgazdaságtudományok kandidátusa,	a Marx Károly Közgazda- ságtudományi Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára
ORTUTAY Zsuzsa		a Magyar Nők Országos Tanácsának titkára
TAMÁSY József		a Népeségtudományi Kutató Intézet tudományos osztályvezetője
TEKSE Kálmán		a Népeségtudományi Kutató Intézet tudományos főmunkatársa

VINCZE István

a matematikai tudományok
kandidátusa,
egyetemi tanár,
az MTA Matematikai Kutató
Intézetének tudományos
osztályvezetője

VUKOVICH György

a Népeségtudományi
Kutató Intézet igazgató-
helyettese

AZ MTA DEMOGRÁFIAI BIZOTTSÁGÁNAK VOLT TAGJAI

BARSY Gyula		az Országos Közegészség- ügyi Intézet tudományos osztályvezetője
(1960-1965)		
BEÉR János	az állam- és jogtudo- mányok doktora	az Eötvös Lóránd Tudomány- egyetem tanszékvezető egyetemi tanára
(1960-1965)		
BERÉNYI Sándor	az állam- és jogtudo- mányok kandidátusa,	az Eötvös Lóránd Tudomány- egyetem tanszékvezető egyetemi docense
(1961-1965)		
ENYEDI György	a földrajztudományok kandidátusa,	az MTA Földrajztudományi Kutató Intézetének igazgatóhelyettese
(1960-1961)		
ERDEI Ferenc	a Magyar Tudományos Akadémia tagja,	az MTA alelnöke, az Agrár- gazdasági Kutató Intézet igazgatója
(1965-1967)		
GUNDA Béla	a történelemtudományok kandidátusa,	a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem tanszék- vezető egyetemi tanára
(1960-1965)		
HÁY László	a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja,	a Marx Károly Közgazdaság- tudományi Egyetem nyug. rektora
(1960-1967)		
HETÉNYI István	a közgazdaságtudományok kandidátusa,	az Országos Tervhivatal első elnökhelyettese
(1960-1967)		
HIRSCHLER Imre		a Központi Állami Kórház osztályvezető főorvosa
(1960-1967)		
JUVANCZ Iréneusz	az orvostudományok kandidátusa,	az MTA Matematikai Kutató Intézet Biometriai Osztályának vezetője
(1961-1965)		
MELLY József		a Budapesti Orvostudományi Egyetem tanszékvezető egye- temi tanára
(1960-1961)		

MENDÖL Tibor (1960-1966)	a földrajztudományok kandidátusa,	az Eötvös Lóránd Tudomány- egyetem tanszékvezető egyetemi tanára
NAGY Tamás (1960-1961)	a közgazdaságtudományok doktora,	a Marx Károly Közgazdaság- tudományi Egyetem egyetemi tanára
SCHMIDT Péter (1961-1965)	az állam- és jogtudo- mányok kandidátusa,	az Eötvös Lóránd Tudomány egyetem egyetemi docense
SIMONOVITS István (1961-1965)	az orvostudományok kandidátusa,	az Egészségügyi Miniszter első helyettese, jelenleg a Budapesti Orvostudományi Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára
SŐS József (1961-1965)	a Magyar Tudományos Akadémia tagja,	a Budapesti Orvostudományi Egyetem Kóréletteni Intéze- tének igazgatója, tanszékve- zető egyetemi tanár
TÖRŐ Imre (1960-1961)	a Magyar Tudományos Akadémia tagja,	a Budapesti Orvostudományi Egyetem tanszékvezető egye- temi tanára
VADAS Zoltán (1965-1967)		az Egészségügyi Minisz- térium főosztályvezetője
VARGA István (1960-1962)		nyug. egyetemi tanár

6.2 A Bizottság teljes ülései

1960. szept.	Alakuló ülés	
1960. dec.	Előadó ülés	Szabady Egon: Magyarország népesedési helyzete,
1961. máj.	Előadó ülés	Acsádi György: A népességtudomány fogalma, tárgya és módszere.
1961. máj.	Munkaülés	A Bizottság átszervezése.
1962. okt.	Munkaülés	Beszámoló a Bizottság tevékenységéről.
1963. febr.	Előadó ülés	Fuchs, Hans: Az öngyilkossági probléma, mint társadalmi jelenség.
1963. ápr.	Előadó ülés	Barsy Gyula, Sárkány Jenő: A művi vetélések hatása a születési mozgalomra és a csecsemőhalandóságra.
1963. aug.	Előadó ülés	Coale, Ansley J.: Demográfiai problémák az Egyesült Államokban és a népességtudomány új irányzatai.
1965. márc.	Előadó ülés	Kish, Leslie: Átfedések minták a statisztikai felvételeknél.
1965. ápr.	Előadó ülés	Vogt, Johan: Születések számát meghatározó tényezők.
1965. szept.	Előadó ülés	Dalenius, Tore: Vizsgálatok nem mintavételi jellegű hibái.
1965. szept.	Előadó ülés	Dalenius, Tore: Mintavételi megfigyelések tervezésének elvei és módszerei.

1966. jan.	Munkaülés	A Bizottság átszervezésével kapcsolatos kérdések; beszámoló a II. Népesedési Világkonferenciáról, ill. a budapesti II. Nemzetközi Demográfiai Symposiumról; a demográfia egyetemi oktatása.
1966. márc.	Előadó ülés	Bourgeois-Pichat, Jean: A nem szabályozott termékenység tényezői.
1966. márc.	Előadó ülés (Pécs)	Bourgeois-Pichat, Jean: Az öregségi nyugdíjak képzési rendszerei
1966. jún.	Munkaülés	Beszámoló a Bizottság tevékenységéről.
1966. jún.	Előadó ülés	Sutter, Jean: Demográfiai jellemzők genetikai vonatkozásai.
1966. dec.	Munka- és előadó ülés	Szervezeti kérdések, beszámoló. Vukovich György: A Kairói Észak-Afrikai Demográfiai Központban végzett munkásság.
1967. nov.	Munkaülés	A Bizottság ujjaalakulása.
1968. jan.	Munkaülés	Szervezeti kérdések, munkabizottságok ujjaalakulása; beszámoló a nemzetközi kapcsolatok alakulásáról.
1968. márc.	Előadó ülés	Pressat, Roland: A halandóság mérése, a termékenység mérése, összehasonlító vizsgálat.
1968. márc.	Előadó ülés	Pressat, Roland: A születési arányszám rövidtávu változásainak értékelése.
1968. máj.	Munkaülés	A Bizottság 1968. évi munkatervének, valamint a Népeségtudományi Kutató Intézet 1967. évi munkájának és 1968. évi munkatervének megvitatása.

1968.máj.	Előadó ülés	Sauvy, Alfred: A foglalkozási-matrix felhasználása a gazdasági előrejelzés tervezés céljára.
1968.máj.	Előadó ülés	Sauvy, Alfred: Összefüggés a népesség és a gazdasági fejlődés között: népességszám, népsűrűség.
1968.máj.	Előadó ülés	Sauvy, Alfred: A család utolsó szülöttjének maszkulinitásáról.
1968.szept.	Előadó ülés	Henry, Louis: A termékenység megfigyelésének és elemzésének fejlődése. (I.rész.)
1968.szept.	Előadó ülés	Henry, Louis: A termékenység megfigyelésének és elemzésének fejlődése. (II.rész.)
1968.nov.	Előadó ülés	Nemeskéri János, Walter, Hubert: A Bodroghközben végzett demográfiai és populáció-genetikai kutatások újabb eredményei.

6.3 Munkabizottsági ülések

TÖRTÉNETI DEMOGRÁFIAI MUNKABIZOTTSÁG

1962. ápr.	Dányi Dezső:	A történeti demográfia tárgya és módszere.
1963. máj.	Dávid Zoltán:	A történeti demográfia forrásanyaga.
1964. dec.		Beszámoló a folyamatban lévő történeti demográfiai kutatásokról.
1965. okt.	Howells, W. W.:	A paleodemográfia módszertani kérdései.
1966. máj.	Hecht, Jacqueline:	A demográfiai gondolat története Franciaországban.

REGIONÁLIS MUNKABIZOTTSÁG

1961. ápr.	Kiss Albert:	A népesség belső vándorlása és a regionális fejlesztés problémái.
1961. jún.	Fórizs Margit:	Helyzetkép a vidéki városokról.
1964. jan.	Mendöl Tibor:	Település-földrajz és népességtudomány.

1964. dec.	Fórizs Margit:	A városi és falusi települések megkülönböztetésének szempontjai.
1965. júl.	Orlicsek József:	Funkcionális községtípusok Magyarországon.
1965. nov.	Ruisz Rezső:	Központi települések kereskedelmi vorizóhatása.
1966. jan.	Kiss István:	Kísérletek komplex településfejlettségi mutatószám kialakítására.
1966. szept.	Compton, Paul:	A magyar vándormozgalom jellemzői az utóbbi években.
1968. máj.	Barta Barnabás:	Az 1970. évi népszámlálás területi vonatkozásai.

MÓDSZERTANI MUNKABIZOTTSÁG

1962. jan.	Vincze István:	A statisztikai előrejelzés néhány demográfiai vonatkozása.
1962. febr.	Tekse Kálmán:	Periodikus demográfiai jelenségek leírása.
1963. márc.	Vincze István:	Utánpótlási mutatószámok.
1966. ápr.	(Együttes ülés a Regionális munkabizottsággal.)	
	Tekse Kálmán:	A népesség területi eloszlásának néhány vizsgálati módszere.
1966. ápr.	(Együttes ülés a Társadalmi és gazdaságdemográfiai munkabizottsággal, lásd ott.)	
1967. márc.	Miller, H.P.:	Az Egyesült Államok népszámlálási előkészületei.
1968. máj.	Pallós Emil:	A népesség családi állapot szerinti előreszámítása népmozgalmi módszerrel.

TÁRSADALMI ÉS -GAZDASÁGDEMOGRÁFIAI MUNKABIZOTTSÁG

1961. febr. Miltényi Károly: A magyarországi születésszám jövőbeni befolyásolásának kérdéseiről.
1961. nov. Klinger András: A társadalmi-foglalkozási átrétegződés demográfiai vizsgálatáról.
1961. dec. Timár János: Magyarország népességének egyes foglalkoztatottsági problémái a 20 éves terv időszakában.
1962. dec. Valkovics Emil: A népesség foglalkozási megoszlása perspektivikus előreszámításának problémái
1963. okt. Bene Lajos: A népesség családi állapot szerinti megoszlásának a családok számának és nagyságának előreszámításával kapcsolatos módszertani kérdésekről.
1966. ápr. (Együttes ülés a Módszertani munkabizottsággal.)
- Valkovics Emil, Cseh-Szombathy László:
 Beszámoló a franciaországi tanulmányutakról.
1967. jun. Lévy, Claude: Szellemileg fogyatékos gyermekekről végrehajtott felvétel módszerei és eredményei, A születésszabályozás jelenlegi franciaországi helyzete.
1968. febr. (Együttes ülés a Reprodukciós munkabizottsággal.) A Munkaerő és Életszínvonal Tervezési Bizottság tématervéhez a magyar népesség demográfiai helyzetéről készített értékelés tervezetének vitája.
1968. ápr. A Népeségtudományi Kutató Intézet népesedési kérdésekkel kapcsolatos közvéleménykutatás tervezetének vitája.

REPRODUKCIÓS MUNKABIZOTTSÁG

1961. ápr. Barsy Gyula: A reprodukció, a népesség fejlődése és szerkezete.
1962. jún. Acsádi György: A halandóság elemzésének időszerű kérdései.
1964. febr. Nemeskéri János: Az ivádi izolátum- és endogámia-kutatás demográfiai vonatkozásai.
1967. júl. Acsádi György, Vukovich György, Ormai László:
Egységes computer-program kifejlesztésének kérdése a demográfiai statisztika területén.
1968. febr. (Együttes ülés a Társadalmi és gazdaságdemográfiai munkabizottsággal, lásd ott.)

KOORDINÁCIÓS MUNKABIZOTTSÁG

1962. ápr. Kerekasztal konferencia Pécsen Baranya megye és a Dél-Dunántul főbb demográfiai problémáiról.
1962. ápr. Kerekasztal konferencia Egerben a határtudományok Heves, Borsod és Nógrád megyei képviselőinek részvételével.
1967. júl. Észak-magyarországi Albizottság ülése Egerben.
Miklós Endre: Észak-Magyarország demográfiai és munkaügyi helyzete.
1967. okt. Dél-dunántuli Albizottság ülése Pécsen.
Hoóz István: A cigánynépesség demográfiai struktúrája a volt sellyei járásban, valamint a pécsi járásban élő nemzetiségek demográfiai struktúrája c. tanulmányai feletti vita.
1968. jún. Munkaülés. A területi albizottságok munkaprogramjának kialakítása, az MTA Statisztikai Bizottsága és a Demográfiai Bizottság munkájának összehangolása.

6.4 A Bizottság közreműködése a Centenárium Statiztikai Ülészak munkájában

Az önálló magyar hivatalos statisztikai szolgálat fennállásának százéves fordulója alkalmával megtartott Centenárium Statiztikai Ülészak keretében került sor a II. Tudományos Statiztikai Konferenciára és az V. Statiztikatörténeti Vándorülésre. A Tudományos Konferencia demográfiai tárgykörű három vitaülésének szervezése és előkészítése elsősorban a Demográfiai Bizottság feladata volt. A vitaülésekre benyújtott tanulmányok többségét a Bizottság, illetve a munkabizottságok tagjai és az Intézet munkatársai készítették; a Vándorülésen tizenhét előadást vagy korreferátumot tartottak.

II. STATISZTIKAI TUDOMÁNYOS KONFERENCIA, BUDAPEST 1967. május 18-20.

VI. Vitaülés. Termékenység és családtervezés

Elnök: Horn Béla

A vitaülés előadója: Szabady Egon

Titkár: Acsádi György

Dolgozatok:

Szabady Egon: A családtervezési vizsgálatok egyes kérdései.

Acsádi György: Termékenységi trendek mérése.

Vukovich György: A reprodukciós mutatók módszerei.

VII. Vitaülés. Szociális-kulturális vizsgálatok

Elnök: Szabady Egon

A vitaülés előadója: Cseh-Szombathy László

Titkár: Tamásy József

Dolgozatok:

Erdész Tiborné-Páris Judit: A lakosság műveltségi színvonalának vizsgálata.

Barta Barnabás-Fórizs Margit: Településstatisztikai hagyományok és komplex elemzési módszerek.

Cseh-Szombathy László: Longitudinális vizsgálatok lehetősége és értéke a szociálgerontológiai kutatások területén.

Kepecs József: A népességtömrülés vizsgálata, demográfiai jellemzők a települések nagyságcsoportjai szerint.

B. Lukács Ágnes: Egészségügyi jelzőszámok és indexek.

VIII. Vitaülés. Gazdaságdemográfia

Elnök: Bene Lajos

A vitaülés előadója: Valkovics Emil

Titkár: Dányi Dezső

Dolgozatok:

Nemes Szende: A gazdasági tervezés és a demográfiai előrebecslés összehangolásának módszertani kérdései.

Valkovics Emil: Magyarország népességének gazdasági korfái.

Dányi Dezső: Gazdasági növekedés egyes demográfiai kérdései.

A IX. vitaülésen (Társadalmi rétegződés, átrétegződés): Andorka Rudolf, mint titkár szerepelt és előadást tartott "Az intragenerációs mobilitás vizsgálatának néhány kérdése" címmel.

V. STATISZTIKATÖRTÉNETI VÁNDORÜLÉS, GÖDÖLLŐ
1967. május 23-25.

Kiss Albert: Megnyitó

Huszár István: Bevezető előadás

Ollé Lajos: Statisztikatörténeti kiállítás megnyitója

A Demográfiai Bizottság tagjainak és a Népeségtudományi Kutató
Intézet munkatársainak előadásai és korreferátumai:

Szabady Egon: A népeségtudomány fejlődése Magyarországon.

Dányi Dezső: Demográfia és népesedéspolitika.

Horváth Róbert: A népesedési kérdés a magyar közgazdaságtani elméletben.

Kiss Albert: Az agrárnépeség statisztikai számbavétele Magyarországon.

Dányi Dezső: A magyar hivatalos statisztika forrásai.

Cseh-Szombathy László: A nemzetközi szociálstatisztikai irodalom a "Huszadik Század"-ban.

Horváth Róbert: A magyar pénzügyi és árstatisztika kialakulásának problémái.

Vukovich György: Magyarország nemzetiségi megoszlása az 1870 körüli években.

Acsádi György: A magyar népmozgalmi statisztika fejlődése.

Ollé Lajos: A statisztika egyetemi oktatásának történetéhez.

Hoóz István: A polgári statisztika egyetemi oktatásának kezdete.

Bene Lajos: Módszertani kérdések a Magyar Statisztikai Társaságban.

Pallós Emil: A magyar halandósági táblák történetéhez.

Bene Lajos: A halandósági tábla-módszer demográfiai kiterjesztése a múlt és a jövő szempontjából.

Acsádi György: Történeti magyar halandósági tábla konstrukciók.

Tamásy József: Adalékok a halandósági táblák történetéhez.

Kiss Albert: Zárzó.

Függelék

A Népeségtudományi Kutató Csoport alapításáról és elnevezéséről szóló elnöki utasítások

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL ELNÖKÉNEK 3/1963. sz. UTASÍTÁSA
NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ CSOPORT ALAPÍTÁSÁRÓL

1.

A magyar népeségtudomány továbbfejlesztése érdekében - a Tudományos és Felsőoktatási Tanáccsal egyetértésben - Népeségtudományi Kutató Csoport (továbbiakban "Kutató Csoport") megalakítását rendelem el.

2.

A Kutató Csoport működését 1963. január 1-én kezdi meg.

3.

A Kutató Csoport feladata a népeségtudomány elméleti és gyakorlati továbbfejlesztése, a nemzetközi tudományos eredmények figyelemmel kísérése, a demográfiával szemben az egyes szaktudományok részéről támasztott tudományos igények kielégítése.

4.

A Kutató Csoport a Központi Statisztikai Hivatal költségvetésében külön költségvetési címként működik.

5.

A Kutató Csoport felügyeletét a Központi Statisztikai Hivatal elnöke gyakorolja.

6.

A Kutató Csoport élén az igazgató áll, akit a Központi Statisztikai Hivatal elnöke nevez ki és akinek munkaviszonyát a Központi Statisztikai Hivatal elnöke szüntetheti meg.

7.

A Kutató Csoport személyi létszámát a Központi Statisztikai Hivatal elnöke állapítja meg a Tudományos és Felsőoktatási Tanáccsal egyetértésben, a mindenkori szükségletnek megfelelően.

8.

A Kutató Csoport munkatervét a Magyar Tudományos Akadémia Demográfiai Elnökségi Bizottsága munkabizottságainak javaslatai alapján az igazgató állítja össze és a Központi Statisztikai Hivatal elnöke hagyja jóvá.

9.

A Kutató Csoport munkáját az igazgató irányítja, aki a Kutató Csoport tudományos munkájának irányításában figyelembeveszi a Magyar Tudományos Akadémia Demográfiai Elnökségi Bizottsága munkabizottságai vezetőinek javaslatát. Az igazgató alkalmazza a Kutató Csoport dolgozóit, gyakorolja felettük a fegyelmi jogkört és szünteti meg munkaviszonyukat. Az igazgató állapítja meg a Kutató Csoport szervezeti és működési szabályzatát.

10.

A Kutató Csoport anyagi eszközeivel a Kutató Csoport igazgatója rendelkezik.

11.

A Kutató Csoport képviselőjének joga és az aláírási jog a Kutató Csoport igazgatóját illeti meg.

Budapest, 1963. március 16.

A KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL ELNÖKÉNEK
5/1967.sz. UTASÍTÁSA
A NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ CSOPORT ELNEVEZÉSÉRŐL

1.

A 3/1963. KSH sz. utasítással alapított Népeiségtudományi Kutató Csoport elnevezését "Népeiségtudományi Kutató Intézet"-re változtatom. (Központi Statisztikai Hivatal Népeiségtudományi Kutató Intézete.)

2.

A 3/1963. KSH számú alapító utasításom egyéb rendelkezései változatlanul hatályban maradnak.

3.

Ez az utasításom 1968. január 1-én lép hatályba.

Budapest, 1967. december 22.

Az Intézet szervezeti és működési szabályzata

1. AZ INTÉZET ELNEVEZÉSE

1. Az Intézet neve:

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ
INTÉZETE

Исследовательский Институт по Демографии Центрального Статистического Управления

Demographic Research Institute of the Central Statistical Office

Institut de Recherches Démographiques de l'Office Central de Statistique

1.2 Az Intézet székhelye: Budapest

1.3 Az Intézet hivatalos pecsétje: körbélyegző, a Magyar Népköztársaság címerével, köriratban az Intézet hivatalos nevével és székhelyével.

2. SZERVEZETI ALAPELV, FELÜGYELETI JOGKÖR

2.1 Az Intézet a Központi Statisztikai Hivatal költségvetésében külön költségvetési címként működik.

2.2 Az Intézet felügyeletét a Központi Statisztikai Hivatal Elnöke gyakorolja.

2.3 A tudományos irányítás tekintetében a felügyeletet a Központi Statisztikai Hivatal Elnöke az MTA Demográfiai Bizottságával egyetértésben gyakorolja.

2.4 Az MTA Demográfiai Bizottsága figyelemmel kíséri az Intézet kutatási tevékenységét, véleményt nyilvánít elvi tudományos kérdésekben és szükség szerint, de legalább három évenként megtárgyalja az Intézet munkáját.

3. AZ INTÉZET MUNKATERÜLETE ÉS FELADATKÖRE

3.1 Az Intézet feladatai:

- a népszégtudomány elméleti és gyakorlati továbbfejlesztése;
- a demográfiával szemben az egyes szaktudományok részéről támasztott igények kielégítése;
- módszertani és gyakorlati segítségnyújtás más szervek és intézmények demográfiai kutatásaihoz, ill. demográfiai vonatkozású munkáihoz;
- az államigazgatási és tervezési szervek gyakorlati igényeinek kielégítése;
- közreműködés az MTA Demográfiai Bizottsága munkabizottságainak munkájában;
- a demográfia egyetemi (felsőfoku) oktatásának koordinálása, az oktatási program kidolgozása, demográfiai kutatók képzése, ill. továbbképzése;
- a népszégtudományi ismeretterjesztés;
- a nemzetközi tudományos eredmények figyelemmel kísérése, nemzetközi tudományos kapcsolatok kiépítése és fenntartása.

3.2 Az Intézet a 3.1 pontban körvonalazott feladatainak teljesítése érdekében az alábbi tevékenységeket fejti ki;

- 3.2.1 Figyelemmel kíséri a népszégtudomány elméleti és módszertani kérdéseit; foglalkozik az elmélet és a módszertan továbbfejlesztésével; vizsgálja és elemzi a népesedési folyamatokat.
- 3.2.2 A társadalmi élet különböző területein végrehajtott felvételekkel az elméleti módszereket a gyakorlatban alkalmazza.
- 3.2.3 A végrehajtott konkrét vizsgálatokkal igyekszik feltárni az egyes társadalmi rétegek demográfiai magatartásának, továbbá a népesedési és a gazdasági folyamatok kölcsönhatásának a törvényszerűségeit.
- 3.2.4 Állandó kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, egyetemekkel, szervekkel, amelyek demográfiai kutatásokat folytatnak, munkájuk elősegítése és a demográfiai kutatómunka összehangolása céljából.
- 3.2.5 Egyes módszertani kérdések tisztázására az elkészült tanulmányok megvitatására ankétokat, megbeszéléseket szervez, illetve javasolja a Demográfiai Bizottság illetékes munkabizottságában való megvitatását.
- 3.2.6 Tudományos munkájának eredményeit - a feladatok és eredmények jellegétől függően - az illetékes államigazgatási, szakigazgatási, tervezési szervekkel közli, ill. kiadványok, könyvek, tanulmányok formájában - esetleg a sajtóban is - közzéteszi, előadásokon ismerteti.

- 3.2.7 Részt vesz a Magyar Tudományos Akadémia és a Központi Statisztikai Hivatal népességtudományi folyóiratának, a Demográfiának szerkesztési munkáiban, végzi a folyóirat technikai szerkesztését.
- 3.2.8 Javaslatot tesz az illetékes Koordinációs Bizottságnak egyes kutatási témáknak az Országos Távlati Tudományos Kutatási Tervbe való felvételére.
- 3.2.9 Együttműködik a kutatási programjában lévő témák más társadalomtudományi aspektusait vizsgáló kutatóintézményekkel, munkacsoportokkal.
- 3.2.10 Feladatai megoldásához a szükséghez képest igénybeveszi külső szakemberek segítségét, egyes rész kérdések önálló megoldására, a költségvetésben biztosított kereteken belül, megbízásokat ad.
- 3.2.11 Demográfus kutatók képzése érdekében segítséget nyújt az illetékes tanszéknek a demográfia oktatásához azzal, hogy közreműködik a tananyag összeállításában, lehetőséget biztosít az Intézet keretei között gyakorlati feladatok végzésére, tudományos gyakorlati alkalmazásra. A kutatók továbbképzését - az illetékes szervekkel együttműködve - külföldi demográfiai intézmények munkájának tanulmányozásával, gyakorlati munkájukban való részvétel lehetőségeinek biztosításával, külföldi kutatóknak az Intézet munkájába történő bevonásával, a kutatók nemzetközi cseréjével, közös kutatási munkákkal igyekszik előmozdítani.
- 3.2.12 Figyelemmel kíséri a népességtudomány külföldi fejlődését, szoros tudományos kapcsolatot tart fenn külföldi demográfiai kutató intézményekkel, szorgalmazza a nézetek állandó cseréjét, az elméleti, módszertani vitákat, a közös felvételi módszerekkel végzett kutató munkát.
- 3.2.13 Részt vesz a nemzetközi népességtudományi szervezetek munkájában. Az Egyesült Nemzetek Szervezete technikai segélynyújtási programjának keretében - a lehetőségeihez képest - szakemberek rendelkezésére bocsátásával támogatja a gazdaságilag elmaradott országok demográfiai vonatkozású problémáinak megoldását.
- 3.2.14 Figyelemmel kíséri a hazai és külföldi szakirodalmat, végzi ennek megfelelő dokumentálását. Gondoskodik, hogy a szakirodalom alapvető és legfontosabb művei az Intézet könyvtárában rendelkezésre álljanak.

4. AZ INTÉZET SZERVEZETE

- 4.1 Az Intézet két osztályra, a Demográfia szerkesztőségére, könyv- és folyóirattárra és gazdasági csoportra tagolódik.
 - 4.1.1 A módszertani és általános demográfiai osztály foglalkozik az alapvető népesedési kérdések, mint a termékenység, halandóság, vándorlás vizsgálatával, a népesedési folyamatok, a reprodukció

elemzésével, a családdemográfiával, valamint az ezekkel kapcsolatos módszertani problémákkal, továbbá a demográfiai előreszámításokkal, a népesedési folyamatok modellizálásának és gépi programozásának kérdéseivel. Munkaterületéhez tartoznak még a humánbiológiával, a biometriával és antropometriával összefüggő kutatások és a történeti demográfiai kutatások.

- 4.1.2 A társadalom- és gazdaságdemográfiai osztály a különböző társadalmi rétegek demográfiai vizsgálatával, valamint a népesedési és a gazdasági folyamatok kölcsönhatásainak elemzésével, az erre alkalmas módszerek kialakításával és gyakorlati kipróbálásával foglalkozik.
- 4.1.3 Az Intézet végzi a Demográfia c. népeségtudományi folyóirat szerkesztését. E teendőket a tudományos dolgozók közül az igazgató által erre a feladatra kijelölt személy látja el.
- 4.1.4 A könyv- és folyóirattár végzi a szakirodalom beszerzését, rendszerezését, nyilvántartását és dokumentációját. Munkaköréhez tartozik az Intézet kiadványainak szétküldése, bonyolítja a bel- és külföldi kiadványcserét, e tevékenysége kiterjed a Demográfia c. népeségtudományi folyóirat külföldi cserekapcsolatainak intézésére is.
- 4.1.5 A gazdasági csoport végzi - a vonatkozó jogszabályoknak és előírásoknak megfelelően - az Intézet gazdasági ügyvitelét.

4.2 A személyzeti előadó feladatkörét a Központi Statisztikai Hivatal személyzeti és oktatási önálló osztályának, az osztály vezetője által az Intézet igazgatójával egyetértésben kijelölt előadója látja el.

5. AZ INTÉZET VEZETÉSE ÉS IRÁNYÍTÁSA

- 5.1 Az Intézet felelős vezetője az Igazgató, akit a Központi Statisztikai Hivatal elnöke nevez ki és menthet fel.
- 5.2 Az Intézet osztályvezetőit az igazgató nevezi ki és mentheti fel.
- 5.3 Az igazgató képviseli az Intézetet a hatóságokkal és harmadik személyekkel szemben. Közvetlenül érintkezik minden belföldi szervvel és az erre vonatkozó előírásoknak megfelelő uton és módon a külföldi tudományos intézményekkel.
- 5.4 Az igazgató vezeti, irányítja és ellenőrzi az Intézet tudományos munkáját. Felelős az Intézet tudományos tevékenységéért, a kutatási terv teljesítéséért, a kutatómunka tudományos színvonaláért, a tudományos dolgozók szakmai, ideológiai és politikai fejlődéséért, a munkafegyelem megtartásáért, a KSH költségvetési keretek betartásáért, továbbá az MTA által biztosított pénzügyi támogatás rendeltetésszerű felhasználásáért, valamint az Intézet kezelésében lévő anyagi eszközökért. Az igazgató gyakorolja mindazokat a jogokat, amelyeket a Munka Törvénykönyve a vállalatok igazgatójára ruház. A tudományos munka irányításában figyelembeveszi az MTA Demográfiai Bizottsága munkabizottságai vezetőinek javaslatait.

- 5.5 Az igazgató alkalmazza az Intézet dolgozóit, gyakorolja felettük a fegyelmi jogkört és szünteti meg munkaviszonyukat. Az igazgató állapítja meg az Intézet szervezeti és működési szabályzatát.
- 5.5.1 Az igazgató az Intézet munkatársai közül tudományos titkárt jelöl ki, akinek munkakörét és teendőit a 7.5 pont határozza meg.
- 5.5.2 Az igazgató a rendelkezésre bocsátott pénzügyi kereten belül rész- és mellékfoglalkozású ill. másodállású dolgozókat is foglalkoztathat anyaggyűjtésre, feldolgozási munkákra, ill. olyan feladatok elvégzésére, amelyre az Intézet megfelelő munkaerővel nem rendelkezik.
- 5.5.3 Az igazgató a kutatómunkába megbízásos jogviszonyban külső munkatársakat is bevonhat.
- 5.5.4 Az igazgató végzi az Intézet dolgozóinak személyi minősítését az illetékes párt és személyzeti szerv meghallgatásával.
- 5.5.5 Az igazgató határozza meg, ill. hagyja jóvá a dolgozók évi szabadságolási tervét; jutalomszabadságot, rendkívüli és fizetés nélküli szabadságot engedélyezhet.
- 5.5.6 Az igazgató javaslatokat tehet az illetékes szerveknek a dolgozók külföldi kiküldetésére, jutalmazásra és kitüntetésre.
- 5.5.7 Az igazgató az Intézet dolgozói részére másodállás, vagy mellékfoglalkozás vállalását írásban engedélyezheti. Az igazgató megtagadhatja az engedélyt, ha a másodállás, vagy mellékfoglalkozás az Intézet munkájával összeférhetetlen, vagy a dolgozót az Intézetnél végzett munka rovására venné igénybe: ha ilyen körülmények később következnenek be, az engedélyt visszavonhatja.
- 5.6 Az Intézet nevében kötelezettség vállalásra, utalványozásra, kiadványozásra az igazgató jogosult. Az igazgató ezeket a jogokat, illetve azok egy részét általában a gazdasági vezetőre, esetenként az Intézet dolgozói közül kijelölt személyre átruházhatja.
- 5.7 Az igazgatót szükség esetén - felelősségének érintetlenül hagyása mellett - az általa megbízott személy helyettesítheti. Állandó helyettesét a KSH elnökének egyetértésével az osztályvezetők közül jelölheti ki.
- 5.7.1 Az igazgató helyettesének az igazgató távollétében vagy az igazgató megbízása alapján - munkaviszony létesítése és megszüntetése, továbbá másodállás vagy mellékfoglalkozás engedélyezésének kivételével - általában ugyanazok a jogai és kötelességei, mint az igazgatónak.
- 5.7.2 Gazdasági ügyekben a gazdasági vezető, dokumentációs és könyvtár ügyekben annak irányításával megbízott tudományos munkatárs és a tudományos titkár is jogosult utalványozásra. A Magyar Nemzeti Bankkal szembeni utalványozásra a gazdasági vezető és az igazgató által kijelölt személyek jogosultak.

- 5.8 Az MTA Gazdaság- és Jogtudományok osztályának osztálytitkára - az Intézet igazgatójával egyetértésben - munkavégzésre az Intézethez az MTA státusában levő dolgozókat rendelhet ki. A munka irányításával összefüggő munkáltatói jogok ebben az esetben az Intézetet illetik meg.
- 5.9 Az Intézetben belüli szervezeti forma megváltoztatása - osztályok szervezése vagy megszüntetése kivételével - az igazgató hatáskörébe tartozik. Új osztály szervezéséhez, vagy fennálló osztály megszüntetéséhez a Központi Statisztikai Hivatal Elnökének hozzájárulása szükséges.

6. AZ INTÉZET TUDOMÁNYOS TANÁCSA

- 6.1 Az Intézet tudományos munkájának támogatására, az igazgató tanácsadó testületeként Tudományos Tanács működik.
- 6.2 A Tanács elnöke az igazgató, vagy az MTA Demográfiai Bizottságának Elnöke által, az igazgatóval egyetértésben megbízott személy.
- 6.3 A Tanács tagjai a Demográfiai Bizottság munkabizottságainak elnökei, az Intézet osztályvezetői és tudományos titkára. A Demográfiai Bizottság elnöke vagy az Intézet igazgatója esetenként tanácskozási joggal a Tanács ülésére más személyeket is meghívhat.
- 6.4 A Tanács figyelemmel kíséri az Intézet egész tudományos munkáját, megvitatja az Intézet munkatervét és beszámoló jelentését, véleményt nyilvánít elvi tudományos kérdésekről, a jelentősebb felvételek terveiről.
- 6.5 A Tanács rendes üléseit félévenként, de legalább évenként tartja. Szükség esetén rendkívüli ülést is tarthat. Az üléseket az igazgató (elnök) hívja össze. Az ülésekre az igazgató (elnök) a tanács tagjain kívül más személyeket is meghívhat.
- 6.6 A Tanács működésének ügyrendjét maga állapítja meg.

7. AZ INTÉZET DOLGOZÓI, MUNKAKÖR, MUNKAI DŐ ÉS MUNKAHELY

- 7.1 Az Intézet személyi létszámát a Központi Statisztikai Hivatal elnöke állapítja meg, a mindenkori szükségletnek megfelelően.
- 7.2 A tudományos munkakörben dolgozók a munkatervben lerögzített kutatási témák, ill. részfeladatok kidolgozását végzik az osztályvezető irányításával. Az igazgató utasítására, ill. megbízására a munkaterven kívüli

feladatokat is tartoznak végezni, vagy a munkatervi feladatokkal párhuzamosan, vagy esetleg azokat megelőzve. Esetenként az igazgató engedélyével a dolgozók foglalkozhatnak saját kezdeményezésre munkaterven kívüli kutatásokkal is, ezt azonban nem végezhetik a munkatervi feladatok hátrányára. A munkák állásáról az Intézet munkaértekezletein tartoznak rendszeresen beszámolni.

- 7.3 A nem tudományos munkakörben dolgozók munkájukat a közvetlen vezetésükkel megbízott személy utasításainak megfelelően tartoznak végezni.
- 7.4 A tudományos osztályvezető közvetlenül irányítja az osztály tudományos munkáját, felelős az osztály tudományos munkájáért, a munkatervek teljesítéséért. Az osztályvezető tagja az Intézet Tudományos Tanácsának.
- 7.5 A tudományos titkár segíti az igazgatót az Intézet igazgatásával kapcsolatos feladatok ellátásában; előkészíti az Intézet munkatervét, beszámolóit, gondoskodik a tudományos munkával kapcsolatos nyilvántartások, dokumentációk vezetéséről, ill. készítéséről, előkészíti az Intézet munkáuléseit. A gazdasági vezetővel közösen összeállítja az Intézet költségvetését. Feladat körébe tartoznak az ankétekkel, symposionokkal, vitákkal és egyéb megbeszélésekkel kapcsolatos szervezési munkák; irányítja a könyv- és folyóirattár munkáját és ellátja mindazokat a feladatokat, amelyekkel az igazgató megbizta. Az igazgató által meghatározott keretek között, kiadványozásra és utalványozásra jogosult; tagja az Intézet Tudományos Tanácsának. A tudományos titkárt az igazgató az Intézet tudományos munkatársai közül jelöli ki.
- 7.6 A gazdasági vezető intézi, illetve irányítja az Intézet gazdasági munkáját. Felelős az Intézet pénzügyi gazdálkodásáért, a költségvetési és a munkaügyi előírások betartásáért.
- 7.7 A könyvtáros feladata az Intézet könyv- és folyóirattárának kezelése és gondozása, a vonatkozó rendelkezésekben előírt nyilvántartások elkészítése és vezetése. Felelős az állomány leltár szerinti állapotáért. Az egyes kutatók munkájához tartósan szükséges és ezért hosszabb ideig náluk lévő könyvekről külön, névszerinti nyilvántartást kell vezetnie. Az Intézet állományába nem tartozó személyek részére csak a tudományos titkár engedélyével lehet kölcsönözni.
 - 7.7.1 A könyvtáros tartozik gondoskodni a kutatómunkához szükséges szakirodalom biztosításáról, vétel, csere vagy kölcsönzés útján. A költségvetés összeállításával egyidőben a kutató munkatársak igényei alapján összeállítja a következő költségvetési évben beszerzendő könyvek, az előfizetendő lapok és folyóiratok jegyzékét külön részletezve bel- és külföldi szerint. A jegyzékeket az igazgató hagyja jóvá. A beszerzéseket általában a Központi Statisztikai Hivatal Könyvtárával együttműködve kell lebonyolítani. Biztosítani kell, hogy a Központi Statisztikai Hivatal kiadványai az Intézet könyvtárában rendelkezésre álljanak.

A könyvtáros feladata az Intézet kiadványai és a Demográfia c. folyóirat felhasználásával a csere alapján történő szerzeményezés lebonyolítása és a cserekapcsolatok szélesítése.

Az új szerzeményekről havonta tájékoztatót kell készíteni. A könyvtárnak a KSH könyvtárával együtt kell működni.

7.7.2 A könyvtáros gondoskodik az Intézet kiadványainak szétküldéséről, ebből a célból összeállítja az állandó és esetenkénti szétküldési jegyzékek tervezetét. A jegyzékeket az igazgató vagy helyettese, vagy a tudományos titkár hagyja jóvá.

7.7.3 A könyvtáros közreműködik a Demográfia technikai szerkesztési munkáiban és azoknak a feladatoknak az elvégzésében, amelyekkel az igazgató, vagy helyettese, vagy a tudományos titkár megbizta.

7.8 Az Intézetben a munkaidőt a Munka Törvénykönyvének és a KSH elnökének rendelkezései szabják meg. A tudományos munkakörben foglalkoztatott dolgozók heti egy alkalommal kutatónapot vehetnek igénybe. Az igazgató elrendelheti, hogy a kutatónap minden munkatárs részére a hét azonos napja legyen. Ezen túlmenően is - előzetes igazgatói engedéllyel - munkaidejük bizonyos részét az Intézet hivatalos helyiségein kívül és a hivatalos munkaidőtől eltérő időben is végezhetik.

8. KUTATÁSI TERV ÉS BESZÁMOLÓ

8.1 Az Intézet az MTA kutatási tervének részét képező kutatási tervet készít, amelyet az Intézet dolgozói munkaértekezleten vitatnak meg.

8.2 A munkatervnek tartalmaznia kell az Akadémia Elnöksége, ill. az MTA Demográfiai Bizottsága által meghatározott alapfeladatokat és az Országos Távlati Tudományos Kutatási Tervbe felvett kutatási témákat.

8.3 Az éves munkaterv-javaslatot az igazgató állítja össze, majd az Intézet Tudományos Tanácsának ülésén történt megvitatás és a Demográfiai Bizottság véleményezése után a KSH elnökéhez terjeszti fel jóváhagyásra. Ha a Tudományos Tanács véleménye ellentétes az igazgató véleményével, a munkaterv javaslattal együtt a Tanács véleményét is fel kell terjeszteni. A jóváhagyott tervet az MTA Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya vezetőségének meg kell küldeni.

8.4 Az Intézet terven felül is elvégezhet olyan munkát, amely a munkaterv kidolgozásakor még nem merült fel, vagy a munkatervbe felvett témacsoportok vagy témák kidolgozása során vált szükségessé. Ezeknek a munkáknak az elvégzését az igazgató dönti el, illetve engedélyezi, ez azonban általában nem történhet a munkatervi feladatok rovására.

- 8.5 A terv egészét vagy lényeges részét érintő módosítást a terv jóváhagyásához hasonló módon lehet végrehajtani. Kisebb jelentőségű módosítást az igazgató saját hatáskörében is végrehajthat, de ezt be kell jelentenie a KSH elnökének és az MTA Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya vezetőségének.
- 8.6 Az Intézet a tudományos tervvel együtt, illetve annak alapján készíti mindazokat a terveket, amelyeket a jogszabály vagy az akadémiai támogatás vonatkozásában az Akadémia illetékes szerve előír (költségvetési terv, beruházási terv stb.)
- 8.7 A tudományos kutatásokról az érvényes szabályok szerint az igazgató beszámolójelentést készít.

9. PÉNZÜGYI GAZDÁLKODÁS

- 9.1 Az Intézet pénzügyi gazdálkodásának alapja a Központi Statisztikai Hivatal költségvetésének keretében külön címként előírányzott költségvetés és az MTA által biztosított céltámogatás. Az Intézet a felügyeletet el látó KSH által jóváhagyott költségvetés alapján gazdálkodik.
- 9.2 A kutatáshoz szükséges akadémiai támogatás igényét az igazgató évente, a mindenkor érvényes előírásoknak megfelelően tervezi meg és nyújtja be az MTA Gazdaság- és Jogtudományok osztályához.
- 9.3 A költségvetési hitel és az akadémiai támogatás felhasználása az igazgató rendelkezése alapján történik. A rendeltetésszerű felhasználásért az igazgató felelős.
- 9.4 Az igazgató külső szervekkel köthet olyan megállapodást, hogy a részükre végzett munka költségeit - különösen terven kívüli munkák esetében - tartoznak megtéríteni.
- 9.5 A pénzügyi gazdálkodás során az érvényben lévő pénzügyi előírások és rendelkezések szerint kell eljárni.

10. PUBLIKÁCIÓK

- 10.1 A tudományos munkák eredményei az Intézet kiadványsorozatában ("Központi Statisztikai Hivatal, Népeségtudományi Kutató Intézet Közleményei") és az MTA Demográfiai Bizottsága és a Központi Statisztikai Hivatal népeségtudományi folyóiratában (Demográfia) jelennek meg, a kutatási munkát végző (végzők) nevének feltüntetésével.

- 10.2 A munkaköri kötelezettség körében vagy azzal kapcsolatban végzett munkákból eredő egyéb tudományos publikációkat és tudományos előadásokat az igazgatónak előzetesen jóváhagyásra be kell mutatni, ideértve a 10.1 pontban említett kiadványsorozatban megjelent munkákból készülő egyéb publikációkat, vagy annak anyagából tartandó tudományos előadásokat is.
- 10.3 Egyéb tudományos publikációk esetén az Intézet megnevezése csak az igazgató jóváhagyása esetén tüntethető fel.
- 10.4 Ha az igazgató a 10.2 pont alatt említett publikáció megjelentetése vagy az előadás megtartása ellen kifogást emel, az érdekelt kutató a döntés ellen panasszal fordulhat a KSH elnökéhez.
- 10.5 A folyóiratokban vagy időszakos kiadványokban közölt tanulmányokat általában a szerző (szerzők) neve alatt kell közzétenni, a hatályos rendelkezések megtartása mellett.
- 10.6 A tudományos munkák publikációjával kapcsolatban a publikálók az igazgató előzetes engedélyével saját nevükben kötnek szerződést.
- 10.7 Az Intézetben végzett tudományos munkák szerzői jogdíjára és a kutatási eredmények gyakorlati felhasználására vonatkozó szerződéses munkákra az e tárgyban kibocsátott rendeletek rendelkezéseit kell alkalmazni.
- 10.8 A külföldi publikációkhoz, illetve külföldön tartandó tudományos előadás-hoz a Központi Statisztikai Hivatal Elnökének előzetes hozzájárulása szükséges. A külföldi publikációkat, illetve a külföldön tartandó előadást az MTA Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának be kell jelenteni. Ha a külföldi kiküldetés célja, illetve programjának egyik pontja előadás tartása, ehhez külön hozzájárulás nem szükséges.

11. EGYÉB RENDELKEZÉSEK

- 11.1 Az államtitokra és a hivatali titokra vonatkozó rendelkezéseket az igazgató és a beosztottak kötelesek megtartani.
- 11.2 Az Intézet hivatalos levelezésének lebonyolítására, elnevezésének és székhelyének feltüntetésével ellátott levélpapírt és pecsétet használ.

Budapest, 1965. december 30.

Az Intézet működését bemutató összefoglaló táblázatok

1. A NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ INTÉZET DOLGOZÓINAK LÉTSZÁMA

Év (dec. 31.)	Állandó		Összesen	Ebből tudományos kutató	A tudományos kutatók közül nő
	fő-	rész-			
	foglalkozásuak				
	száma				
1963	10	6	16	8	1
1964	11	16	27	9	2
1965	12	19	31	10	2
1966	12	18	30	10	3
1967	17	20	37	11	3
1968	21	16	37	11	4

2. A NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ INTÉZET KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSAINAK ÉS KUTATOTT TÉMÁINAK ALAKULÁSA

Év	Saját költségvetés	MTA hitel- támogatás	Költségvetési kiadások összesen	Kutatott témák száma
	1000 Ft			
1963	1 074	180	1 254	13
1964	1 467	206	1 673	22
1965	1 666	187	1 853	30
1966	1 743	255	1 998	28
1967	2 336	204	2 540	36
1968	2 125	195	2 320	30

3. A NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ INTÉZET
MUNKATÁRSAI ÁLTAL PUBLIKÁLT MŰVEK

Év	Könyvek és intézeti közlemények	Folyóirat-cikkek és egyéb művek	Publikált művek összesen	Folyóiratcikkek közül		Idegen nyelven megjelent művek
				Demográfia-ban	Külföldi szaklapokban	
1956	-	3	3	-	-	-
1957	-	2	2	-	1	2
1958	1	6	7	4	-	1
1959	2	13	15	10	-	2
1960	-	12	12	6	1	3
1961	1	14	15	6	-	3
1962	-	11	11	8	-	1
1963	-	17	17	8	-	4
1964	3	29	32	16	2	11
1965	3	25	28	8	3	10
1966	3	29	32	12	9	12
1967	4	38	42	7	8	22
1968	5	33	37	4	7	20
Összesen	22	232	253	89	31	91

4. A NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ INTÉZET
MUNKATÁRSAINAK TUDOMÁNYOS CÉLU KÜLFÖLDI UTAZÁSAI

Év	Konferencia, kongresszus, szeminárium stb.		Tanulmányut, tapasztalatcsere, előadás		ENSZ szakértői megbízással külföldön tartózkodó munkatársak száma
	Személyek	Esetek	Személyek	Esetek	
	száma		száma		
1959	2	2	2	2	-
1960	1	1	-	-	-
1961	1	1	1	1	-
1962	1	1	-	-	-
1963	4	4	3	3	1
1964	5	5	1	1	1
1965	6	12	3	3	1
1966	5	9	4	4	2
1967	2	6	4	5	1
1968	5	11	5	6	2

A NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ INTÉZET
KÖZLEMÉNYEI SOROZATÁNAK EDDIG MEGJELENT KÖTETEI:
VOLUMES OF THE POPULATION-SERIES
OF THE DEMOGRAPHIC RESEARCH INSTITUTE ISSUED SO FAR:

1. Magyarország megyénkénti népességének várható alakulása, 1960. I. 1. - 1980. I. között. (Population Projections for Hungary by Counties between January 1, 1960, and January 1, 1980.) 1963/1.
2. A nyugdíjasok helyzete. (The Situation of Pensioners.) 1963/2.
3. A korbevállás megbízhatóságának vizsgálatai az 1960. évi népszámlálásnál. (Investigation on the Reliability of Age-Admissions in the Population Census of 1960.) 1964/1.
4. Magyarország népességének demográfiai jellemzői régióként. (Demographic Characteristics of the Population in Hungary by Regions.) 1965/1.
5. A válások okai. (Causes of Divorces.) 1965/2.
6. A budapesti nyugdíjasok helyzete és problémái. (Situation and Problems of the Pensioners of Budapest.) 1965/3.
7. A társadalmi átrétegződés és demográfiai hatásai. I. Budapesten és a városokban. (Social Mobility and its Demographic Effects in Budapest and in the Towns.) 1965/4.
8. A népesség foglalkozásának változása 1960-1963 között. (Change in Occupation of the Population between 1960 and 1963.) 1965/5.
9. Vizsgálatok a népesség területi eloszlásának alakulásáról Magyarországon, 1900-1960. (A Study on the Regional Distribution of Hungary's Population 1900-1960.) 1966/1.
10. Lakásdemográfiai adatok. (Housing-Demographic Data.) 1966/2.
11. A szociális intézetek és gondozottaik helyzete. (Situation of Social Institutes and Their Dependants.) 1966/3.
12. Magyarország népességének területi előreszámítása. (Regional Projections of the Population of Hungary.) 1966/4.
13. A magyar leíró statisztikai irány fejlődése. (The Development of the Hungarian Descriptive Statistics.) 1966/5.
14. Termékenységi adatok. (Fertility Data.) 1966/6.
15. A demográfiai tényezők hatása a művelődésre. (The Impact of Demographic Factors on Culture.) 1967/1.
16. Iskolai végzettség és szakképzettség. (School Qualification and Professional Training.) 1967/2.
17. Magyarország népességének gazdasági korfái. (The Economic Age-pyramids of Hungary's Population.) 1967/3.
18. Nemzetiségek demográfiai sajátosságai Baranya megyében. (The Demographic Characteristics of the Nationalities of the County of Baranya.) 1968/1.
19. Magyarország népességének előreszámítása, 1966-2001. (Population Projection for Hungary, 1966-2001.) 1968/2.
20. Hungarian Historical Demography after World War II. (A magyar történeti demográfia a II. világháború után.) 1968/3.
21. Colloque de démographie historique. Budapest, 1965. (Történeti demográfiai kollokvium. Budapest, 1965.) 1968/4.
22. Demográfiai jellemzők a települések nagyságcsoportja szerint, 1900-1960. (Demographic Characteristics by Size of Settlements, 1900-1960.) 1968/5.
23. A Központi Statisztikai Hivatal NépeSSégtudományi Kutató Intézetének évkönyve, 1963-1968. (Annals of the Demographic Research Institute of the Central Statistical Office, 1963-1968.) 1968/6.
24. Alkoholizmus. (Alcoholism.) 1968/7.